

Življenje nas čaka

Po sproščanju ukrepov je tudi družabno življenje v občini bolj pestro. Po mesecih odrekanih, prilagajanj, boja in vztrajnosti smo si to kot družba zagotovo zaslužili.

Foto: Aleš Cipot

V drugi obravnavi sprejet letošnji proračun

Prostovoljci gradijo boljši svet

Rakičan kmalu s sodobno športno infrastrukturo

V MURSKI SOBOTO je vzpostavljeno novo območje omejene hitrosti. Do spremembe je prišlo na območju Mojstrske in Stare ulice. Oznaka 30 tam omejuje hitrost prometa na 30 kilometrov na uro. Kazni za prekoračitev hitrosti na posebej zavarovanih območjih v naselju, kjer je omejitev hitrosti 30 kilometrov na uro, so naslednje: za prekoračitev hitrosti do 10 kilometrov na uro 40 evrov, za prekoračitev nad 10 do vključno 20 kilometrov na uro 130 evrov in 3 kazenske točke, za prekoračitev nad 20 in do vključno 30 kilometrov na uro 500 evrov in 7 kazenskih točk. Kdor bo hitrost prekoračil za več kot 30 kilometrov na uro, bo plačal 1200 evrov, dobil 18 kazenskih točk in ostal brez voznškega dovoljenja. | Melita Marič

LIONS KLUB MURSKA SOBOTA je v sodelovanju z murskosoboškim podjetjem Mlinopek pripravil humanitarno akcijo Dobrodelni krof. Mlinopek je za dobrodelno akcijo prispeval 1100 krofov, od tega so 640 krofov podarili stanovalcem in zaposlenim v treh enotah murskosoboškega doma starejših. Preostanek krofov so v zameno za prostovoljne prispevke delili na humanitarni tržnici v trgovskem centru BTC, za katero je dvesto krofov prispeval tudi BTC City Murska Sobota. Z izkupičkom bodo pomagali socialno šibki družini. »Zbrana sredstva bomo namenili družini v stiski. Gre za očeta samohranilca, ki živi s sinom in zelo potrebuje pomoč. Odločili smo se, da mu v teh težkih časih pomagamo in olajšamo življenje,« pojasni predstavnica Lions kluba Murska Sobota Vesna Maučec. | Melita Marič

V VRTCU LAVRA sledijo najsodobnejšim odkritjem nevrološke znanosti in v vzgojno delo vključujejo gibalno učenje po metodah dr. Rajka Rajnoviča. Zaradi nevrofiziološke osnove program dobro dopolnjuje kurikulum za vrtce in ga hkrati bogati. V vsakodnevno delo z otroki sistematično dodajajo elemente, ki dokazano spodbujajo mentalni razvoj otrok, hkrati pa poskrbijo za duševno in telesno zdravje otrok. Prizadevajo si ustvarjati spodbudno učno okolje ter sledijo otrokovim potrebam, sposobnostim in interesom, da bi zrasli v samostojne, ustvarjalne in zadovoljne ljudi. Zavedajo se tudi velikega pomena vloge vzgojnega osebja pri otrokovem razvoju in napredku. Otrokov zmožnosti razvijajo s poudarkom na socializaciji, igri, sprejetosti in učenju v naravnih okoljih. Strokovni delavci vrtca si vseskozi prizadevajo skupaj z otroki ustvarjati družinsko ozračje, v katerem lahko spoznavajo in okušajo temeljne vrednote življenja. | Uredništvo, foto: arhiv vrtca Lavra

V MIKKOVI GALERIJI je bila na ogled knjižna razstava »Ostržek v različnih prevodih«. Potujoča razstava, organizirana pod okriljem Evropske komisije, je v Mursko Soboto prinesla kar štirideset jezikovnih različic zgodbe o Ostržku, ki velja za eno najbolj prevajanih na svetu, saj je prevedena v več kot 260 jezikov. Ob odprtju razstave so pripravili delavnice za dijake prvega letnika murskosoboške gimnazije. Na prvi je Matej Škorjak z Generalnega direktorata za prevajanje pri Evropski komisiji predstavil zanimivosti o svetovnih jezikih, na drugi pa je igralec Slovenskega mladinskega gledališča Blaž Šef pokazal, kako se igralci pripravijo na nastope v tujih jezikih. Grega Donša, vodja informacijske točke Europe Direct Pomurje, je poudaril, da bodo letos izvedli še mnogo različnih dogodkov. | Melita Marič

MLADINSKA PISATELJICA ELA PEROCI bi 11. februarja 2022 praznovala stoti rojstni dan. Ob tej obletnici so v avli Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota pripravili razstavo njenih del. Bila je pisateljica, pedagoginja, urednica in novinarka, največji vpliv na njeno pisanje je imelo materinstvo. Njena prva kratka objavljena pravljica je bila »Moj dežnik je lahko balon«, sledile so ji še »Hišica iz kock«, »Majhno kot mezinček«, »Na oni strani srebrne črte«, »Ptičke so odletele«, »Siva miš, ti loviš!«, »Za lahko noč« in »Muca Copatarica«, ki velja za njeno najbolj znano in priljubljeno pravljico. Pravljice so prevedene tudi v več tujih jezikov. Za svoja dela je v letih 1955 in 1956 prejela Levstikovo nagrado, leta 1971 tudi nagrado Prešernovega sklada. Umrla je 18. novembra 2001 v Ljubljani. | Melita Marič

V GALERIJI MURSKA SOBOTA razstavlja vizualni umetnik in nagajenec Prešernovega sklada Dušan Kirbiš. Njegova razstava je po besedah kustosa razstave dr. Roberta Inhofa s svojim konceptom predstavljena »kot zbirka njegovih fragmentiranih osebnih vtisov; kot kabinet zbirke osebnih kuriozitet, ki predstavljajo pomembna sidrišča umetnikovega spomina, ki je, kakor vsak človeški spomin, nepopoln in osredotočen predvsem na nekatere najpomembnejše točke, medtem ko odmisli vse ostalo«. Tako so po Inhofovem mnenju slike, skulpture, objekti, besede, umetnikovi avtobiografski zapisi in odlomki ter »resignirane korespondence z nekaterimi prijatelji razpostavljeni tako, da predstavljajo razdeleženo in pusto pokrajino, po kateri so razpršeni enigmatični objekti, ki imajo funkcijo ohranjanja ali rekonstrukcije spomina«. Kirbiševa razstava »Predmeti in podobe« bo na ogled do 23. marca. | Aleksandra Grah

To so projekti, ki so jih predlagali občani

KSENIJA GLAŽAR

Mestna občina Murska Sobota je ob pripravi letošnjega proračuna občankam in občanom prvič ponudila možnost, da predlagajo projekte, ki bodo izboljšali kakovost življenja.

Gre za manjše projekte v vrednosti med 20 in 25 tisoč evrov ter v skupni višini do 100.000 evrov. | Foto: arhiv Soboških novin

S t. i. participativnim proračunom občina določen delež denarja iz občinskega proračuna nameni izvedbi projektov po izboru občanov in tako zagotavlja vključenost oziroma participacijo občanov pri načrtovanju porabe proračunskega denarja. Na ta način je občina občanke in občane želela pritegniti k aktivni participaciji, povezovanju in sodelovanju pri ustvarjanju pogojev za dvig kakovosti bivanja v lokalnem okolju. Gre za manjše projekte v vrednosti med 20 in 25 tisoč evrov ter v skupni višini do 100.000 evrov. Na objavljeni poziv je prispelo dvajset predlogov. Komisija občine za participativni proračun jih je pregledala in na osnovi meril preučila ustreznost posameznega predloga. Skupna vrednost izbranih predlogov znaša 75.500 evrov. Dvanajst predlogov je komisija zaradi neizpolnjevanja razpisnih kriterijev zavrnila. Vsem predlagateljem se zahvaljuje za dobre predloge, tudi tistim, ki zaradi pogojev niso bili upoštevani, saj dajejo usmeritve za načrtovanje aktivnosti in projektov mestne občine v prihodnje.

To so projekti, ki so jih v okviru participativnega proračuna za letošnje leto predlagali

občanke in občani:

- Zasaditev drevja na mestnem pokopališču**

Občani so predlagali zasaditev dodatnih dreves na mestnem pokopališču, in sicer na praznih območjih. Drevesa bodo na pokopališču zagotavljala dodatno senco, hkrati bo videz prijetnejši in bo deloval bolj naravno.

- Preplastitev asfaltnih površin v mestnem parku**

V okviru participativnega dela proračuna je bil predlagan predlog za obnovo asfaltnih površin – potk v mestnem parku. Predlaganih je bilo več potk. Investicijska vrednost je bila strokovno preverjena, pri čemer je bilo ugotovljeno, da je za predlagan znesek mogoče v letu 2022 izvesti obnovo glavne potke, ki jo sestavljata dve asfaltirani površini v Trubarjevem drevoredu. V letošnjem proračunu je za to namenjenih 25 tisoč evrov. V okviru investicijskega vzdrževanja in izboljšav se bodo namenila sredstva za preplastitev asfaltnih potk v mestnem parku za potki v Trubarjevem drevoredu, ki sta dolgi 188 m in široki 3,50 m. Predvideni sta še sanacija mrežastih razpok in posedkov ter izvedba asfaltne prevleke z ureditvijo bankin.

- Fitness naprave na prostem na Lendavski ulici v Murski Soboti**

Po predlogu občana bodo postavljene fitness naprave na prostem na Lendavski ulici, in sicer v okolici blokov. S tem se občanom zagotovijo dodatne rekreacijske površine.

- Učilnica na prostem pri OŠ II**

Na pobudo občanke bo v letošnjem letu urejena učilnica na prostem, ki bo pomembno vplivala na izboljšanje medgeneracijskega povezovanja.

- Od nasmeha do (po)govora**

V letošnjem letu bodo na pobudo občanke za starše in strokovne delavce izvedli delavnice in predavanja na temo pogostih odstopanj v govorno-jezikovnem razvoju otrok.

- Krožna sprehajalna pot okrog Murske Sobotne**

V okviru participativnega proračuna se bo v letu 2022 začela urejati krožna sprehajalna pot okrog Murske Sobotne z vključitvijo Expana.

Bodimo sprememba, ki si jo želimo v življenju!

Spoštovani,

pred kratkim smo na posebni prireditvi izročili priznanja prostovoljcem, ki so se v minulem letu v naši občini najbolj izkazali na področju prostovoljstva.

Na prireditvi in v tokratni številki Soboških novin smo izpostavili le nekatere, ki jih je na podlagi predlogov izbrala posebna komisija. Moja iskrena zahvala pa velja prav vsem prostovoljcem v naši občini, ki se vsakodnevno trudite in pomagate, da je svet, v katerem živimo, lepši!

Delovanje letošnjih prejemnikov priznanj je močno povezano s premagovanjem stisk posameznikov ob epidemiji, na primer z dostavo hrane, razdeljevanjem zaščitnih mask ali prevozom do zdravnika, lekarne, trgovine. Preizkušnja preteče nevarnosti nas je v časih epidemije povezala. Še enkrat znova smo spoznali, kako zelo potrebujemo drug drugega ter kaj pomenita solidarnost in delovanje v korist skupnosti. Naučili smo se, kako veliko lahko za skupnost naredi vsak posameznik s svojim skromnim prispevkom.

Z vsakim dnem prebujajoče se pomladi dobivamo boljše novice o premagovanju epidemije. Žal so se medtem nad nas zgrnili temni oblaki vojne v Ukrajini, ki za seboj pušča gorje in žalostne usode posameznikov, ki so prisiljeni zapustiti domovino. Pripravljene smo jih sprejeti tudi v svoje mesto in pomirja me misel, da se bomo lahko pri tem zanesli tudi na pomoč prostovoljcev.

Kajti srčni prostovoljci to niso postali, da bi za svoja dejanja pričakovali priznanje ali celo nagrado. Pomagajo, ker tako čutijo.

Ali kot so povedali mladi iz Društva kreativne mladine, letošnji prejemniki priznanja: »Pa vendar: prostovoljsko delo ni povsem brez plačila. Trud in vložen čas sta poplačana takrat, ko vidimo in se zavemo, da smo naredili nekaj dobrega. Ko vidimo srečne in nasmejane obraze, ki smo jim pomagali. Pa naj bo to le pomoč sosedu, ki sama več ne zmore, ali pomoč vsem, ki potrebujejo pomoč, kot so socialno ogroženi, starejši in tudi ljudje, ki ne prihajajo iz našega lokalnega okolja. Vsakdo lahko naredi velik korak in naredi majhno spremembo, ampak za nekoga bo to zelo velika sprememba, ki mu bo spremenila življenje.«

Upam, da bomo v teh težkih časih s svojim delovanjem znali pustiti pozitiven pečat v številnih življenjih!

Vaš župan,

dr. Aleksander Jevšek

V drugi obravnavi sprejet letošnji proračun

KSENIJA GLAŽAR

Na 24. redni seji mestnega sveta so mestni svetniki med drugim v drugem branju potrdili proračun za leto 2022 in nato še Letni program športa.

V začetku seje je bil z dnevnega reda umaknjen predlog sklepa o določitvi cene parkirnine, drugih taks in parkirnih con ter pripadajočih območij na območju Mestne občine Murska Sobota. Umik je podprl mestni svetnik Jože Šadl (Desus), ki priča-kuje, da se z vsemi deležniki, ki jih točka neposredno zadeva, do naslednje seje, ko bo znova uvrščena na dnevni red, opravi temeljita razprava in se uskladijo mnenja.

Proračun 32,5 milijona evrov

Predlog proračuna je mestnim svetnikom v drugi obravnavi predstavil Slavko Domjan iz mestne uprave. Pojasnil je zlasti spremembe, ki so nastale med prvo in drugo obravnavo. Proračun je v drugi obravnavi vreden 32.553.853 evrov in je v primerjavi s prvo nižji za 1,761 milijona evrov, predvsem zaradi znižanja postavk za nadzidavo zdravstvenega doma ter nadgradnjo vodovoda sistema B, oboje zaradi nove uskladiše dinami-ke izvajanja projektov.

Za investicije in investicijske transferje je v letošnjem proračunu namenjenih dobrih šestnajst milijonov evrov, od katerih si mestna uprava obeta skoraj sedem milijonov evropskih in državnih razvojnih sredstev, kar bo omogočilo dokončanje projektov celostnih teritorialnih naložb in drugih sofinanciranih investicij. V letošnji proračun so vključeni zlasti projekti trajnostne mobilnosti; tako bosta celovito prenovljeni Ulica arhitekta Novaka in Ulica Staneta Rozmana, predviden pa je še začetek prenove Slomškove in Gregorčičeve ulice s tremi novimi krožišči. V predlog proračuna so prav tako vključene nujne sanacije občinskih cest Krog-Satahovci in Polana-Markišavci. Eden največjih ostaja regijski projekt nadgradnje vodovoda sistema B, nujna je namreč postopna celostna obnova kanalizacijskega in vodovodnega omrežja v občini. Poseben poudarek se namenja reševanju stano-valske problematike mladih s

Predlog proračuna je mestnim svetnikom v drugi obravnavi predstavil Slavko Domjan iz mestne uprave.

subvencijami za rešitev prvega stanovanjskega problema. Ob številnih investicijah za boljšo kakovost življenja občanov in občanov ostaja na prvem mestu skrb za sočloveka. Skoraj nespremenjena ostajajo sredstva za socialne transferje, predšolsko vzgojo, šolstvo, štipendije, kulturo, šport, zaščito in reševanje ter druge programe.

Ostajamo med manj zadolženimi mestnimi občinami

V letu 2021 je Mestna občina Murska Sobota najela kredit v višini dveh milijonov evrov, hkrati pa je odplačala skupno 1,024 milijona evrov. Dolg na prebivalca je na dan 31. 12. 2021 znašal 412,95 evra, kar nas še zmeraj uvršča med manj zadolžene mestne občine v Sloveniji. Za načrtovane projekte energetske sanacije OŠ III, OŠ IV, OŠ Bakovci in ureditev kanalizacijskih kolektorjev na Slomškovi ulici, Gregorčičevi ulici ter Ulici Staneta Rozmana je potrebno novo zadolževanje v skupni višini 3.570.576 evrov (2.470.576 evrov za energetske sanacije in 1.100.000 evrov za kanalizacijske kolektorje).

»Nikoli ne bomo vsi zadovoljni«

V razpravi je mestni svetnik An-

ton Slavic (Neodvisna stranka Pomurja) med drugim povedal, da ne nasprotujejo proračunu, ampak opozarjajo, da morajo biti previdni pri izvajanju investicij. Več sredstev pogreša za izobraževanje, delovna mesta in stanovanja, opozoril je tudi na odhajanje mladih. Na te izzive bi morali, kot pravi, hitro odgovarjati. Ponovno je izpostavil potrebo po novih zemljiščih za privabljanje investorjev. Motita ga še zadolževanje in prodaja občinskih stavb. Predlagal je, da bi pred prodajo občinskih objektov izvedli referendum, na katerem bi občani povedali, ali so za to.

Mestni svetnik Bojan Petrijan (SDS) prav tako nasprotuje zadolževanju v takem obsegu in meni, da je proračun nerealno zastavljen.

Goran Milošević (SD) pravi, da so v proračun vključeni projekti, ki so pomembni za mesto, in da je v njem nakazana smer razvoja.

Tudi mestna svetnica Nives Cajnko (SD) je proračun označila kot dobro zastavljen, saj so vanj vključene tudi krajevne skupnosti.

Mestna svetnica Daniela Mörec (SD) prav tako meni, da je bilo veliko narejenega, zgrajenega in načrtovanega. Dodala je še, da nikoli ne bomo vsi zadovoljni in nikoli ne bo dovolj denarja, da bi vse, kar imajo v mislih tako občani kot mestni svetniki, lahko realizirali.

Župan Aleksander Jevšek je ob koncu razprave povedal, da so proračun začeli pripravljati že novembra lani. Obiskal je vse krajevne skupnosti, mestne četrti, društva, nevladne organizacije in mlade. Med prvo in drugo obravnavo so proračun oblikovali še mesec dni. Veliko projektov se že izvaja, nekateri so se iz leta 2021 premaknili v letošnje leto, več projektov se začne letos.

Po glasovanju so mestni svetniki predlog proračuna potrdili.

Za šport letos malo manj kot 1,4 milijona evrov

Nada Cvetko Török iz mestne uprave je svetnikom predstavila predlog Letnega programa športa v Mestni občini Murska Sobota za leto 2022, ki so ga svetniki potrdili. Letnemu programu športa je na-

Mestni svetniki so opravili pomembno nalogo.

Za investicije in investicijske transferje je v letošnjem proračunu namenjenih dobrih šestnajst milijonov evrov.

menjenih 346 tisoč evrov. Od tega je za športne programe namenjenih skupno 248.300 evrov, za razvojne dejavnosti v športu pet tisoč evrov, za organiziranost v športu 54 tisoč evrov, za športne prireditve in promocijo športa 12.700 evrov, tisoč evrov za tekoče vzdrževanje programske opreme in 25 tisoč evrov za sofinanciranje delovanja Aerokluba Murska Sobota. Za športne objekte in površine za šport v naravi in drugo se bo namenilo 155 tisoč evrov: od tega tisoč evrov za obratovanje in upravljanje Soboškega jezera, 93 tisoč evrov za drsališče, 38 tisoč evrov za TVD Partizan in 23 tisoč evrov za športno rekreacijo.

Za investicije v ureditev športnih objektov in površin za šport v naravi ter tekoče vzdrževanje športnih objektov in površin za šport v naravi je v letošnjem proračunu predvidenih 884.758 evrov. Investicije v šport pa so:

- obratovanje in upravljanje Soboškega jezera: 109 tisoč evrov,
- izvedba steze za kajak in kanu na Soboškem jezeru: 5490 evrov,
- drugi objekti za rekreacijo: 16.500 evrov,
- izgradnja kolesarskega poligona – pumptrack: 48.500 evrov,
- izgradnja skate parka: 68.500 evrov,
- Mestni stadion Fazanerija: 363.300 evrov,
- investicije v nakup in ureditev športnih objektov: 137.220 evrov,
- Športno-rekreacijski center Polana: 5000 evrov,
- TVD Partizan: 32 tisoč evrov,

- Športno-rekreacijski center Fazanerija: 23 tisoč evrov,
- prenova stavbe TVD Partizan (zamenjava stavbnega pohištva): 76.248 evrov.

Skupno se športu namenja 1.385.758 evrov, kar je za 336 tisoč evrov več kot lani, ko je bilo planirano 1.049.122 evrov. Mestni svetnik Zoran Kos (LMS) je v razpravi povedal, da bi razvoj športa v mestni občini in tudi širše morali zastaviti s strateškim programom. Imamo kar nekaj vrhunskih športnikov, ki v prihodnje potrebujejo možnost nadaljnega razvoja, dvorane in druge športne površine ter profesionalni kader.

RIS Dvorec Rakičan se bo zadolžil

Slavko Domjan iz mestne uprave je nato mestnim svetnikom predstavil predlog sklepa o podaji soglasja k zadolžitvi javnega vodovoda RIS Dvorec Rakičan, ki so ga po glasovanju potrdili. RIS Dvorec Rakičan se bo v letu 2022 zadolžil za 91 tisoč evrov zaradi premostitve sofinanciranja (predfinanciranja) iz evropskih sredstev za projekte Začuti UTRIP območja LAS Goričko, Doživi naravo in Okoljski kažipot po Goričkem. Javni zavod bo sredstva za servisiranje dolga zagotovil iz neproračunskih virov.

Kadrovske zadeve

Pri kadrovskih zadevah so mestni svetniki za odgovornega urednika javnega glasila Soboške novine potrdili Tadeja Buzetija.

Sestava proračuna 2022

V letu 2022 so planirani prihodki v višini 27.496.071 evrov:

- 51 odstotkov (13.990.751 evrov) davčni prihodki,
- 25 odstotkov (6.748.963 evrov) evropski in državni razvojni viri,
- 12 odstotkov (3.295.427 evrov) kapitalski prihodki,
- 12 odstotkov (3.458.830 evrov) nedavčni prihodki,
- 1 odstotek (2100 evrov) donacije.

Prenesena sredstva znašajo 1.487.246 evrov, načrtovano pa je še zadolževanje za 3.570.576 evrov. Skupno prejemki proračuna znašajo 32.553.893 evrov.

Odhodki so planirani v višini 31.358.793 evrov:

- 49 odstotkov (15.435.856 evrov) investicijski odhodki,
- 29 odstotkov (8.993.449 evrov) tekoči transferji,
- 19 odstotkov (6.070.160 evrov) tekoči odhodki,
- 3 odstotki (859.328 evrov) investicijski transferji.

Treba je dodati še odplačilo dolgov, ki znaša 1.188.100 evrov, in povečanje kapitalskih deležev v višini 7000 evrov, tako da izdatki proračuna skupno znašajo 32.553.893 evrov.

Murska Sobota, *občina visoke kakovosti življenja*

POVZETEK PRORAČUNA MESTNE OBČINE MURSKA SOBOTA ZA LETO 2022

GLAVNE ZNAČILNOSTI PREDLOGA PRORAČUNA

NALOŽBE V RAZVOJ
in boljšo občinsko infrastrukturo

POSPEŠENO ČRPANJE
evropskih razvojnih sredstev

ZMERNO ZADOLŽEVANJE
za izvedbo investicij

SKRB ZA SOČLOVEKA
s socialno naravnostjo

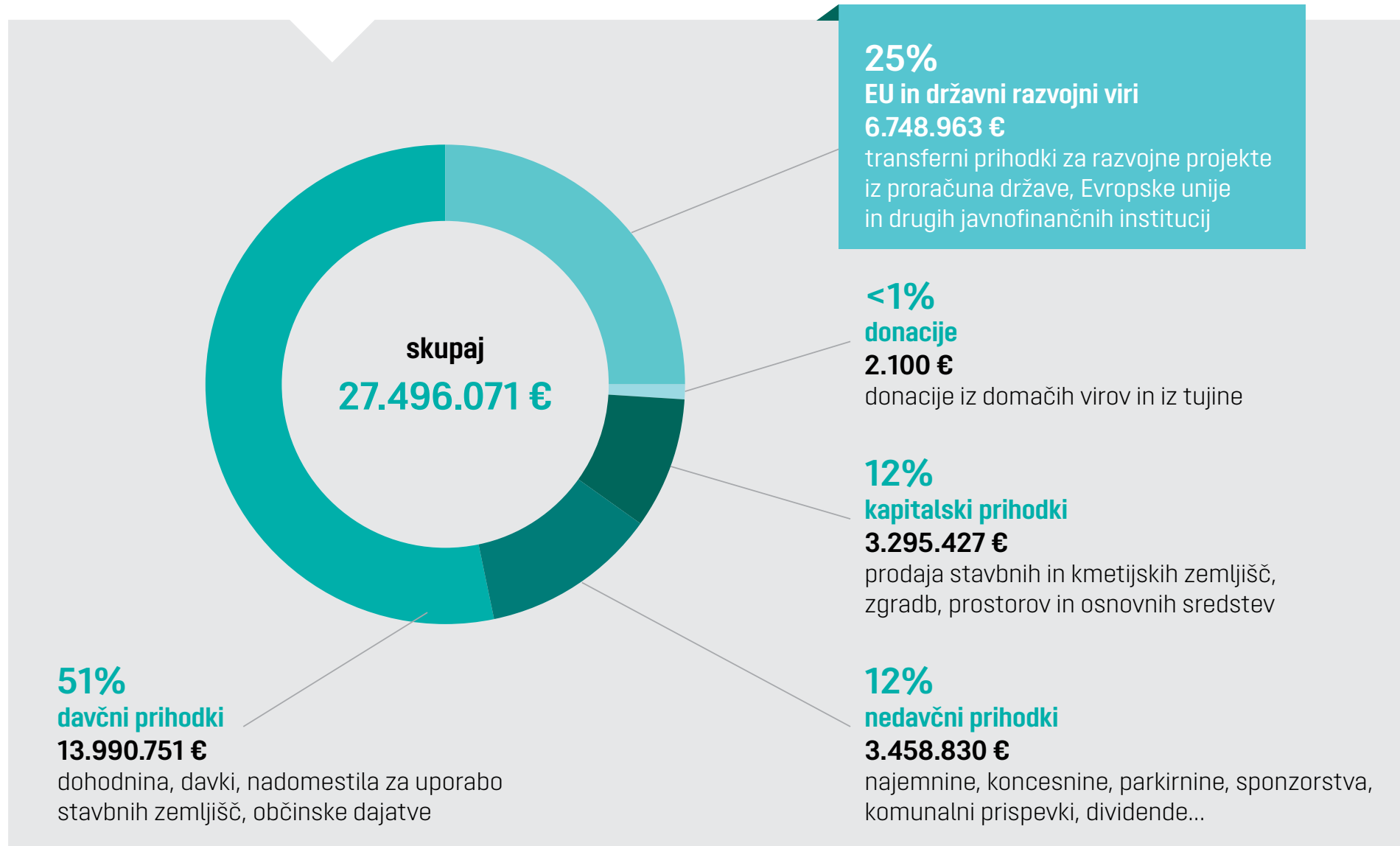

TRAJNOSTNA NARAVNANONST
za večjo kakovost življenja

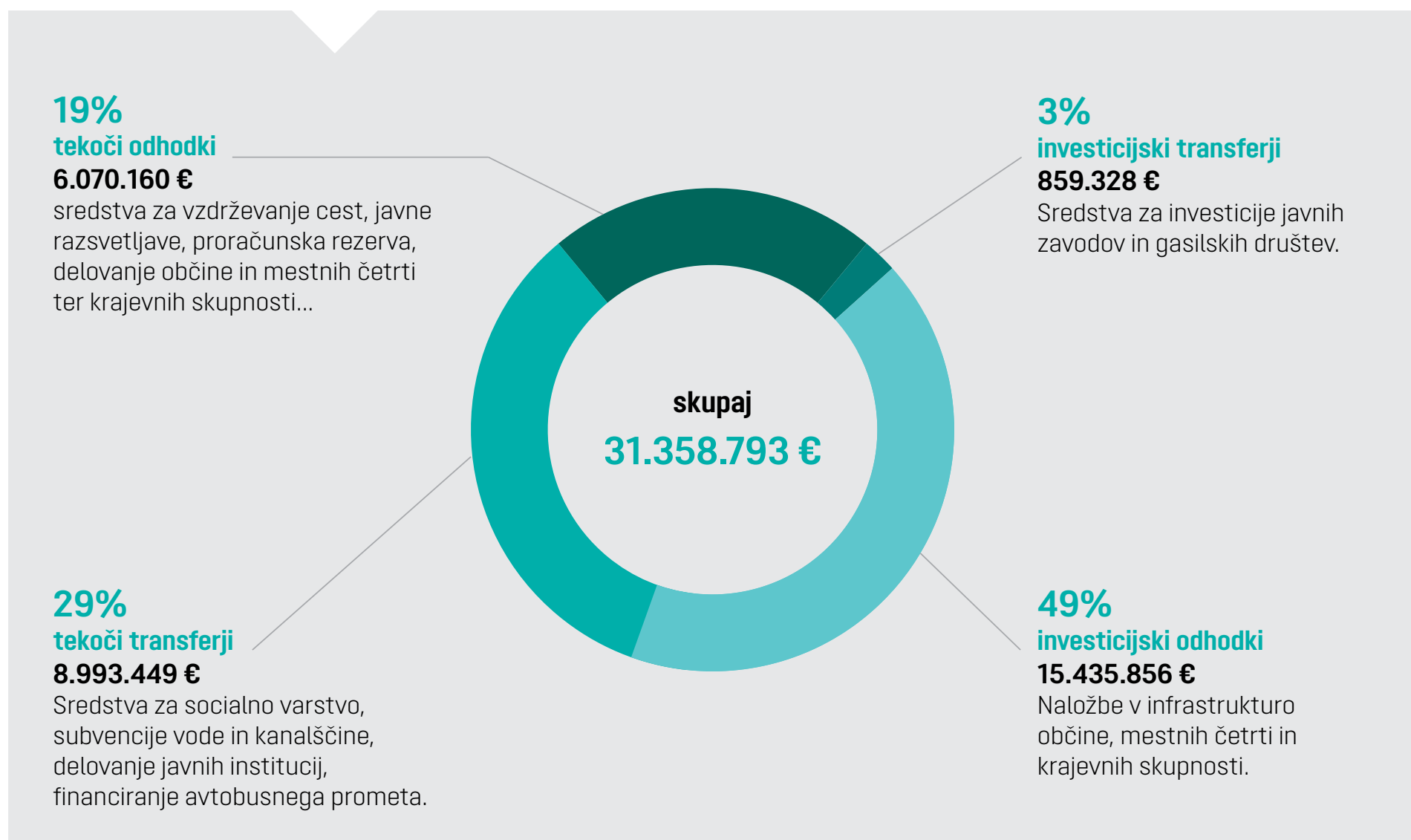

NAČRTOVANJE
novega razvojnega cikla

PRIHODKI PRORAČUNA

ODHODKI PRORAČUNA

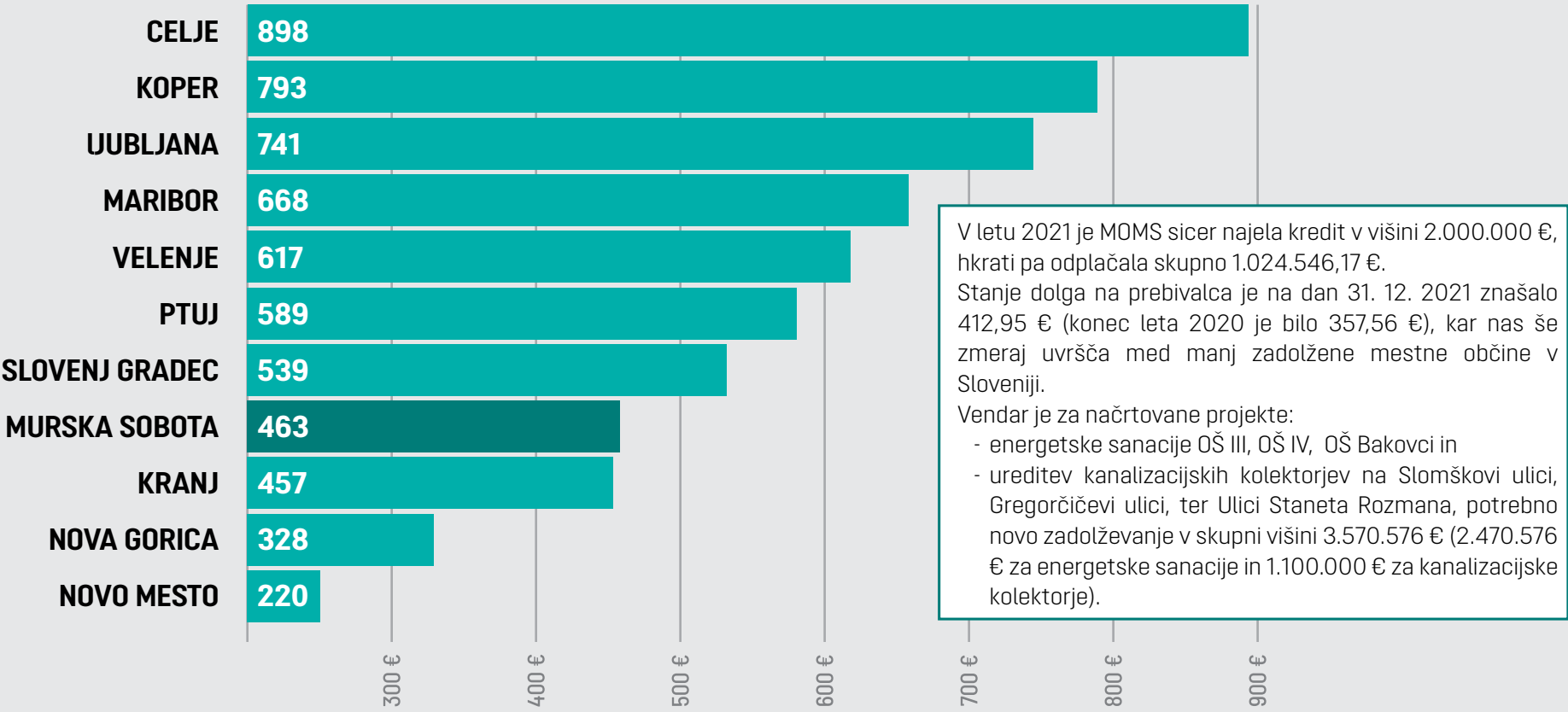

URAVNOTEŽENOST PRORAČUNA

ZADOLŽENOST

GRAF: ZADOLŽENOST MESTNIH OBČIN V LETU 2020 (na ravni občine)
(Vir: Ministrstvo za finance, skupni dolg v EUR na prebivalca)

V letu 2021 je MOMS sicer najela kredit v višini 2.000.000 €, hkrati pa odplačala skupno 1.024.546,17 €.
Stanje dolga na prebivalca je na dan 31. 12. 2021 znašalo 412,95 € (konec leta 2020 je bilo 357,56 €), kar nas še zmeraj uvršča med manj zadolžene mestne občine v Sloveniji.
Vendar je za načrtovane projekte:
- energetske sanacije OŠ III, OŠ IV, OŠ Bakovci in
- ureditev kanalizacijskih kolektorjev na Slomškovi ulici, Gregorčičevi ulici, ter Ulici Staneta Rozmana, potrebno novo zadolževanje v skupni višini 3.570.576 € (2.470.576 € za energetske sanacije in 1.100.000 € za kanalizacijske kolektorje).

OSTAJAMO ENA OD MANJ ZADOLŽENIH MESTNIH OBČIN

NAJPOMEMBNEJŠE INVESTICIJE IN VLAGANJA

ENERGETSKA PRENOVA
OSNOVNIH ŠOL

4.491.359 €

Energetska sanacija osnovne šole III, IV in OŠ Bakovci

TRAJNOSTNA
MOBILNOST

2.345.566 €

Urejanje kolesarskih povezav

CESTE IN PROMETNA
INFRASTRUKTURA

2.027.258 €

Vzdrževanje in gradnja cest, vzhodna obvoznica

VODOVOD
SISTEMA B

1.659.912 €

Nadgradnja vodovoda sistema B

CELOVITA OBNOVA
KANALIZACIJE

1.250.777 €

Kanalizacijski kolektorji, obnove omrežja

REŠEVANJE STANOVANJSKE
PROBLEMATIKE

427.875 €

Komunalno urejanje stanovanjskih območij, stanovanja za mlade (JSS)

POVRŠINE ZA
RAZVOJ GOSPODARSTVA

384.195 €

Ceste in komunalne ureditve na območju SOIC

STADION
FAZANERIJA

364.513 €

Ureditev stadiona in okolice Fazanerije

INVESTICIJE V
OSNOVNE ŠOLE

259.437 €

Dograditev učilnice na Osnovni šoli IV, investicijsko vzdrževanje

NADZIDAVA
ZDRAVSTVENEGA DOMA

247.748 €

Nadzidava splošnih ambulant

NADZIDAVA
GLASBENE ŠOLE

232.500 €

Nadzidava za potrebe orkestra

NALOŽBE IN OBNOVE
V KULTURI

228.101 €

Obnova Soboškega gradu, obnova in oprema zavodov

IZGRADNJA IN OBNOVA
VODOVODA

210.600 €

Obnova, načrtovanje in gradnja občinskega vodovoda

VARČNA JAVNA
RAZSVETLJAVA

198.300 €

Obnove in vzdrževanje javne razsvetljave

MESTNO
POKOPALIŠČE

177.291 €

Prostor za raztros pepela, žarni zid

VAŠKI, GASILSKI IN
VEČNAMENSKI OBJEKTI

160.841 €

Obnove domov v krajevnih skupnostih

GASILSKI DOM
MURSKA SOBOTA

150.000 €

Projkti za obnovo GD Murska Sobota

MESTNA
TRŽNICA

132.600 €

Lesene hišice, subvencije najema

KRAJEVNA
POKOPALIŠČA

125.500 €

Žarni zidovi in druge ureditve

OBNAVLJANJE
DVORCA RAKIČAN

119.000 €

Obnova fasade na dvorcu Rakičan in grajske dvorane

OBJEKTI
ZA REKREACIJO

117.000 €

Izgradnja skate parka in pump track proge

POSTAJALIŠČA
ZA AVTODOME

115.200 €

Postajališče za avtodome ob Soboškem jezeru

TVD
PARTIZAN

76.248 €

Zamenjava stavbnega pohištva

PARTICIPATIVNI
PRORAČUN

75.500 €

Predlogi investicij občank in občanov

SKRB ZA SOČLOVEKA IN SKUPNOST

PREDŠOLSKA VZGOJA**3.300.132 €**

Občina plača razliko med ceno in plačili staršev, financira dejavnost vrtcev in dodatne programe

IZOBRAŽEVANJE**1.835.518 €**

Sofinanciranje osnovnih šol, investicijsko vzdrževanje, glasbeno šolstvo, podjetniški krožek, izobraževanje odraslih

ŠPORT IN REKREACIJA**1.385.758 €**

Investicije v športno-rekreacijsko infrastrukturo, letni program športa in rekreacijo občanov

KULTURA**1.300.001 €**

Sofinanciranje zavodov, umetniških programov in ljubiteljske kulture

ZAŠČITA IN REŠEVANJE**731.441 €**

Sistem zaščite in reševanja, nakup opreme za civilno zaščito, sofinanciranje gasilskih društev medgeneracijski center, prevozi starostnikov

PODPORA STAREJŠIM**515.000 €**

Subvencioniranje oskrbe v domovih za starejše in pomoč na domu,

SOCIALNO VARSTVO**397.300 €**

Socialne pomoči, pomoč družinam, starejšim in invalidom, subvencioniranje najemnin, socialne dejavnosti

POMOČ INVALIDOM**367.575 €**

Socialno varstvo invalidov

PRIREDITVE IN PROMOCIJA**316.000 €**

Prireditve, promocija občine, strategija turizma

JAVNE ZELENE POVRŠINE**272.000 €**

Vzdrževanje javnih zelenih površin v mestu in krajevnih skupnostih

PREVOZI OSNOVNOŠOLCEV**180.000 €**

Varna pot v šolo z brezplačnimi prevozi za učence, ki so od šole oddaljeni več kot 4 kilometre

SUBVENCije KANALŠČINE**180.000 €**

Občina sofinancira omrežnino za odvajanje in čiščenje padavinskih voda

PROJEKTI ZA MLADINO**169.800 €**

Delovanje MIKK, sofinanciranje aktivnosti za mladino, otroški počitniški dom

ŠTIPENDIJE**163.800 €**

Občina preko javnega razpisa podeljuje štipendije za študente

OTROŠKA IGRIŠČA**160.200 €**

Izgradnja otroških igrišč in njihovo vzdrževanje

ZAPOSMLJIVOST**133.000 €**

Občina sofinancira javna dela in podjetniško izobraževanje mladih do 30 let

RANLJIVE SKUPINE**110.000 €**

Sofinanciranje humanitarnih organizacij in društev

MESTNI AVTOBUS**100.000 €**

Financiranje Sobočanca, mestnega avtobusa

STANOVANJSKA PROBLEMATIKA**100.000 €**

Reševanje prvega stanovanjskega problema

POMOČ OB ROJSTVU**60.000 €**

Kot družinam prijazna občina namenja ob rojstvu otroka denarno pomoč v višini 500 €

SPODBUJANJE MALEGA GOSPODARSTVA**60.000 €**

Spodbujanje malega gospodarstva

SUBVENCIONIRANJE CENE VODE**50.000 €**

Občina subvencionira omrežnino za oskrbo s pitno vodo

ZNANOST IN TEHNOLOŠKI RAZVOJ**21.800 €**

Sofinanciranje znanstveno-raziskovalne dejavnosti

ŠOLSKÉ POTREBŠČINE**20.000 €**

Sofinanciranje šolskih potrebščin za prvošolčke

Občina je razvojno naravnana

Nives Cajnko, SD

Štiriletni mandat 2018–2022 se nezadržno približuje koncu. Zagotovo lahko trdim, da je bil povsem drugačen od prejšnjih, saj ga je zaznamovala epidemija.

Z njo so prišli različni ukrepi, ki se jih spomnijo le starejše generacije. Kot vsi državljani smo se tudi v naši občini prilagajali tem ukrepom. Čeprav sta bili življenje in delo večino časa ohromljeni, ocenjujem delo Mestne občine Murska Sobota kot razvojno naravnano ter v skladu s cilji, večina projektov in investicij je bila realizirana. V občini skrbimo za socialno varnost občanov, na voljo so različne subvencije. Župan dr. Aleksander Jevšek se nenehno zavzema, da so projekti realizirani, zraven tega prisluhne še tegobam in težavam občanov. Pri tem primejna naselja niso zapostavljena. Enako velja tudi za Bakovce.

Preplastili smo več cest, obnovili kanalizacijo, pridobili tematska otroška igrala, izvedena je bila meteorna odvodnja na

pokopališču, pristopilo se je k izboljšavi prometne varnosti v vasi, postavljena je dodatna ulična razsvetljava. Zavzemala sem se za energetske sanacije osnovne šole, uredilo se je križišče pri Rajhu.

V zadnjem mandatu so Bakovci pridobili zgodovinsko pridobitev za vse generacije – zdravstveno enoto in dnevni center, ki bo kmalu odprla vrata.

Ob izteku tega mandatnega obdobja lahko povem, da opravljam nevhvaležno funkcijo. Velikokrat smo jaz in člani sveta KS Bakovci deležni kritik, da se nič ne naredi. Delamo ter projekte in investicije izvajamo v skladu s proračunskimi sredstvi. Saj veste, kako gre pregovor: »Kjer ni, tudi vojska ne vzame.« Ko se proračunska vreča sprazni, ni od kje vzeti, čeprav razume-

mo, da so želje krajanov velike in tudi upravičene.

Letos bo na pokopališču postavljen žarni zid. Prav tako se je že pristopilo k izgradnji kolesarske steze med Bakovci in Dokležovjem. Vsi si želimo, da bi razvoj vasi šel naprej, tudi z graditvijo stanovanj za mlade družine. Končno smo dobili investitorja za gradnjo stanovanj, vendar pa se je nekdo našel in ves projekt ustavil. Za vaškim domom je predvidena gradnja enostanovanjskih hiš. Investitor bi gradil objekte s štirimi stanovanji. Zaradi tega je treba spremeniti OPPN, kar spet traja nekaj časa. Predvidena je tudi ponovna obravnava OPN, da bi lahko zagotovili, da mlade družine ostanejo v vasi.

Čas epidemije nas je močno razdelil na tako in drugače mi-

sleče. S tem se vedno bolj povečuje nestrpnost, kar dolgoročno ne pripelje daleč. Kljub temu obstajajo ljudje, ki radi pristopijo k prostovoljni akciji. Vendar ne tisti, ki si najbolj brusijo jezike. V lanskem letu je bil urejen tudi ekološki otok, saj so odpadki vedno pereča tema. Veliko akcij izpeljemo v lastni režiji le z nakupom materiala in s tem prispevamo k varčevanju javnih sredstev. Bolj kot vsa finančna sredstva in investicije so pomembni medsebojno sodelovanje in dobri odnosi. Bodimo hvaležni za ljudi, ki sploh želijo prevzeti funkcije, ne da bi za to prejeli redno plačo, in delati za dobrobit ljudi, saj to ni nekaj samoumevnega in enostavnega.

Pogumno naprej

Goran Milošević, SD

Vsak dan nam vedno znova in znova dokazuje, da živimo v času velike negotovosti.

Priča smo dogajanjem, za katera smo še do včeraj menili, da sodijo v daljno preteklost in se lahko ponovijo zgolj v fiktivnem svetu apokaliptičnih trilerjev. Čeprav je domišljija zapeljiva, je vsekakor bolje prepoznati realnost sedanjega časa ter odločitve sprejemati na podlagi treznega premisleka in dobrega poznavanja okoliščin, v katerih živimo. Ker čas teče vedno hitreje, se je treba tudi vedno pogostejše zaustaviti in pregledati doseženo, oceniti rezultate in jih primerjati z zastavljenimi cilji. Na vseh ravneh, tako zasebno kot profesionalno in ne nazadnje tudi na področju lokalne politike, ki neposredno vpliva na kakovost našega življenja v skupnosti.

Aktualni mandat mestnega

sveta in župana se bliža koncu. Začeli smo ga v predkoronskem obdobju, uspešno prebrodili pandemijo in ga zaključujemo ob zlovesči vojni na vzhodu Evrope. Kratek čas velikih sprememb, ki so seveda vplivale na naše delo, vendar lahko z zadovoljstvom ugotovim, da je iztekajoči se mandat tudi obdobje utrjevanja Murske Sobote kot regionalnega središča v najširšem pomenu besede. Regijski promocijski center Expano in ureditev okolice Soboškega jezera sta v preteklih dveh letih postala priljubljena točka druženja in rekreacije občanov. Prav tako sta pritegnila številne turiste, s čimer smo okrepili prepoznavnost mesta ter obiskovalcem omogočili, da spoznajo Pomurje in ga v nadaljevanju

potovanja tudi neposredno izkusijo. Mestno središče se v celoti preobraža in postaja prijazno tako za občane kot za naše obiskovalce. Celovita prenova mestnega jedra je dokaz, kako močan je lahko vpliv politike urejanja prostora na zagon gospodarske aktivnosti in revitalizacijo skupnosti. S prenovo ulic se namreč v središče mesta vračajo tudi številne dejavnosti, ki so se prej pomikale na obrobje. Trgovska, gostinska in storitvena dejavnost bodo vzpostavile živahen utrip Murske Sobote ter zagotovile pogoje za večjo povezanost ljudi in boljše kakovost življenja.

Pred nami je nov mandat in z njim številni novi izzivi, ki se dotikajo zlasti krepitve privlačnosti mestne občine za življenje

in delo mladih. Na tem področju imamo nedvomno številne primerjalne prednosti, ki zaradi danih okoliščin postajajo čedalje pomembnejše. Življenje v manjši skupnosti, ob neposrednem stiku z naravo ter visoki dostopnosti kakovostnih javnih storitev in infrastrukture, ki nas povezuje s svetom, postaja vedno večja vrednota. Z nadaljevanjem smotrne politike povezovanja vseh razpoložljivih materialnih in družbenih virov ter ljudi, pripravljenih na konstruktivno sodelovanje, bomo zagotovili kakovostna delovna mesta prihodnosti, dostopna stanovanja in ustrezen splet objektov visokega družbenega standarda, kar bo vsem generacijam omogočalo visoko kakovost življenja.

Pojasnilo: Mestni svetnik Bojan Petrijan (SDS) teksta za rubriko Svetniški kotiček ni poslal.

Odgovori na vprašanja in pobude mestnih svetnikov (24. redna seja)

Objavljamo odgovore na vprašanja in pobude, ki so jih člani mestnega sveta imeli na 24. redni seji mestnega sveta, ki je bila 24. februarja 2022.

NADA KUJAR:

Pohvalila je javno podjetje Komunala in njegove delavce,

ki so po rednem delavniku počistili Ulico Mikloša Kuzmiča, kjer je voznik po vsej ulici raztrosil ječmen.

Občanka jo je opozorila, da so prehoda za pešce in cestišče v krožišču proti Maximusu poškodovani z razpokami, zato prosi za

pregled in sanacijo. Prav tako jo je opozorila na grajsko ploščad in zelo poškodovane stopnice, nekatere so odlomljene, zato je velika nevarnost poškodb. Prosi, da se ploščad ustrezno uredi.

Odgovor mestne uprave:

Mestna uprava je 3. marca

2022 pripombo sporočila Cestnemu podjetju Murska Sobota kot vzdrževalcu državnih cest, saj je omenjena cesta s krožiščem državna cesta. Cestno podjetje je že opravilo ogled in mestno upravo obvestilo, da gre v tem primeru za manjše površinske razpoke (barva in nekoliko tudi obrabni

sloj asfalta), ki ne predstavljajo večje nevarnosti. Če se bo v tem letu na državnih cestah izvajalo zalivanje razpok, bo to tedaj lahko sanirano, drugih večjih sanacijskih posegov pa ne predvidevajo.

Stopnice na ploščadi pred gradom bo pristojna služba pregledala in jih sanirala oziroma

ustrezno zavarovala, da bi preprečili morebitne poškodbe.

Navijač NŠ Mura je dal pobudo, da bi v bližini stadiona postavili informativno tablo z informacijami o tem, kje je mogoče v mestu in bližji okolici kaj pojesti ali tudi prenočiti. Na tekmo prihajajo tudi navijači iz drugih delov Slovenije in že večkrat se je zgodilo, da so spraševali po takih storitvah.

Odgovor mestne uprave:

Mestna občina Murska Sobota je v letu 2021 naročila elaborat za postavitev turistične obvestilne signalizacije za vse javne objekte in ustanove (v turistično obvestilno signalizacijo spada tudi vse informativne table). Postavitev se bo začela izvajati v tekočem letu ter v naslednjih letih, odvisno od razpoložljivih sredstev. Prav tako občina namerava izvesti elaborat za postavitev turistične obvestilne signalizacije za vse preostale objekte (gostinski obrati in drugi ponudniki storitvenih dejavnosti) v letu 2022, ki je podlaga za postavitev turistične obvestilne signalizacije. Postavitev turistične obvestilne signalizacije za vse objekte bo realizirana v naslednjih letih.

V medijih je zasledila, da so pomurski župani državi poslali poziv k financiranju dežurne zobozdravstvene ambulante. Tudi sama se zavzema za to problematiko in želi, da bi dežurna zobozdravstvena storitev bila dostopna vsem občanom v Pomurju. Predlagala je, da bi bil v začetku dežurni zobozdravnik v stalni pripravljenosti, saj bi bila na tak način storitev finančno ugodnejša in s tem lažje dosegljiva.

Odgovor mestne uprave:

Problematika dežurne

zobozdravstvene storitve je bila obravnavana na februarški seji sveta pomurske razvojne regije, kjer je bil obravnavan predlog Zdravstvenega doma Murska Sobota, da bi storitev sofinancirale občine. Soglasna ugotovitev županij in županov je bila, da je država dolžna poskrbeti za zdravje državljanov in državljanov. Glede na navedeno je bil sprejet sklep, da se ministrstvu za zdravje pošlje poziv k ureditvi 24-urne dežurne zobozdravstvene storitve.

Glede poročne dvorane je predlagala, da bi mladim parom ob poroki podarili simbolno darilo, recimo knjigo. Opozorila je še, da luči v poročni dvorani ne delujejo, zato prosi za čim prejšnjo ureditev.

Odgovor upravitelja (Pomurski muzej Murska Sobota) in mestne uprave:

Kapela v gradu je bila prenovljena za potrebe osrednje občinske poročne dvorane v zgodnjih devetdesetih letih 20. stoletja. Skladno z višino proračunskih sredstev poteka od leta 2019 temeljita prenova celotnega območja gradu, kjer so bili tedaj opravljeni posegi, vključno z gledališko dvorano. Eden od rezultatov so sodobne sanitarije, ki jih uporabljajo tudi udeleženci poročnih obredov.

Kapela je osvetljena iz štirih virov: notranjih reflektorjev, luči ob sedežih za mlado-poročenco, lestenca nad korom in luči v stropu pod korom. Vsa svetila več ne ustrezajo novim sijalkam in jih je treba zamenjati. Dolgo časa smo na tržišču iskali luči, ki ustrezajo odprtinam na stropu kora, da smo jih lahko zamenjali. To je bilo narejeno pred nekaj tedni. Žarnice v reflektorjih ob polstebrih lahko zamenja le električar, ki bo opravil tudi menjavo neus-

treznih požarnih luči. Dela so bila naročena. Prav tako je občina že pred časom Komunalni naročila zamenjavo žarnic v lestencu nad korom, vendar je predhodno treba zamenjati okovja za žarnice. Lestenec je poseben oblikovalski izdelek in odločili smo se, da ga v času izvajanja posega spustimo, da bo bolj viden in tudi funkcionalen. Za ta namen oblikovalec pripravlja ustrezno rešitev. V času objave tega odgovora je kapela že dovolj dobro osvetljena.

Poročne obrede v dvorani izvajajo pooblaščenca Upravne enote Murska Sobota in skupaj bomo proučili predlog, da bi parom ob tej priložnosti podarili primerno knjigo.

Ponovno je opozorila na hišico čez OŠ III Murska Sobota, pri vstopu na pokopališče, ki še vedno stoji in kot taka kazi podobo območja. Prosi za odgovor, zakaj še ni odstranjena.

Odgovor mestne uprave:

Glede objekta na Bakovski ulici v Murški Soboti smo poskušali najti lastnika objekta in s tem namenom poslali tri pozive domnevnim lastnikom. V pozivu smo jih pozvali k sanaciji oziroma odstranitvi objekta, saj ta s svojim videzom, neurejenostjo in predvsem neuporabo kazi okolico.

Odziva na pozive nismo prejeli. Ker je objekt na občinski parceli, smo začeli s postopki odstranitve objekta.

JOŽE ŠADL:

Prenesel je pobudo občanov. V letošnji proračun so vključene tudi postavke, ki so bile predlagane v okviru participativnega proračuna. Predlagatelji, ki so prispevali predloge za participativni proračun, prosijo za pisni

odgovor z obrazložitvijo, kateri predlogi so bili vključeni v proračun in kateri ne.

Odgovor mestne uprave:

Poročilo o izbranih projektih (in tudi neizbranih projektih) participativnega proračuna je bilo objavljeno na občinski spletni strani, prav tako so bili o rezultatih pisno obveščeni vsi, ki so dali predloge.

ANDREJ MEŠIČ:

Dal je pobudo, da se plakatna mesta uredijo tako, da bodo kandidati na plakatih normalno vidni. Zdaj so plakatna mesta zelo skupaj, kar onemogoča normalen pogled na panoje v celoti.

Odgovor mestne uprave:

Komisija za vodenje postopka dodelitve plakatnih mest je na spletni strani občine objavila pogoje za pridobitev pravice uporabe plakatnih mest. Lokacije plakatnih tabel v mestu Murska Sobota omogočajo dober pogled na nameščene plakate. V primernih naseljih bo glede na možnosti, ki jih izbrane lokacije omogočajo, izvajalec javno podjetje Komunala plakatne panoje postavil tako, da bodo nudili čim boljši pogled na plakate.

Zanima ga, kako napredujejo aktivnosti za vodni zadrževalnik v Rimski Čardi, ki je pogoj za začetek gradnje severovzhodne obvoznice.

Odgovor mestne uprave:

Ministrstvo za infrastrukturo je projekt izgradnje vzhodne obvozne ceste mesta Murska Sobota uvrstilo med državne prioritete. Pogoj za gradnjo vzhodne obvoznice je izgradnja protipoplavnega ukrepa, to je zadrževalnika na Martjanskem potoku oziroma Sebeborskega zadrževalnika na območju

Občine Moravske Toplice.

Za ta zadrževalnik je Direkcija za infrastrukturo že pridobila idejne zasnove, izveden je bil tudi javni razpis za naročilo izdelave projektno-tehnične dokumentacije. Po zadnjih podatkih pogodbe o projektiranju še niso sklenili. Po predhodnih predračunih je ocenjeno, da bi investicija izgradnje zadrževalnika znašala približno 5,5 milijona EUR. 23. novembra 2021 je bil sklenjen sporazum o sofinanciranju o delitvi stroškov gradnje, in sicer med Direkcijo za infrastrukturo, Direkcijo za vode, Občino Moravske Toplice in Mestno občino Murska Sobota. Terminski načrt gradnje je zdaj še okviren in predvideva, da bi gradbeno dovoljenje lahko bilo pridobljeno ob koncu leta 2023 oz. v začetku naslednjega leta. Sama gradnja naj bi potekala nekaj let.

MATJAŽ DURIČ:

Povedal je, da so tudi mediji že poročali o prenosu lastništva nogometnega igrišča v Rakičanu in pripadajočih zemljišč na Mestno občino Murska Sobota, ob tem se je zavestno trud in izpeljane aktivnosti zahvalil županu, mestni upravi, ravnateljici Biotehniške šole v Rakičanu ter državnemu sekretarju dr. Mitji Slavincu, brez katerega zadeve ne bi bilo mogoče izpeljati. S tem prenosom bo omogočeno, da se bo lahko kaj zgradilo ali obnovilo in da se bodo ideje hitreje realizirale.

Predlagal je, da mestna uprava vsaj za KS Rakičan pripravi terminski plan posameznih investicij in navede pogoje, da se bodo posamezne investicije v krajevni skupnosti lahko začele.

Odgovor mestne uprave:

Mestna uprava bo pripravila

la terminski načrt investicij po posameznih krajevnih skupnostih in jih o tem seznanila.

ZORAN KOS:

Povedal je, da tudi v Sloveniji obstaja prometni znak, da lahko ob rdeči luči na semaforju zavijemo desno. Predstavil je predlog občanov, da bi na koncu Kroške in Tomšičeve ulice, če je to mogoče, ob rdeči luči na semaforju lahko zavijali desno proti avtocesti. Prosi za proučitev predloga.

Odgovor mestne uprave:

Omenjeno semaforizirano križišče je v upravljanju Direkcije za infrastrukturo. V zvezi z omenjenim predlogom bomo obvestili upravljavca tega križišča, zato bo mestna uprava celovit odgovor podala, ko ga bo prejela od upravljavca semaforiziranega križišča.

Zdaj, ko po mestu poteka več gradenj, občani predlagajo, da se pripravijo vsa izvajalna dela za večje število električnih polnilnic, saj bo v prihodnje potreba po teh polnilnicah vedno večja.

Odgovor mestne uprave:

V okviru urejanja ulic v mestnem jedru se izvaja tudi polaganje dodatne zaščitne cevi za možnost uvlačenja elektroinštalacij za bodoče postavitve električnih polnilnic ali druge potrebe mestne občine na teh lokacijah. To je urejeno že na Slovenski ulici, Ulici Staneta Rozmana, Ulici arhitekta Novačka in v razširitvah Severne obrtno-industrijske cone v Murski Soboti.

Uporabniki TVD Partizana so ga opozorili, da jim je bila

v veliki dvorani odtujena teleskopska palica, s katero so lahko odprli zračenje prostora. Prosi za nakup nove teleskopske palice.

Odgovor mestne uprave:

Ob preverbi stanja v telovadnici TVD Partizan je bilo ugotovljeno, da je palica za odpiranje oken, ki se obenem uporablja tudi za spuščanje telovadnih obročev, nameščena v telovadnici za vrati zraven okna.

GORAN MILOŠEVIČ:

Pohvalil je intenzivno obnovo centra mesta in ulic.

Nadalje je povedal, da je na že urejenem delu mesta od sodišča do upravne stavbe nekdanjega Potrošnika znak za prepovedano ustavljanje in parkiranje vozil, vendar so na tem delu še

vedno parkirana vozila. Meni, da bi bil potreben večji nadzor nad parkiranjem, kjer je to prepovedano.

Odgovor mestne uprave:

Prometni režim je vzpostavljen skladno s področnimi predpisi. Nadzor nad vzpostavljenim režimom izvaja mestno redarstvo, ki bo v prihodnje okrepilo nadzor na tem območju.

Na Slovenski ulici je stavba, kjer je Hranilnica prekmurskih dobrot. Ob tej stavbi so postavljene opozorilne table, da odpada omet in da je to nevarno za mimoidoče. Lastnik je sicer že bil obveščen, vendar še vedno ni nič narejeno. Poziva, da se to čim prej ustrezno uredi.

Odgovor mestne uprave:

V zvezi z objektom na Slov-

enski ulici 41 v Murski Soboti smo glede na to, da je bil problem nevzdrževanosti objekta že izpostavljen na eni prejšnjih sej, pozvali takratnega lastnika objekta k sanaciji fasade. Večinski lastnik se je takrat skliceval, da je objekt v solastnini in da bo pristopil k sanaciji, ko bodo to storili drugi solastniki. V tem obdobju se je spremenilo lastništvo objekta, pri čemer eden izmed dveh lastnikov namerava pristopiti k sanaciji, prav tako je ta naročil izvedbo zaščite mimoidočih pred morebitnimi padajočimi deli fasade. Drugemu lastniku je bil poslan poziv s pojasnilom postopka, če se na poziv ne bo odzval. Če ne bo odziva, bodo sproženi prekrškovni in upravni postopki zoper zavezanca oziroma solastnika.

Odlaganje odpadkov na območju Mestne občine Murska Sobota

Spoštovane občanke in spoštovani občani Mestne občine Murska Sobota!

Mestni inšpektorat Mestne občine Murska Sobota v smislu osveščanja javnosti ter v skladu z drugo in tretjo alinejo prvega odstavka 33. člena Zakona o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 43/07 - UPB in 40/14) obvešča občanke in občane Mestne občine Murska Sobota o spoštovanju določb odloka o načinu izvajanja obvezne občinske gospodarske javne službe zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov na območju Mestne občine Murska Sobota (Uradni list RS, št. 80/13 in 46/19, v nadaljevanju odlok).

V skladu z drugim odstav-

kom 54. člena odloka je uporaba storitev javne službe obvezna za vse lastnike, uporabnike ali upravljavce vsake stavbe, ki je na območju občine in v kateri imajo prebivalci stalno ali začasno prebivališče. Opustitev uporabe storitev javne službe zbiranja in prepuščanja komunalnih odpadkov v zabojnikih je za posameznike, fizične osebe, po zgoraj citiranem odloku sankcionirana z globo 500,00 EUR. Zoper vse kršitelje, ki ne bodo spoštovali določb odloka in ne bodo sortirali odpadkov v posode po namenu ali bodo odlagali odpadke v naravno okolje, bo mestni inšpektorat Mestne občine Murska Sobota dosledno ukrepal. Ker so globe za nepra-

vilno ravnanje z odpadki in njihovo odlaganje na nedovoljenih mestih visoke ter znašajo 500,00 EUR za fizične osebe, 2500,00 EUR za pravne osebe ter 2000,00 EUR za samostojne podjetnike in podjetnike, ki samostojno opravljajo dejavnost, in 800,00 EUR za odgovorno osebo pravne osebe, je prav, da s svojim ravnanjem poskrbimo za to, da jih ne bo treba izrekati. Ob tem vam sporočamo, da ima vsako gospodinjstvo, ki je vključeno v odvoz mešanih komunalnih odpadkov, pravico do brezplačnega odvoza do 2 m³ kosovnih odpadkov. Če je količina večja od 2 m³ oz. gre za več odvozov letno, kot to določa občinski odlok, se storitev zara-

čuna po veljavnem ceniku podjetja. Naročilo in prevzem kosovnih odpadkov se opravi pri občinski gospodarski javni službi podjetja Saubermacher - Komunala Murska Sobota. Občani pa lahko kosovne odpadke seveda tudi sami odpeljejo v Zbirni center Murska Sobota na Obrtni ulici 40 v Murski Soboti.

Pozivamo vas, da odpadkov ne mečite in odvažajte v naravno okolje, temveč odpadke odstranjujte sprti in jih dosledno odlagajte v namenske smetiščne posode. Tako boste pripomogli k lepšemu in prijaznejšemu okolju ter hkrati zagotovili bolj zdravo in prijetno okolje.

Mestni inšpektorat Mestne občine Murska Sobota v zadnjem času opaža povečano odlaganje odpadkov ob javnih poteh, v bližnjih gozdovih in na samih dvoriščih v mestu, zato vas Mestna občina Murska Sobota poziva k spoštovanju določb odloka v zvezi ureditvijo in sprotno odstranitvijo nastalih komunalnih in kosovnih odpadkov.

OBVESTILO O ODDAJI

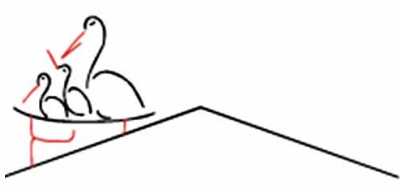
Javni stanovanjski sklad Mestne občine Murska Sobota, Trg zmage 1, Murska Sobota obvešča občane Mestne občine Murska Sobota, da na podlagi stalno odprtega javnega razpisa za oddajo bivalnih enot za starejše v najem v

bivalni skupnosti za starejše v Ivanocijevem naselju 7 v Murski Soboti sprejema vloge za dodelitev bivalnih enot.

Na razpolago je bivalna enota s kopalnico in souporabo kuhinje in skupnih prostorov v skupni izmeri 52,91 m². Najemnina za bivalno enoto znaša 107,49 EUR.

Občani, ki se želijo prijaviti na odprti javni razpis, lahko vlogo za dodelitev bivalnih enot oddajo na sedežu javnega sklada ali v vložišču Mestne občine Murska Sobota, obrazec pa je dostopen tudi na spletni strani javnega sklada (www.jss-moms.si).

Javni stanovanjski sklad
Mestne občine Murska Sobota

JAVNI STANOVANJSKI SKLAD
MESTNE OBČINE MURSKA SOBOTA

JAVNI STANOVANJSKI SKLAD
MESTNE OBČINE MURSKA SOBOTA
Trg zmage 1
9000 MURSKA SOBOTA

ODPRTI RAZPISI

Na osnovi sprejetega odloka o proračunu Mestne občine Murska Sobota za leto 2022 bodo na področju gospodarskih in negospodarskih dejavnosti razpisani naslednji javni razpisi po posameznih področjih:

1. SOCIALNO VARSTVO in ZDRAVSTVENO VARSTVO

**Javni razpis za sofinanciranje programov
na področju socialnega varstva in zdravstvenega varstva v letu 2022**

Predmet razpisa: preventivni programi na področju socialnega varstva in zdravstvenega varstva.

Prijavitelji: na razpis se lahko prijavijo društva in javni zavodi na področju zdravstva in socialnega varstva, ki izvajajo socialno in zdravstveno dejavnost.

Informacije: Damjan Anželj, mag. javne uprave, tel. 02 525 16 29,
e-pošta: damjan.anzelj@murska-sobota.si

Javni razpis bo objavljen v Uradnem listu RS predvidoma 11. 3. 2022 in bo odprt do 11. 4. 2022.

2. MLADINA

**Javni razpis za izbiro mladinskih projektov,
ki jih bo v letu 2022 sofinancirala Mestna občina Murska Sobota**

Predmet razpisa: projekti za izvajanje letnega programa na področju dejavnosti mladih v MOMS.

Prijavitelji: na razpis se lahko prijavijo osebe zasebnega in javnega prava, samostojni podjetniki in samostojni kulturni delavci, ki bodo v letu 2022 izvajali aktivnosti na področju mladine na območju MOMS.

Informacije: mag. Darja Kadiš, tel. 02 525 16 30,
e-pošta: darja.kadis@murska-sobota.si

Javni razpis bo objavljen v Uradnem listu RS predvidoma 11. 3. 2022 in bo odprt do 11. 4. 2022.

3. IZOBRAŽEVANJE

**Javni razpis za sofinanciranje programov in projektov v Mestni občini
Murska Sobota v letu 2022 s področja podpornih storitev v vzgoji in izobraževanju ter prostem času predšolskih in osnovnošolskih otrok**

Predmet razpisa: sofinanciranje dodatne oziroma razširjene dejavnosti za otroke v MOMS, ki se po programu vzgojno-izobraževalnih zavodov izvaja na področju predšolske in osnovnošolske populacije.

Prijavitelji: na razpis se lahko prijavijo osnovne šole, glasbena šola in vrtec, drugi zavodi, društva, klubi in zveze ter organizacije, ki so iz MOMS.

Informacije: mag. Darja Kadiš, tel. 02 525 16 30,
e-pošta: darja.kadis@murska-sobota.si

Javni razpis bo objavljen v Uradnem listu RS predvidoma 11. 3. 2022 in bo odprt do 11. 4. 2022.

4. KULTURA

**Javni razpis za izbiro kulturnih programov,
ki jih bo v letu 2022 sofinancirala Mestna občina Murska Sobota**

Predmet razpisa: programi delovanja kulturnih društev v letu 2022 na naslednjih področjih: glasbena dejavnost, gledališka in lutkovna dejavnost, plesna dejavnost, fotografška, filmska in video dejavnost, likovna dejavnost, literarna in večvrstna dejavnost.

Prijavitelji: na razpis se lahko prijavijo prijavitelji, ki so registrirani za opravljanje kulturno-umetniških dejavnosti ter posredovanje kulturnih dobrin, imajo sedež v MOMS, opravljajo dejavnost na neprofitni osnovi in delujejo na področju kulture najmanj eno leto.

Informacije: Darja Potočnik, tel. 02 525 16 24,
e-pošta: darja.potocnik@murska-sobota.si

Javni razpis bo objavljen v Uradnem listu RS predvidoma 11. 3. 2022 in bo odprt do 11. 4. 2022.

**Javni razpis za izbiro kulturnih projektov,
ki jih bo v letu 2022 sofinancirala Mestna občina Murska Sobota**

Predmet razpisa: dodelitev sredstev za pripravo in izvedbo projektov, ki jih bodo prijavitelji izvajali v letu 2022 na področju kulture na območju MOMS na naslednjih področjih: uprizoritvena umetnost, glasbena umetnost, vizualna umetnost, knjiga in založništvo ter na drugih področjih kulture (iz 4. člena ZUJIK).

Prijavitelji: na razpis se lahko prijavijo pravne osebe, ki so registrirane za opravljanje kulturne dejavnosti (kulturna društva, zasebni zavodi ali druge organizacije na področju kulture ter organizacije, registrirane za opravljanje dejavnosti na področju kulture), in fizične osebe (ki se ukvarjajo ljubiteljsko s kulturo ali osebe s statusom kulturnega ustvarjalca za področje profesionalne kulture), ki se ukvarjajo z ustvarjanjem in posredovanjem javnih kulturnih dobrin. Prijavitelji morajo imeti sedež oziroma stalno prebivališče v MOMS.

Informacije: Darja Potočnik, tel. 02 525 16 24,
e-pošta: darja.potocnik@murska-sobota.si

Javni razpis bo objavljen v Uradnem listu RS predvidoma 11. 3. 2022 in bo odprt do 11. 4. 2022.

Javni razpis za izbiro investicijskih projektov na področju kulture, ki jih bo v letu 2022 sofinancirala Mestna občina Murska Sobota

Predmet razpisa: izbira projektov za sofinanciranje nakupa opreme za potrebe delovanja ljubiteljskih kulturnih društev v MOMS.

Prijavitelji: na razpis se lahko prijavijo ljubiteljska kulturna društva, ki imajo sedež v MOMS in so registrirana za opravljanje dejavnosti s področja kulture.

Informacije: Darja Potočnik, tel. 02 525 16 24,
e-pošta: darja.potocnik@murska-sobota.si

Javni razpis bo objavljen v Uradnem listu RS predvidoma 11. 3. 2022 in bo odprt do 11. 4. 2022.

5. ŠPORT

**Javni razpis za sofinanciranje letnega programa športa
v Mestni občini Murska Sobota za leto 2022**

Predmet razpisa: zbiranje predlogov za sofinanciranje naslednjih športnih programov in področij športa:

a) Športni programi: prostočasna športna vzgoja otrok in mladine, športna vzgoja otrok in mladine s posebnimi potrebami, športna vzgoja otrok in mladine, usmerjene v kakovostni in vrhunski šport, kakovostni šport, vrhunski šport, šport invalidov, športna rekreacija, šport starejših.

b) Razvojne dejavnosti v športu: usposabljanje in izpopolnjevanje strokovnih kadrov v športu, založništvo v športu, informacijsko-komunikacijska tehnologija (podpora športu).

c) Organiziranost v športu: organiziranost v športu, delovanje športnih društev in zvez.

č) Športne prireditve in promocija športa: športne prireditve in promocija športa, občinske športno-promocijske prireditve za podelitev priznanj v športu.

Prijavitelji: športna društva in športne zveze, ki so registrirane in imajo sedež v Mestni občini Murska Sobota, zavodi, pravne osebe, samostojni podjetniki posamezniki, ki so registrirani za opravljanje dejavnosti v športu v Mestni občini Murska Sobota, ustanove, ki so ustanovljene za splošno koristen namen na področju športa v skladu z zakonom, ki ureja ustanove, in so registrirane v Mestni občini Murska Sobota, javni zavodi s področja vzgoje in izobraževanja, ki izvajajo športne programe, določene z LPŠ, v Mestni občini Murska Sobota, zasebni športni delavci v Mestni občini Murska Sobota.

Informacije: Nada Cvetko Török, tel. 02 525 16 20,
e-pošta: nada.torok@murska-sobota.si

Javni razpis bo objavljen v Uradnem listu RS predvidoma 11. 3. 2022 in bo odprt do 11. 4. 2022.

6. KMETIJSTVO

Javni razpis za sofinanciranje pospeševanja društvene dejavnosti v Mestni občini Murska Sobota v letu 2022 na področju kmetijstva in s kmetijstvom povezanih dejavnosti

Predmet razpisa: pospeševanje društvene dejavnosti.

Prijavitelji: društva in njihove zveze s področja kmetijstva in s kmetijstvom povezanih dejavnosti, ki imajo sedež na območju Mestne občine Murska Sobota.

Informacije: Silvija Kouter, tel. 02 525 16 63,
e-pošta: silvija.kouter@murska-sobota.si

Razpis bo objavljen v Uradnem listu RS predvidoma 18. 3. 2022 in bo odprt do 20. 4. 2022 do 12. ure.

7. GOSPODARSTVO

- Javni razpis za dodeljevanje pomoči za razvoj podjetništva in malega gospodarstva v Mestni občini Murska Sobota v letu 2022

Predmet razpisa: razvoj podjetništva in malega gospodarstva v Mestni občini Murska Sobota.

Prijavitelji: pravne ali fizične osebe, ki ustrezajo kriterijem za mikro in mala podjetja ne glede na pravni status, obliko ali lastništvo, če je njihova dejavnost, ki je predmet sofinanciranja, pridobitna dejavnost; to je dejavnost, ki se opravlja na trgu zaradi pridobivanja dobička, dohodka ali če z opravljanjem te dejavnosti subjekt konkurira na trgu z drugimi subjekti.

Informacije: Silvija Kouter, tel. 02 525 16 63,
e-pošta: silvija.kouter@murska-sobota.si

Razpis bo objavljen v Uradnem listu RS predvidoma aprila 2022.

Javni razpisi bodo objavljeni na spletni strani mestne občine. Razpisno dokumentacijo bo možno dobiti tudi v vložišču občine.

Razgibane in ustvarjalne zimske počitnice

MELITA MARIČ

Osnovnošolce je razveselilo, da so lahko po epidemiji zimske počitnice preživeli z vrstniki, se z njimi družili ter na ta način preživeli razgiban, ustvarjalen, zabaven in poučen čas.

Aktivne zimske počitnice

V zimskih počitnicah je Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota za otroke med sedmim in desetim letom starosti organiziral brezplačne športne aktivnosti na Osnovni šoli III v Murski Soboti. Aktivne zimske počitnice so sedmo leto zapored pripravili skupaj z mentorji iz številnih športnih društev. »Aktivnosti izvajamo pet ur dnevno. Začnemo z jutranjim razgibavanjem in ogrevanjem skozi igro, nato vsak dan sledijo predstavitve in spoznavanje različnih športnih panog in društev,« pove Stanislav Šernek, vodja aktivnih počitnic. V ponedeljek so otroci spoznali Rokometni klub Pomurje, naslednji dan se jim je pridružil Hokejski klub Moravske Toplice, v sredo je otroke zabavala Plesna šola Urška, predstavil se jim je še Atletski klub Pomurje, imeli pa so tudi predstavitev borilnih športov (boks, rokoborba, judo, kikkoks itd.). »Letošnje leto se je aktivnih zimskih počitnic udeležilo 33 osnovnošolcev. Otroci zelo radi pridejo, se veselijo, zabavajo in družijo, kar je najbolj pomembno,« poudari Šernek.

puščalo, so čas preživljali na prostem v družbi konj ter medosebne odnose krepili v povezovalnih skupinskih dejavnostih in igrah. Delovanje Družinskega centra Pomurje sofinancira ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Vse dejavnosti so bile za udeležence brezplačne.

Poučno in ustvarjalno

Osnovnošolci so tridnevne muzejske delavnice v Pomurskem muzeju Murska Sobota preživeli ustvarjalno. »Prva delavnica je potekala na pustni torek, ko smo si izdelali pustno lasuljo in spoznavali pustne običaje, značilne za Prekmurje. Pogovarjali smo se tudi o borovem gostuvarstvu,« pojasni kustosinja Mateja Huber. Navdih za nadaljnje ustvarjanje so črpali iz razstave o prehranski dediščini »Pomanjkanje, zadostnost in izobilje«. Otroci so po ogledu razstave izdelali krožnike iz umetne gline, potiskali predpasnik z motivi jedi ali posode, zadnji dan pa so pekli ptičke iz testa, kar je povezano z gregorjevim, ki po ljudskem izročilu velja za prvi pomladni dan.

Aktivne zimske počitnice na Osnovni šoli III v Murski Soboti.

Zimski tabor obogaten z ustvarjalnostjo

V Družinskem centru Pomurje v Dvorcu Rakičan je potekal tabor za otroke in mladostnike, in to ob vodilu »Uživajmo kreativno in pozitivno«. Med tednom so se odvijale številne skupinske dejavnosti, in sicer ustvarjalne, gibalno-sprostitvene in kulinarčne delavnice, delavnice s konji in vožnja s kočijo. Mladi nadobudneži so ob začetku ustvarili skupno drevo z odtisi rok, ki so ga ob zaključku tabora dopolnili s pozitivnimi mislimi in spomini na minulo tedensko druženje. Za obeležitev pusta so združili moči in izdelali skupno masko – kurenta, ki jim je bil v pomoč pri odganjanju zime. Če je vreme do-

Zimski tabor za otroke in mladostnike v Družinskem centru Pomurje.

Muzejske delavnice v zimskih počitnicah.

Soboški občini uspel velik turistični met

NATALIJA KREFT

Mestna občina Murska Sobota je prejela znak Slovenia Green Destination.

Za občino je postopek pridobitve izpeljal Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota. »Pridobljeni znak je potrditev, da občina deluje v pravi smeri zelenega trajnostnega razvoja ter s tem omogoča razvojno priložnost občine in njene turistične ponudbe. Hkrati je znak zaveza nadaljnjim trajnostnim usmeritvam ter razvoju kakovostnih in inovativnih turističnih produktov visoke dodane vrednosti, ki nas delajo drugačne od drugih destinacij. Pridobitev znaka prinaša prednosti zlasti na področju dviga prepoznavnosti in promocije destinacije prek nacionalnih kanalov, kot je STO, in mednarodnih kanalov ter je poklon vsem skupnim prizadevanjem in izzivom na turističnem področju v destinaciji. Je pa pridobljeni znak le prvi korak k sistematičnemu razvoju trajnostnega turizma v Mestni občini Murska Sobota. Že pripravljamo akcijski načrt, zeleni DNK, prav tako je v teku priprava nove Strategije trajnostnega razvoja turizma v občini, ki bo zastavila temelje za naprej. Zavedamo se namreč, da je izrednega pomena, če je destinacija prijazna za vse – tako za turiste kot za ljudi,

ki tukaj živijo in delajo.«

Znak destinacija mora obnoviti

S pridobitvijo je občina postala ena izmed 58 destinacij, ki imajo znak Slovenia Green. »V Pomurju smo četrta destinacija – pred nami so znak pridobili Moravske Toplice, Ljutomer in Razkrižje. Je pa čez tri leta potrebna ponovna presoja in znak lahko izgubimo, če ne delujemo trajnostno ali ne naredimo koraka naprej. Tako bomo v letošnjem letu pripravili Strategijo trajnostnega razvoja turizma. Obenem moramo izdelati akcijski načrt – nabor ukrepov, ki jih bomo izpeljali v prihodnjih letih, zbrati in ovrednotiti aktivnosti, ki jih bomo izpeljali – od izobraževanj in usposabljanj do ozaveščanj, recimo tudi z zelenim novičnikom, ter do anketiranja, novih projektov, aktivnosti, priprave etičnih kodeksov, analize stanja in posledično aktivnosti za izboljšanje. Ob tem si želimo, da bi vsaj en ponudnik nastanitve pridobil znak Green accommodation. Le tako lahko namreč destinacija napreduje od bronzaste do zlate ali celo platinaste

znaka. Zadnje leto, čeprav je na turizmu zelo vplival covid, smo v mestu ogromno pridobili. Za obnovo mestnega jedra smo prejeli priznanje Naj mestno jedro turistične zveze, Gostilna Rajh je prejela Green Key, tudi prvo priznanje Unique Experience v občini imamo – družina Kodilaga je prejela za petzvezdično doživetje pri njih. Vse to je dokaz, da se tudi ponudniki zavedajo pomena tovrstnih pridobitev in ne nazadnje trajnostih vidikov.« Slavnostna podelitev znaka Slovenia Green bo predvidoma konec maja na osrednjem dogodku Slovenske turistične zveze – Zeleni dan slovenskega turizma 2022.

Kaj predstavlja ta shema?

Zelena shema slovenskega turizma je sistem oziroma certifikacijska shema, ki pod znamko Slovenia Green združuje vsa prizadevanja za trajnostni razvoj turizma v Sloveniji, destinacijam in ponudnikom nudi konkretna orodja za oceno in izboljšanje trajnostnega delovanja ter z znamko Slovenia Green zeleno delovanje tudi promovira. Nosilec Zelene sheme slovenskega turizma je Slovenska turistična organizacija, ki podeljuje znak Slovenia Green Destinati-

S pridobitvijo je občina postala ena izmed 58 destinacij, ki imajo znak Slovenia Green.

on platinum, gold, silver in bronze. Barva znaka je odvisna od podatkov, ki jih destinacija vnese v platformo, in od doseženih kriterijev. Vnose pred podelitvijo znaka pregleda akreditirani preveritelj iz Zavoda Tovarna trajnostnega turizma GoodPlace. Destinacija mora

izpolnjevati (ali delno izpolnjevati) sto kriterijev, ki so razdeljeni v šest kategorij: destinacijski management, narava in pokrajina, okolje in podnebje, kultura in tradicija, družbena klima ter poslovanje turističnih podjetij.

Nova doza zabave v Murški Soboti

MELITA MARIČ

V nakupovalnem središču BTC City Murska Sobota so odprli WOOP!, priljubljeno mesto za druženje in zabavo.

Dogodivščin željne obiskovalce bo novost navduševala z adrenalinskimi, športnimi, pustolovskimi in zabavnimi dejavnostmi. Otroke in odrasle na 1200 kvadratnih metrih površine dvorane A zabavajo sobe pobega, laser tag, virtualna resničnost in novost v Sloveniji – ekipna igra WOOP! Izzivi. V skupinski igri za dve do šest oseb se člani ekipe soočijo z izzivi, ki od njih zahtevajo spretnost, hitrost in logiko. Združuje dvajset sob z izzivi, pri čemer sta ključna ekipno sodelovanje in dobra komunikacija. Na voljo so tudi tri nove interaktivne sobe pobega, ki so primerne za otroke od desetega leta starosti. Vsaka je obarvana z drugo tematiko za različne želje in okuse. Raziskujete lahko Aličino Čudežno deželo,

z Aladinom odkrivajte skrivnosti arabskih noči in se po poteh Van Helsinga podate na lov za Drakulo. Skupinska igra z laserji ponuja doživetje pravega bojnega adrenalina, ekipnega taktiziranja in pustolovskega dogajanja. WOOP!-ova virtualna resničnost otrokom in odraslim ponuja vklop v novo realnost igranja iger, polno norih dogodivščin in nepozabnih izkušenj. Obiskovalcem je na voljo tudi WOOP! BAR.

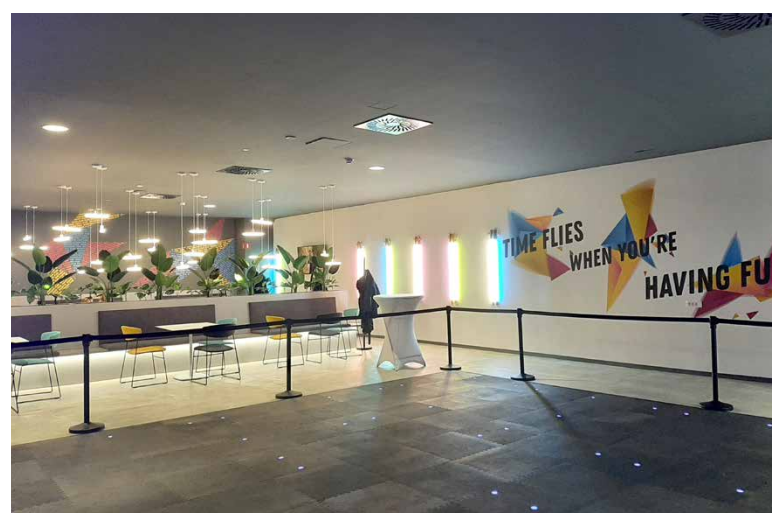
Investirali več kot milijon evrov

»Za prvo lokacijo izven Ljubljane smo izbrali prav BTC City Murska Sobota,« je ob otvoritvi izpostavil Damjan Kralj, glavni izvršni direktor družbe BTC. V odprtje centra WOOP! v Murški Soboti so v druž-

bi BTC investirali več kot milijon evrov. Miran Razoršek, soustanovitelj in direktor podjetja TPLJ, je dejal, da odločitev za investicijo ni bila preprosta. Zanj so se odločili šele po spoznavanju potenciala regije. Mitja Horvat, direktor BTC City Murska Sobota, je pozdravil odprtje centra, ki bo obiskovalcem nudil druženje na dogodivščinah. »V regiji tovrstne oblike zabave nedvomno primanjkuje. Prepričan sem, da bodo obiskovalci navdušeni,« je dejal. Otvoritve se je udeležil tudi murskosoboški župan Aleksander Jevšek, ki je izpostavil, da Murska Sobota postaja veliko mesto. Zabavišni center namreč ni pridobitev le za središče BTC City, temveč za celotno mesto in širšo okolico.

Slavnostni trak so prerezali župan Aleksander Jevšek, soustanovitelj in direktor podjetja TPLJ Miran Razoršek ter direktor BTC City Murska Sobota Mitja Horvat.

Otroke in odrasle na 1200 kvadratnih metrih površine čakajo zanimive izkušnje.

»Brez inovacij in raziskav še nikoli nobena družba ni bila uspešna«

ALEKSANDRA GRAH
FOTO: ALEŠ CIPOT

O minulem letu in izzivih, povezanih z izobraževanjem na daljavo, ter novih investicijah smo se ob koncu mandata pogovarjali z državnim sekretarjem na ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport prof. dr. Mitjem Slavincem.

Ob zaključku mandata vlade objavljamo pogovora z najvidnejšima predstavnikoma na državni ravni, ki prihajata iz Mestne občine Murska Sobota. Naša sogovornika sta bila prof. dr. Mitja Slavinec (iz vladnih vrst) in mag. Dejan Židan (iz vrst opozicije).

Mineva več kot leto dni, odkar ste bili imenovani za državnega sekretarja na ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport. Kako ocenjujete minulo leto, ki je prineslo nove izzive, in nasploh delo vlade v tem mandatu?

Najpomembnejše je, da smo po več kot desetih letih uspeli zagotoviti sredstva za 126 investicij v šole in vrtce, med njimi tudi za mnogo pomurskih, recimo v Murski Soboti, Beltincih, Moravskih Toplicah, na Cankovi, v Lendavi in drugje. Prav tako smo prvič po petnajstih letih razpisali koncesije za visokošolske zavode in tako omogočili brezplačen študij tudi v Pomurju. Prav tako smo prvič do zdaj razpisali štipendije za deficitarne učiteljske poklice, pri čemer smo bili posebej pozorni, da enakomerno vključimo vse slovenske regije. Mandat sem nastopil v času, ko je poglavitna skrb bila namenjena izvedbi šolanja v razmerah epidemije. Naš cilj je bil zagotoviti čim učinkovitejšo izvedbo izobraževalnega sistema ob čim manjšem tveganju širjenja epidemije. Z aktivnim dialogom z ministrstvom za zdravje smo poiskali kar nekaj novih rešitev. Najpomembnejše pri tem je, da smo upoštevali lokalno okuženost na posameznih šolah ali fakultetah. To se je izkazalo kot optimalno zlasti lani jeseni, ko so omejitve bile le v razredih ali šolah, kjer je to bilo potrebno, drugi pa so funkcionalno praktično nemoteno. Ob tem smo po več kot desetih letih uspeli skozi proceduro spraviti nov zakon o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti. V državnem zboru ga je brez glasu proti podprlo 80 poslank in poslancev. Zakon so podprle tudi vse raziskovalne organizacije. To, da smo politiko in stroko povezali za dobrobit razvoja znanosti, si štejem še v posebno čast. Od tega zakona bodo imele koristi tudi regije izven centrov, torej tudi Pomurje.

Septembra je šolsko ministrstvo podelilo 14.000 prenosnikov,

namenjenih vzgojno-izobraževalnim zavodom. Dobile so jih tudi šole murskosoboške občine. Ali so bile možnosti, ki jih je ponujala informacijokomunikacijska tehnologija, dobro izkoriščene?

Med pandemijo se je pokazalo, da so zlasti osnovne šole slabo opremljene z računalniško tehnologijo. Mnogi otroci in učitelji so se znašli v stiski, ko se je začelo izobraževanje na daljavo. Zato smo na ministrstvu hitro odreagirali in 13,6 milijona evrov evropskih sredstev ter še dobrih 2,5 milijona proračunskih sredstev namenili za nakup 14.000 prenosnikov. S tem smo praktično vse šole opremili s primerno tehnologijo – in to takoj. V celotnem svetu je bilo povpraševanje po prenosnikih zelo veliko, zato je toliko pomembnejše, da smo opremo šolam uspeli zagotoviti na začetku šolskega leta. S temi prenosniki so v šolah učinkovito nadgradili učni proces ter olajšali pouk tudi socialno šibkejšim učencem in dijakom.

V minulih dveh letih smo bili priča zaprtju šol, ki je po raziskavah še najbolj škodovalo ranljivim in socialno deprivilegiranim skupinam učencev. Kako uspešno je po vašem mnenju bilo izobraževanje na daljavo?

Izobraževanje na daljavo je bilo za veliko večino učencev in učiteljev nekaj popolnoma novega. Osebnostno v vsaki stvari iščem dobro. Zato sem takrat še kot dekan kolegicam in kolegom profesorjem svetoval, naj so pozorni na vse dobre izkušnje, ki jih bomo pozneje lahko koristno uporabili pri klasičnem pouku. In res smo se uporabe računalnikov za delo na daljavo vsi dobro naučili, učenci so pri tem imeli še najmanj težav. Deprivilegiranim skupinam so šole namenile posebno pozornost, z opremo je pomagalo tudi ministrstvo. Seveda šolanja na daljavo ni mogoče primerjati s klasičnim poukom, vendar je to bila najboljša rešitev v tistih okoliščinah. Raziskava, ki smo jo naročili na ministrstvu, in tudi dobri rezultati lanske mature kažejo, da učenci največ škode niso utrpeli pri znanju. Največji primanjkljaj je bil na področju duševnih stisk, socializacije in gibanja učencev. Prav slednje potrjuje, da naše šole zelo dobro skrbijo za telesno vzgojo učencev. To je gotovo tudi odlična osnova, na kateri temelji-

jo vrhunski rezultati naših športnikov tako na olimpijadah kot svetovnih prvenstvih.

So po vašem mnenju dovolj samo inovacije v tehnologijah ali bodo morda potrebne temeljitejšie spremembe v vzorcih obnašanja?

Brez inovacij in raziskav še nikoli nobena družba ni bila uspešna. Vendar to ni dovolj. Družba mora dognanja znanosti razumeti, z njo živeti in jih uporabljati. Brez znanstvenikov ne bi imeli cepiv in bi se še zdaj spopadali z zaprtjem države. Študente pogosto učim, da naj raje pet ur razmišljajo, da bodo deset ur manj delali.

Pogosto se pogovarjamo o vlogi nosilcev izobraževanja in učečih se – kako ocenjujete obe vlogi v spremenjenih okoliščinah?

Poslanstvo obojih ostaja enako, učitelji učijo, učenci pa znanje prejemajo. Res pa je, da so se učenci in študenti novih tehnologij praviloma navadili prej in enostavneje kot učitelji, kar je lahko le dobro izhodišče za boljše vzajemno komunikacijo in tudi večjo zavzetost učencev.

Nekateri kazalniki, ki zadevajo izobraževanje, denimo svetovni indeks znanja 2021, Slovenijo uvrščajo dokaj visoko oz. nad svetovno povprečje po razvitosti na področju raziskav, razvoja in inovacij ter gospodarstva in spodbudnega okolja. Ali se s temi kazalniki strinjate?

Slovenski raziskovalci so na marsikaterem področju v samem svetovnem vrhu, zato kazalniki, ki jih navajate, zagotovo več kot držijo. Vse življenje se trudim zmanjšati negativne posledice bega možganov iz Pomurja in te izkušnje so mi koristile tudi na nacionalni ravni. V novem zakonu o raziskovalni dejavnosti smo zato ustvarili dodatne možnosti za vračanje naših strokovnjakov iz tujine. Zakon omogoča razvoj primernih delovnih pogojev in plačilo, ki bo strokovnjake privabilo nazaj domov. To bo vsem državljanom omogočilo višjo kakovost življenja in dvignilo konkurenčnost slovenske družbe kot celote.

»Najpomembnejše je, da smo po več kot desetih letih uspeli zagotoviti sredstva za 126 investicij v šole in vrtce, med njimi tudi za mnogo pomurskih, recimo v Murski Soboti, Beltincih, Moravskih Toplicah, na Cankovi, v Lendavi in drugje.«

Leto 2022 je bilo razglašeno za Evropsko leto mladih, v okviru katerega si EU na različne načine prizadeva spodbuditi večjo participacijo mladih oz. t. i. pozitivne obete za mlade. Kaj mladi, če se posebej osredotočiva na mlade Pomurce, najbolj potrebujejo?

Mnogi Pomurci, ki so se zaradi spleta okoliščin po študiju zaposlili v prestolnici, se želijo vrniti v Pomurje, če bodo le imeli podporo okolja za karierni razvoj. Zmeraj zagovarjam politiko, ki skrbi za skladen regionalni razvoj, še posebej na področju izobraževanja. Veliko lahko naredimo tudi v regiji, naj omenim štipendije prek Pomurske izobraževalne fundacije, s katerimi mladim sporočamo, da domače okolje ni pozabilo na njih ter da gospodarstvo in družba računata na njihovo vrnitev v Pomurje. Možnosti se v zadnjem času povečujejo, ne nazadnje tudi to, da veliko sestankov in drugega dela lahko opravimo na daljavo in kraj bivanja ni več tako pomemben, kot je bil včasih. S tem se izboljšajo tudi življenjski pogoji in ne nazadnje plače. Prav zaradi tega se bom pri sistemskih rešitvah zmeraj zavzemal za enakomeren razvoj vseh regij. To bo dobro tako za Pomurje kot celotno Slovenijo, ki bo v večji meri izkoristila vse potencialne in kadre, ki jih zdaj pogosto spregleda.

Kako komentirate prve rezultate raziskave REDS, mednarodne raziskave motenj izobraževanja v času epidemije covid-19?

Raziskava je med drugim pokazala, da nekateri otroci ne odraščajo v urejenih družinskih okoljih in da jim šole predstavljajo pobeg. To so hude stiske in želim si, da jih ne bi bilo. Hkrati me veseli, da se je veliko otrok veselilo povratka v šolo, kar kaže, da je naš izobraževalni

sistem res kakovosten. Na tem mestu gre iskrena zahvala učiteljicam in učiteljem, katerih poslanstvo bi vsi morali bolj ceniti.

Strokovni svet za splošno izobraževanje naj bi obravnaval predlog izhodišč za prenovo učnih načrtov. Kako daleč smo s tem?

Ministrstvo je v februarju 2021 začelo večletni proces prenove vzgojnih in izobraževalnih programov. Zavod za šolstvo pripravlja izhodišča za posodobitev na ravni osnovnošolskega in gimnazijskega izobraževanja, vzporedno pa se pripravljajo tudi izhodišča na preostalih področjih, vse do kurikuluma za vrtce.

Kateri so ključni dosežki, ki ste jih izpeljali v sodelovanju z Mestno občino Murska Sobota?

Z županom sva že pred časom podpisala pogodbo za dograditev učilnic na Osnovni šoli IV Murska Sobota, kar bo ministrstvo sofinanciralo v višini 270.000 evrov. Velik dosežek je nedvomno brezplačen prenos nogometnega igrišča v Rakičanu z ministrstva za izobraževanje, znanost in šport na mestno občino. Ministrstvo bo gradilo novo telovadnico ob Srednji zdravstveni šoli Rakičan. S predsednikom Nogometne šole Mura smo v intenzivnih pogovorih o sofinanciranju prenove travnate površine na njihovem igrišču. Veliko naporov je bilo potrebnih, da smo v tako kratkem času uspeli stavbi stare ekonomske šole najti novega lastnika, kar bo po štirinajstih letih propadanja lepo polepšalo središče Murske Sobote. Srednji poklicni in tehniški šoli smo dodelili nov program za avtomehanika, kar je ob šoli zelo pozdravila tudi obrtna zbornica. To je le del realiziranih projektov. Veliko jih imamo še pred seboj, zato si želimo nadaljnjih priložnosti za izvedbo.

»Sobočani smo lahko ponovno ponosni in samozavestni«

ALEKSANDRA GRAH
FOTO: ALEŠ CIPOT

S pomurskim poslancem mag. Dejanom Židanom smo se ob koncu mandata pogovarjali o perspektivah za razvoj občine, investicijah in prihodnjih izzivih. Židan kot svoj najpomembnejši poslanski dosežek ocenjuje preboj prekmurščine v jezikovno politiko.

Po njegovi pobudi je bila v strateški dokument prekmurščina namreč prvič vključena v Resolucijo o nacionalnem programu za jezikovno politiko 2021–2025. Glede razvoja mesta pojasnjuje, da je v Murski Soboti veliko izjemnih in edinstvenih lokacij, s katerimi bo mesto zaživelo.

Po čem si vas bodo Pomurci in občani Murske Sobote najbolj zapomnili v tem mandatu? Ali drugače – kakšen je bil vaš doprinos k razvoju občine in regije?

V tem mandatu mi je uspelo nekaj, kar v tridesetih letih ni uspelo nikomur: v nacionalno jezikovno politiko smo uspeli vključiti prekmurški jezik. Naj povzamem zgodbo o nastanku. Pred leti je bil sodelavec, pristojen za kulturo, odsoten, zato mi je gradivo o jezikovni politiki predal nekaj ur pred odborom. Ko sem ga prebral, sem ugotovil, da ni nikjer omenjene prekmurščine. Po razgovoru s predsednikom Prekmurskega društva General Maister, s katerim sva se oba strinjala, da je prekmurščina knjižni jezik, in po posvetovanju z dr. Klaudijo Sedar nam je z amandmaji po tridesetih letih uspelo doseči, da je bila prekmurščina priznana kot knjižni jezik, kot nadnarečni pokrajinski jezik, v nacionalnem programu, in to v praksi pomeni, da v prihodnje pričakujemo financiranje. Vem, da to mogoče komu ne pomeni prav veliko, vendar je za ohranjanje samobitnosti in tudi samozavesti pokrajine to zelo pomembno. Moja naloga je bila tudi, da pazim, kaj se dogaja na področju državnih razvojnih projektov, in da sem vedno tisti, ki vprašam, kje je tukaj Murska Sobotna, kje je tukaj Pomurje.

Ste član Kluba pomurskih poslancev. Kakšna je vaša vloga?

Tako je. In nekaj časa sem bil tudi predsednik. Lahko vam povem zanimivo zgodbo. Ko je v državni zbor prišel milijardni program financiranja v zdravstvu, sem takoj opazil, da je murskosoboška bolnišnica le mimogrede omenjena zaradi adaptacije nekega oddelka. Tako smo po mnogih poslanskih vprašanjih in trudu, pa ne samo mojem, zdaj pred največjimi investicijami v zdravje in tudi v tukajšnjo bolnišnico, in tukaj ne gre samo za dializni oddelek ali obnovo infekcijskega oddelka, temveč še za čisto novo negovalno bolnišnico, ki bo zrasla, in marsikaj drugega.

Takih primerov je veliko, kar v praksi pomeni, da kot prekmurški poslanec oz. kot poslanec iz Murske Sobote ves čas pazim, da sta tudi pri državnih investicijah Murska Sobotna in Prekmurje pomemben del Slovenije. To se namreč mora odražati tudi pri posameznih investicijah.

V vaši poslanski pisarni se verjetno obrne veliko ljudi. S kakšnimi pobudami prihajajo?

Res je, ljudje se velikokrat obrnejo name. Spomnim se obiska gospe iz Černelavcev, ki mi je povedala zgodbo o tem, kako je postala delovni invalid in kako težko ji je, ter tudi o tem, kako slabo jo obravnavajo, ko je v poklicni rehabilitaciji. Posledica razgovora je bil zakon o zaposlitveni rehabilitaciji invalidov, zaradi katerega je vsaj dva tisoč invalidom bistveno bolje, saj so bolje plačani, ko so na poklicni rehabilitaciji. Tudi na podlagi tega pogovora je nastal zakon, kako v Sloveniji ponovno priznavati poklicne bolezni. Moja naloga je, da prislunem ljudem; ljudje včasih v mojo poslansko pisarno prihajajo, da se pogovorijo, včasih povedo kakšno zgodbo, včasih pa pridejo, da skupaj poiščemo rešitve. Na ta način dela sem ponosen, kajti če poslanec ohrani pristen stik z ljudmi, lahko dela koristne stvari za konkretno okolje.

Kako globoko ali mogoče celo daljnosežno je po vašem mnenju epidemija zaznamovala življenja Pomurcev?

Na prvem mestu gre zahvala naši bolnišnici, ki je z urgentnim intenzivnim oddelkom nase prevzela veliko breme bolnikov ne samo iz Pomurja, ampak tudi od drugod. Na delovanje bolnišnice v času covida-19 smo lahko zelo ponosni. Vsi smo se naučili, da bomo z boleznimi morali živeti tudi v prihodnje. Naučili smo se, kako ravnati, ko smo najbolj kužni. Takrat pač ne hodimo med ljudi. Drug način je, da smo se navadili na to, da med nami živijo bolj ogrožene skupine ljudi, to so starejši in ljudje z denimo avtoimunskimi boleznimi. To v praksi pomeni, da se bodo ti ljudje tudi po koncu te bolezni varovali recimo z maskami. To nas ne sme presenetiti. Na te ljudi moramo biti še posebej pozorni in nanje paziti.

Murska Sobotna je septembra pridobila znak Slovenia Green

in tako postala zelena destinacija, kar pomeni, da deluje v smeri trajnostnega razvoja, ki je tudi razvojna priložnost občine. Kje vi vidite razvojne priložnosti?

Ta znak je dejansko prestižen, saj po svojem kaže, da je naš turizem trajnosten in inovativen. Da posamezna občina pride do tega znaka, mora izpolnjevati šest zelo strogih mednarodnih kriterijev. Ne gre samo za klasično razvitost turistične infrastrukture, ampak tudi za splošno družbeno okolje. Govorimo o tradiciji, kulturi, odnosu do narave in okolja. Na tem mestu bi čestital vsem, ki so pomagali, da je naša občina dobila ta znak, ki je že sam po sebi referenčna točka, saj lahko številne trajnostne turiste spodbudi, da pridejo k nam. Kot drugo znak pomeni veliko zavezo, da bo zdaj ob nastajanju nove turistične strategije ta še bolj napredna. Ta znak pomeni, da regija ali lokacija po nečem odstopata. V lanskem letu smo dobili priznanji za konkretni lokaciji, ki odstopata. Prva je Expano, ki stoji na področju, ki je bilo pred leti mrtvo in povsem neizkoriščeno, zdaj pa postaja ena najbolj prepoznavnih lokacij v Sloveniji. Drug pogumen projekt občine je bila prenova Slovenske ulice, v katero se je željo po revitalizaciji vložilo veliko denarja. Če pogledamo Slovensko ulico danes in jo primerjamo s stanjem pred leti, vidimo, da postaja nekaj, na kar smo res lahko ponosni, kajti nanjo se vrača življenje. Če pogledamo še posamezne lokale, ki se zdaj začnajo odpirati in prenavljati, nam je očitno uspelo nekaj, kar marsikateremu mestu ne uspe. Življenje se bo ponovno vrnilo v samo mesto in ne samo v nakupovalne centre. Verjamem, da bo ta razvoj šel tudi tako naprej. Najavljene so še nove turistične in druge investicije. Občina zna pridobiti svež razvojni denar. Imamo župana s sodelavci, ki so svetovljani in vidi jo, kako se razvijajo uspešna evropska mesta, in to izkušnjo prenašajo v naše mesto. Prišel je čas, da smo Sobočani lahko ponovno ponosni in samozavestni.

Ali se pomursko znanje dobro povezuje z gospodarstvom?

Mislím, da vedno bolje. Sicer tistih jeder, kot smo jih imeli pred dvajsetimi oz. tridesetimi leti, ko so velika pomurska podjetja imela raziskovalne in tehnološke centre, v takšnem obsegu žal več ni in po-

»Dobro bi bilo, če bi bila ta politika bolj ciljna, a ta splošna usmeritev financiranja denimo građenj je pravilna, vendar ob tem ne smemo razgrajevati države.«

mursko gospodarstvo postaja bolj odvisno od zunanjih centrov znanja. Vesel sem, da sem takrat, ko sem bil še v gospodarstvu, bil tudi član upravnega odbora pomurskega dela Gospodarske zbornice Slovenije. Takrat smo zelo dobro sodelovali s skupino, ki je bila zbrana okoli Pomurske akademsko-znanstvene unije – PAZU. Videl sem, da se to sodelovanje, ki ima namen, da se visoko izobraženi doktorji znanosti, ki gredo po Sloveniji in svetu, kljub vsemu na nek način dobro navežejo na Mursko Sobotno in Pomurje ter da se ta model ohranja. Zdaj nam bo uspelo, da bomo tudi prek državnega zbora dobili svoj zakon o omenjeni uniji. To smo vložili pomurski poslanci, in sicer smo ga na pristojnih odborih zagovarjali trije – poleg mene še poslanec Jožef Horvat in direktor Pomurske gospodarske zbornice Robert Grah. Moramo imeti orodje, da visoko izobražene tudi na ta način stimuliramo, da se bolj pogosto vračajo in ostajajo. Ob tem smo še mejno območje, zato moramo krepiti domače institucije.

Kako kot poslanec ocenjujete delo vlade?

Kot opozicijski poslanec in tudi sicer delo ocenjujem kot slabo. Izjemno sem razočaran nad vodenjem borbe proti epidemiji, najbolj zato, ker niso pustili, da jo vodijo strokovnjaki. Odločali so obramboslovci, urologi in pediatri. Epidemiologi, ki v resnici vedno, kaj je epidemija, so bili na stranskem tiru. To je prva huda napaka. Druga je bil slab vzgled – nekaj je veljalo za nas, nekaj za tiste, ki so v vladi. Kot tretje, da so epidemijo izkoristili za avtokratski način vodenja – za razgradnjo nekaterih pomembnih institucij. To je moja

prva zamera. Moja druga zamera, ki jo najbolj razumemo mi, ki živimo tukaj: vlada noče, ne zna ali ne upa odreagirati na javno izražene težnje zlasti Orbanove skupine o veliki Madžarski. Tukaj bi bilo treba jasno povedati: Prste stran! Prekmurci smo zopet preveč prepuščeni samim sebi. To sta glavni zameri. Finančno je Slovenija v zelo slabi situaciji, saj živimo na up, lansko leto je zevala luknja, velika tri milijarde evrov, enako bo letos. To bo treba čim prej sanirati.

Torej ne vidite nobene dobre stvari?

Osnovna usmeritev je za razliko od finančne krize pred leti bila, da je v krizi treba investirati več denarja, tudi sposojenega. Dobro bi bilo, če bi bila ta politika bolj ciljna, a ta splošna usmeritev financiranja denimo građenj je pravilna, vendar ob tem ne smemo razgrajevati države.

Kakšni so vaši naslednji izzivi?

Ljudje v stranki SD so me soglasno predlagali kot ponovnega poslanskega kandidata. Če bom izvoljen, se bom tokrat usmeril na dve področji. Vse bom naredil, da bo javno zdravstvo ponovno delovalo tako, da bomo nanj ponosni. Ne bomo samo povečevali števila zdravnikov, medicinskih sester in financiranja, ampak tudi število uslug. Da bomo vedeli, da imamo javno zdravstvo zaradi ljudi, ne pa zaradi zdravstvenega osebja. Vse bom naredil, da se to zavedanje in tak način delovanja ponovno vrne. Kot drugo bom ponovno zelo pazil, da bo Prekmurje del državnih projektov in da bomo svoj delež, ki si ga zaslužimo, tudi dobili.

Prostovoljci gradijo boljši svet

ALEŠ CIPOT

Župan dr. Aleksander Jevšek je podelil priznanja najbolj požrtvovalnim prostovoljcem v občini.

Mestna občina Murska Sobota nosi naziv Prostovoljstvu prijazno mesto za promocijo dobrih praks podpore prostovoljstva v občini. Slovenska filantropija in Slovenska mreža prostovoljskih organizacij s tem nazivom izpostavljata tiste občine, ki prepoznajo pomen prostovoljskega dela občanov, cenijo njihovo delo, podpirajo prostovoljske organizacije in del občinskih sredstev namenjajo za razvoj prostovoljstva v občini. Posebna komisija je tudi letos obravnavala vloge, ki so prispele na javni županov poziv. Župan Murske Sobote se je s posebno prireditvijo javno zahvalil vsem prostovoljcem za njihovo požrtvovalno delo ter posebej izpostavil posameznike in organizacije, ki so si v minulem letu še posebej prizadevali na področju prostovoljstva.

Naj prostovoljci/naj prostovoljke: prostoferji.

To so Jožica Viher, Jožef Meglič, Viktor Mezek, Marjan Kuzma, Igor Lebar in Štefan Žibrik. Občina je v letu 2020 pristopila k temu vseslovenskemu trajnostnemu prostovoljskemu projektu za mobilnost starejših, ki deluje v več krajih po Sloveniji. Beseda prostofer je sestavljena iz besed prostovoljni in šofer ter označuje obliko prevoza na klic za vse tiste, zlasti starejše, ki ne vozijo sami, nimajo sorodnikov, imajo nizke mesečne dohodke in tudi slabše povezave z javnimi prevoznimi sredstvi. Prostofer jim omogoča lažjo dostopnost zdravniške oskrbe in brezplačne prevoze do javnih ustanov ali trgovskih središč. Prostoferji so v resnici veliko več kot zgolj prostovoljni vozniki – sopotnikom nesebično pomagajo tudi, ko ti izstopijo iz vozila: pri zdravniku jih pospremiti do čakalnice in počakajo nanje med pregledom, pomagajo odnesti vrečke iz trgovine in priskočijo na pomoč pri vzpenjanju po stopnicah. To so ljudje z velikim srcem, ki svojo humanost jemljejo kot samoumevno in častno dejanje.

Naj prostovoljsko društvo: Društvo upokojencev Murska Sobota

Društvo deluje že od leta 1947. Od vsega začetka so v društvu delovali ljudje z velikimi življenjskimi izkušnjami na socialnem, gospodarskem, zdravstvenem, kulturnem, športnem in humanitar-nem področju. Njihov nepomembnejši cilj je, da bi se ljudje po končani redni zaposlitvi v tretjem življenjskem obdobju povezovali in uveljavljali svoje interese ter reševali težave na različnih področjih. Eno najpomembnejših področij delovanja društva so dejavnosti na področju socialne, ki zajemajo zlasti skrb za starejše, ki živijo sami. Člani tako odkrivajo, spremljajo in lajšajo socialne stiske in težave starejših. Že več let delujejo tudi v Splošni bolnišnici Murska Sobota, kjer so v lanskem letu njihovi prostovoljci pomagali na informacijski točki pri usmerjanju bolnikov in pri razlagi določenih navodil. Obiskujejo starejše in po potrebi nudijo laično pomoč. V okviru društva delujeta tudi skupini starejših za samopomoč, ki ju vodijo strokovno usposobljeni upokojeni člani. V minulem letu so dvakrat razdelili pakete pomoči Rdečega križa. Člane, ki so dopolnili 85 let, so ob božično-novoletnih praznikih skromno obdarili; v marcu obdarujejo tudi mame in žene, prav tako ne pozabijo na osebna voščila članom ob okroglih jubilejih. V svetovalnici za starejše, ki deluje na sedežu društva, članom nudijo brezplačno administrativno pomoč v obliki brezplačnih fotokopij, izpolnjevanja vlog in obrazcev, svetovanja, pomoči pri pridobivanju različnih pomoči itd. Njihova stanovanjska komisija rešuje stanovanjske težave starejših, in sicer pri posredovanju namenskih najemnih stanovanj Nepremičninskega sklada PIZ. V posameznih primerih, ki jih ne morejo rešiti sami oz. ki niso v njihovi pristojnosti, se povezujejo s Centrom za socialno delo.

Naj prostovoljska organizacija: Hiša Sadeži družbe

Humanitarna prostovoljska organizacija Slovenska filantropija je z medgeneracijskim programom Hiša Sadeži družbe Murska Sobota že trinajsto leto prisotna v Pomurju. Hiša deluje kot regijska poslovna enota Slovenske filantropije. V Murski Soboti izvajajo različne programe za povečanje socialne vključenosti ranljivih skupin prebivalstva. Poleg socialnega svetovanja, informiranja in raznih oblik pomoči ter samopomoči in razvijanja prostovoljstva v regiji se pri njih odvijajo raznovrstne medgeneracijske delavnice, od kuharskih, ustvarjalnih, glasbenih, plesnih, šiviljskih in računalniških do različnih drugih delavnic in predavanj. Dejavnosti izvajajo prostovoljci pod mentorstvom zaposlenih ter tako znanje in izkušnje prenašajo med različne generacije, poudarek pa je na druženju in sodelovanju generacij. Z aktivnostmi prostovoljci prispevajo k boljši povezanosti med mlajšo in starejšo generacijo ter h kakovostnejšemu preživljanju prostega časa. Že tretje leto zelo aktivno izvajajo projekt deljenja viškov hrane. Samo v letu 2021 so ljudem razdelili petnajst ton hrane, prepeljali pa so je še veliko več, saj morajo sadje in zelenjavo ter tudi druge stvari sortirati in neustrezne izdelke izločiti. Zaradi tega nastajajo večje količine smeti, ki so jih prostovoljci nekaj časa odvažali kar z osebnimi avtomobili. To težavo so rešili v dogovoru s podjetjem Saubermacher – Komunala Murska Sobota, ki je pomagalo z večjimi zabojniki. Oskrbujejo že več kot dvesto gospodinjstev in blizu osemsto članov.

Za naj prostovoljni dogodek poskrbeli v Društvu kreativne mladine

Društvo si prizadeva za promocijo prostovoljstva ter v svoj krog vključuje mlade v lokalnem, regionalnem in nacionalnem okolju. Na lokalnem področju si prizadevajo, da se prostovoljci vključujejo in povezujejo z drugimi društvi, organizacijami in zavodi. Prizadevajo si, da skupaj gradijo boljši svet za mlade. Prostovoljni dogodek je potekal v okviru mednarodne mladinske izmenjave pod imenom JoinUs, in sicer od 23. julija do 1. avgusta 2021 na Hodošu in v Murski Soboti. Sodelovalo je 44 mladih iz Slovenije, Hrvaške, Madžarske, Estonije, Litve, Romunije in Nemčije v starosti med 14 in 30 let. Pripravili so številne aktivnosti in prostovoljske akcije. Njihove aktivnosti so zajemale spoznavanje prostovoljstva skozi različne primere, v konkretnih akcijah pa so prostovoljno pomagali številnim institucijam in posameznikom. V Hiši Sadeži družbe so poslikali vhod v hišo, prepletkali hodnik, uredili vrt in travo, obrezali drevje, prenovili igrala in jih prebarvali ter posadili drevo prostovoljstva. Socialno ogroženi družini so uredili bivalne prostore ter prepletkali in uredili stene, nabavili novo pohištvo in ga sestavili, uredili so dekoracijo in poskrbeli za donacije, mize, stole, knjige in igrače za otroke. V Domu starejših Rakičan so obiskali varovance, predstavili sodelujočo državo ter poskrbeli za sprehod in druženje z varovanci. Organizirali so več čistilnih akcij okrog Soboškega jezera in jih poimenovali »Z vrečko na sprehod«. Na Slovenski 44 so uredili fotogalerijo naj prostovoljcev Mestne občine Murska Sobota v letih izročanja priznanj. V projektu so mlade seznanili s plemenitostjo prostovoljnega dela. S prostovoljstvom namreč krepimo svoje kompetence in se osebno razvijamo.

V kategoriji naj prostovoljec/naj prostovoljka je posebno županovo priznanje prejelo šest prostovoljcev, ki v mestni občini delujejo kot prostovoljci šoferji v projektu PROSTOFER.

Naj prostovoljsko društvo 2021 v Mestni občini Murska Sobota je Društvo upokojencev Murska Sobota.

V kategoriji naj prostovoljska organizacija je komisija izbrala Hišo Sadeži družbe – poslovno enoto Slovenske filantropije v Pomurju.

V kategoriji naj prostovoljni dogodek je komisija izbrala več prostovoljskih akcij, ki jih je v projektu #JoinUs izvajalo Društvo kreativne mladine.

»Sobota je ravno prav majhno mesto, da je življenje udobno in preprosto«

KSENIJA GLAŽAR
FOTO: ALEŠ CIPOT

Plaketo mestne občine za pomembne dosežke na področju kulture je ob letošnjem kulturnem prazniku prejela Tamara Andrejek. Sobočanka se je po zaključku študija umetnostne zgodovine zaposlila v Pokrajinskem muzeju Murska Sobota, kjer je pod vodstvom mentorja dr. Janeza Balažica sprva bila zadolžena za dokumentiranje zapuščine Jožeta Kološe - Kološa, pozneje pa je prevzela kulturnozgodovinski kustodiat oziroma oddelek.

Plaketo ob kulturnem prazniku ste prejeli za delo, povezano z Jožetom Kološo – Kološem, torej za dve razstavi, virtualno razstavo »Soboški pogledi nekoč in danes« ter monografijo »Jože Kološa - Kološ«. Ob tem ste tudi kustosinja Kološevega kabineta. Kako je nastala ideja o razstavi?

Leta 2020 je minila stota obletnica rojstva tega soboškega fotografa in z delom na njegovi zapuščini, ki dotlej ni bila predstavljena javnosti v smislu publikacij ali razstav, sem želela predstaviti nekaj teh fotografij in tako obeležiti ta visoki jubilej. Gradivo smo hranili kot negative iz časa njegovega službovanja v Murski Soboti, to je obdobje zgodnjih 50. let 20. stoletja do preselitve na Obalo, ko je kot fotoreporter oziroma fotograf dokumentiral javno življenje v mestu. Prvotna zamisel je bila, da bi pripravili samostojno pregledno razstavo v prostorih muzeja, spremljevalno publikacijo k razstavi in postavitev panojev na več lokacijah v širšem središču mesta s fotografijami iz omenjenega obdobja kot primerjavo med današnjo podobo mesta in videzom tedaj. Zaradi začetka prenove Slovenske ulice in epidemije, ki nas je zadela na začetku leta 2020, so se ti prvotni načrti nekoliko spremenili, zamaknili in razširili še na virtualno razstavo.

Kakšni so bili odzivi Sobočanov in drugih obiskovalcev na razstavo?

Pregledna muzejska razstava je doživela številne medijske objave na televiziji in radiu ter v tiskanih medijih, kar kaže, da sta ime in delo fotografa Kološe še vedno v spominu več generacij in vzbujata zanimanje. Z namernim izborom manj znanih reprodukcij ob, če smem reči, znanih, tipičnih Kološevih motivih je marsikdo, ki Kološo pozna, bil presenečen nad pestrostjo in bogastvom fotografiskega jezika, ki ga je umetnik izražal. Spremljevalni pedagoški muzejski program, ki si ga je zamislila in ga izvajala muzejska pedagoginja Mateja Huber in je bil deloma pripravljen tudi v spletni obliki, je zagotovo doprinesel k zabavnemu, igrivemu in ustvarjalne-

mu doživljanju Kološevih del tudi med najmlajšo in mlajšo populacijo. Zame najdragocenejši trenutki v pogovoru z obiskovalci so bili seveda njihovi osebni spomini na Sobočana, gospoda, Jožeta in na »indašnjo Soboto«, ki jo je ohranil zanamcem.

Leta 2020 je Pomurski muzej uvedel program uličnih razstav v drevoredu Martina Luthra. Prva je bila ravno razstava o Kološi. Kako je prišlo do ideje o ulični razstavi in kakšne so povratne informacije?

Širitev muzejskih zbirk v mesto in med ljudi je bila stalna tema pogovorov v kolektivu, nekaj poskusov postavitve smo v preteklih letih tudi izvedli, naj spomnim na leto 2012, ko je bila Murska Sobota sodelujoče mesto Evropske prestolnice

„Izredno ponosna sem na dodeljeno plaketo, ki je moja prva strokovna nagrada in motivacija za nadaljnje delo v smislu popularizacije bogastva kulturne dediščine, ki jo hranimo v muzeju in imamo v domačem okolju.“

ce kulture Maribor in smo v nekatere izložbe ob Slovenski in Kocljevi ulici namestili fotopovečave delavk v tovarni Mura. Ob zamisli, da bi v mestu prikazali Kološevo Soboto, smo začeli s pripravo celovitega projekta, od izrisa in izdelave konstrukcije za panoje do določitve novega drevoreda v središču mesta kot najprimernejše lokacije, saj ne moti pohodnih poti in grad kot sedež muzeja povezuje s središčem mesta. Do danes smo pripravili tri ulične razstave, Kološevi je v letu 2021 sledila razstava »Szilna szoudba« o dogodkih v Murski Soboti v vojnih letih 1941 do 1945, nato aktualna razstava »Sreča z vami in od vas; piceke, meso, debele bilice« o pomurski kulinariki ter zgodbah in spominih posameznikov. Zadovoljni smo, saj si meščani in obiskovalci mesta ogledujejo panoje in prebirajo besedila, vodstva so dobro obiskana, tudi šolske skupine, ki prihajajo v muzej, rade izkoristijo še krajši vodeni ogled po ulični razstavi, ki nam v muzeju olajša iz-

vedbo programa ob omejitvah števil v skupini in priporočilih za izvajanje dogodkov na prostem. Tudi lanskoletni začetek uličnih razstav, ki jih pripravlja Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota in so na ogled na prenovljeni Slovenski ulici, bogati doživetja v središču in ponuja seznanjanje z aktualnimi dogodki v občini.

V času omejitev in ukrepov, povezanih s koronavirusom, ste v Pomurskem muzeju uvedli virtualne razstave. So bile dobro sprejete?

Do epidemije je pretežni del digitalizacije v muzeju predstavljalo objavlanje muzealij na muzejskih portalih in na domači spletni strani, zaprtje pa nas je spodbudilo, da smo slovenski muzeji začeli ustvarjati digitalne in videovsebine, da bi na ta način ostali povezani z občinstvom. Tako je tudi Pomurski muzej pripravljaval videodelavnice, ki so se preprosto lahko izvajale doma, posneli smo krajše filmčke in zapise o muzejskih predmetih ter virtualne razstave, ustvarjene iz posnetkov razstavnih prostorov in eksponatov, v lanskem letu pa tudi serijo filmov, na katerih pomurske gospodinje v lastnih kuhinjah pripravljajo domače jedi in sladice. Vzpostavili smo kanal Pomurskega muzeja na portalu YouTube, kjer so vse te videovsebine objavljene, da niso objavljene le na muzejskem Facebooku, z letošnjim letom pa imamo tudi novo, uporabnikom prijaznejšo spletno stran s številnimi vsebinami za vse generacije, aktivni pa smo tudi na Instagramu. Po vseh teh kanalih obveščamo, vabimo in nudimo informacije za vse, ki nas ne morejo ali utegnejo obiskati. Naj samo navedem podatke prebiranja člankov pod naslovom Drobtinice o pomurski prehranski dediščini, ki jih je pripravljala muzejska svetovalka etnologinja Jelka Pšajd in imajo na Facebooku 40.000 ogledov. Pripravila je dvanajst člankov, ki smo jih objavljali mesečno.

Zanimiva je bila tudi virtualna razstava »Soboški pogledi nekoč in danes«, kjer se Kološevi fotografski pogledi prepletajo s sodobnimi pogledi muzejskega fotografa

Tamara Andrejek: »Soboški park je moja oaza zelenja, oddiha in neizčrpen vir sproščanja, ko opazujem prebrisane vrane v akciji ali preprosto uživam ob žvrgolenju ptic.«

in dokumentalista Tomislava Vrečiča, sicer tudi avtorja razstave. Koliko se je Sobota iz teh časov spremenila? Kje najbolj in kje najmanj?

Virtualna razstava je bila prva izmed vseh jubilejnih programskih točk, posvečenih Jožetu Kološi, nastala pa je prav zaradi epidemije. Muzej je bil zaprt in za spletne vsebine je bilo treba ustvariti nekaj dopadljivega, zanimivega, zato se je ob delu s Kološevimi negativami zamislil, da bi soočili Soboto tedaj in Soboto danes, zdela tista prava. Tako sva se maja 2020 po prvem celovitem zaprtju s sodelavcem Tomislavom Vrečičem, opremljena z natisi Kološevih posnetkov in muzejsko fotografsko opremo, podala po mestu. V enem dnevu seveda nisva uspela izvesti vsega, zato je sodelavec žrtvoval še konec tedna, da je določene posnetke izvedel v dopoldanskem in popoldanskem času, skratka, vložil je precej napora, da sva dobila kar najboljše približke Kološevim pogledom, potem pa se je lotil še tehnične priprave razstave oz. ustvarjanja filma.

Murska Sobota se je v zadnjih sedemdesetih letih seveda izredno spremenila, sploh njeno središče. Sprememba gospodarske strukture mesta je povzročila gradnjo blokovskih naselij, ki so izpodrinila pritlične in nadstropne hiše, objekte v središču, ki so bili zgrajeni konec 19. in v začetku 20. stoletja. Lendavska ulica je skorajda v celoti izgubila svojo panonsko podobo, pa Kocljeva in Zvezna ulica ter seveda Vrtna, Mojstrska in Stara ulica, ki so danes v celoti pozidane, do konca 60. let prejšnjega stoletja pa so bile to čisto podeželsko občutene, s kmetijami posejane površine. Najstarejši objekti se danes, poleg seveda gotskega prezbiterija in zvonika stolne in župnijske cerkve sv. Nikolaja ter renesančno-baročnega soboškega gradu v mestnem parku, nahajajo na Slovenski ulici, kot najstarejša meščanska hiša pa se smatra nekdanja Berkejeva hiša na Lendavski 1 zraven Delavske hranilnice. V njej je do pred nekaj leti bila

urejena Galerija Robin. Slovenska ulica se ponša s historično arhitekturo, kjer gre za posnemanje starejših arhitekturnih elementov in obdobj, evangeličanskega kompleksa (1907-1910), hotelom Zvezda oz. izvirno Dobray, nekdanjo Bölcsevo lekarno, ki je danes hotel Belmur, Kardoševo hišo soboškega gradbenega mojstra Štefana Mesariča ter več secesijskimi stavbami, katerih avtor je László Takáts, kot so Hranilnica prekmurskih dobrot, ki je bila izvirno Hranilnica Južnega dela Železne županije, Vrataričeva hiša, ki je danes prodajni prostor Telekom, in Šomnova hiša, ki je danes studio kuhinj. K že omenjenim gotskim elementom stolne cerkve je Takáts prizidal veličastno ladjo in tako ustvaril edinstven sakralni spomenik.

Kako gledate na mesto danes? Kje so vaši najljubši kotički?

Murska Sobota je zame še zmeraj mesto, ki je moj dom, v katerem zelo rada živim ter je dovolj veliko in ravno prav majhno, da je življenje udobno, zadovoljivo in preprosto. Me pa kljub temu zadovoljstvu velikokrat spomini zanesejo v otroštvo, v 80. leta prejšnjega stoletja, ko je bilo mesto ozaljšano s številnimi urejenimi cvetličnimi gredicami, pogrešam bohotne platane na tedanji še Titovi cesti, pa tudi poznejše lipe so mi prirasle k srcu. Zdajšnje preoblikovanje središča s tlakovci, betonskimi pohodnimi površinami in vitkimi drevesci v svojih skromnih zemeljskih otočjih me ne zvabi pogosto v svojo družbo. Najljubša ulica mi je še zmeraj Partizanska ulica, na njej sem preživela mnoge brezskrbne ure igrivega otroštva s staro mamo in teto z družino, oma je bila blizu, pa tudi moj dom s starši v bloku je bil oddaljen le za prijeten sprehod, seveda nujno mimo najljubšega sladoledarja pri pošti. Ta ulica, Mala kaniža, je ohranila še veliko tistega, kar nosim v spominu in v srcu, danes pa se je sploh lepo sprehoditi mimo Bobi bloka, kjer sem obiskovala vrtec, in prenovljene lokomotive na zelenici.

Dijakinja, ki že snuje podjetniško pot

KSENIJA GLAŽAR

Sara Balažic iz Markišavcev je dijakinja četrtega letnika Gimnazije Franca Miklošiča Ljutomer. 18-letnica ima zanimiv hobi, v prostem času namreč izdeluje naravno kozmetiko.

V otroštvu in zgodnjih najstniških letih je imela težave s kožo, ki so se po številnih preizkušenih kozmetičnih pripravkih in obiskih specialistov končale s kronično neozdravljivo diagnozo. Nato se je izdelave krem in mil na naraven način ter povsem brez kemikalij lotila kar sama. Prvo milo je izdelala že pri enajstih letih. Na vprašanje, kako se je lotila izdelave mil in kje je iskala recepture, odgovarja, da se je najprej obrnila na starejše in se učila iz znanj babičine sestre Šarike, ki je mila izdelovala iz svinjske masti. Šarika jo je tudi navdušila s svojim sonaravnim in samooskrbnim načinom življenja. Pozneje je znanje nadgradila s prebiranjem strokovne literature. Hkrati je začela proučevati rastline in njihove zdravilne učinkovine, ki jih je začela dodajati k svoji naravni kozmetiki.

Po zaključku srednje šole se želi vpisati na študij dietetike in naturopatije, da bi s svojim znanjem lahko pomagala tudi drugim.

Nastala je naravna kozmetika

Trda mila izdeluje z lužnim kamnom oziroma sredstvom za umiljenje, osnova sta vodna in oljna baza, značaj pa milu dajo učinkovine (dodatki). Milom dodaja suhe rastline, macerate, hidrolate, eterična olja, kozje mleko, med itd. Razloži, da cimet deluje protivnetno, pomaranča in limona odpirata pore kože, bučno olje kožo navlaži, kozje mleko in med pa jo nahranita. Izdeluje tudi naravne balzame za ustnice in kreme za obraz. Krema izdeluje individualno glede na potrebe kože. Njena mila so brez vonja, ker jim ne dodaja parfumov. Kozmetiki ne dodaja nobenih konzervansov. Osnovi sta domače nerafinirano in nefiltrirano sončnično in bučno olje, ki vsebujeta mineralne snovi s pozitivnimi učinki na kožo. Zato so mila v obliki sončničnega cveta.

Izbrala bo študij dietetike in naturopatije

Zdravilne rastline so jo, kot pravi, zanimale že od nekdaj. Tudi v prihodnje bi rada ljudem pomagala na naraven način, z naravnim zdravilstvom in kozmetiko. Zato želi po zaključeni srednji šoli nadaljevati študij dietetike in naturopatije (naravno zdravilstvo). V prihodnje bi rada vodila center zdravja, kjer bi ljudem pomagala do boljšega zdravja. »Če sem si kožo s kronično neozdravljivo diagnozo lahko pozdravila sama, verjamem, da lahko s svojim znanjem na podoben način pomagam tudi drugim,« pravi mlado dekle iz Markišavcev. Naravna kozmetika je za zdaj le njena pristočasna aktivnost. Izdeluje jo le za prijatelje in znance kot darilo namesto čokolade ob praznikih in praznovanjih. Želi pa si, da bi nekoč to postal njen posel. Poleg proučevanja zdravilnih rastlin in izdelave naravne kozmetike je njen prosti čas povezan z naravo in vodo (jezera, morje, reke). Poleti rada plava in supa.

Lokalna superživila

Med zelo koristnimi superživili, ki rastejo na naših vrtovih, travnikih in njivah, našteje njivsko preslico, tolščak in šipek. Njivska preslica je plevel, ki ga, kot pravi, nihče ne mara, a ima zelo veliko silicija. Tolščak je prav tako vrtni plevel in je bogat z rastlinskimi omega-3 maščobnimi kislinami. Šipek je zelo bogat z vitaminom C. Zdravilne rastline goji doma, saj je tam pridelava bolj nadzorovana kot na travnikih in njivah, kjer so težava pesticidi.

»Želim si, da postanemo servis za pridobivanje novih znanj«

KSENIJA GLAŽAR
FOTO: ROK HORVAT

Za novega predsednika Kluba prekmurskih študentov je bil na občnem zboru decembra lani izvoljen Alen Lončar. Mladi Sobočan je tako pred kratkim prevzel vodenje kluba, ki trenutno šteje več kot 250 polnopravnih članov.

Alen Lončar se je po končani srednji zdravstveni šoli vpisal na študij zdravstvene nege v Ljubljani, po zaključku študija pa se prihodnje leto želi vpisati na magistrski študijski program psihosocialnega svetovanja na Fakulteti za uporabne družbene študije.

V delovanje Kluba prekmurskih študentov si vključen že nekaj časa, že od dijaških dni.

Drži. Celotno srednjo šolo sem bil aktiven kot predsednik dijaškega sveta na srednji zdravstveni šoli. V četrtem letniku sem se pridružil še dijaški sekciji Kluba prekmurskih študentov. To mi je dalo širši vpogled v to, kakšno vlogo lahko odigraš v lokalnem okolju, ko se povežeš v večjo skupnost, ki ima vizijo in motivacijo za opravljanje družbeno odgovornega dela. Velikokrat kot posamezniki nimamo dovolj moči, da bi se spopadli s kompleksnimi problematikami, ki nas vsakodnevno obdajajo. Organizacije, kot je klub študentov, ti omogočijo prav to, saj lahko proaktivno sodeluješ pri soustvarjanju lokalnega okolja ter z raznolikimi aktivnostmi nagovarjaš in rešuješ aktualne probleme.

Kakšna je tvoja vizija vodenja kluba? Kako je sestavljen novi upravni odbor, kdo ga sestavlja?

Želim si, da kot klub zlasti slišimo potrebe članov, torej dijakov in študentov iz Upravne enote Murska Sobota. Moj cilj je, da postanemo servis, ki članom omogoča, da pridobivajo nova znanja in sveže izkušnje, ki jih bodo lahko unovčili v vsakdanjem življenju in pozneje tudi na trgu dela. Kot vodja sem zelo odprt za nove ideje. Opažam, da so se potrebe med generacijami, odkar sem se pridružil klubu, že zelo spremenile. Zato imamo vedno odprta vrata za ustvarjalne, vestne in vedoželjne osebe. V upravnem odboru so Anja Zadavec kot podpredsednica, Blažka Benko kot tajnica ter Niki Kuhar, Lana Lang, Tjaša Malok, Iza Rengeo in Natalija Pavlinjek.

Kakšne so trenutne aktivnosti kluba?

Na kratko lahko povzamem, da se udeležujemo na sedmih različ-

Alen Lončar z ekipo.

nih področjih. Ti segmenti pokrivajo kulturo, izobraževanje, socialo, dobrodelnost, zabavo, šport in ekskurzije. Zlasti se trudimo, da zadovoljimo potrebe vseh članov.

Kaj študentom nudite in kje vas najdejo?

Naši prostori so v stavbi Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota na naslovu Zvezna ulica 10. Uradne ure imamo vsak petek med 17. in 19. uro ter v soboto med 10. in 12. uro. Trenutno lahko člani izkoristijo brezplačen tisk. Gradivo nam čez teden pošljejo na elektronski naslov tisk@kps.si. Mi jim ga pripravimo, da ga nato dvignejo v času uradnih ur.

V začetku marca smo pripravili dvodnevni izlet na Dolenjsko, kjer so udeleženci lahko izkusili vinsko doživetje z obiskom treh različnih vinskih kleti. 25. marca sodelujemo pri izvedbi delavnice na temo izmenjav Erasmus za mlade podjetnike. Za april pa upam, da nam bo po enoletnem premoru uspelo izvesti Bujto repo, ki je naš največji dogodek.

Tudi študentom je koronavirus zelo spremenil življenje. Katere so glavne težave, s katerimi se soočate, in kako članom pri tem pomagate?

Različne raziskave kažejo zlasti poslabšanje v duševnem zdravju med dijaki in študenti, kar je bila težava sicer že pred koronakrizo, epidemija pa je stanje samo še poslabšala. Zato bomo to problematiko v okviru klubskih projektov naslavljali še naprej. Trenutno oblikujemo različna predavanja in delavnice o duševnem zdravju in soo-

čanju s stiskami za vse študente in dijake. V prvih valih epidemije smo tudi z občinsko pomočjo in podporo župana dr. Aleksandra Jevška ustanovili Center za pomoč občanom, kjer smo nudili učno pomoč, psihološko podporo in pravno svetovanje vsem, ki so se znašli v stiski.

Letošnje leto je evropsko leto mladih. Kaj si obetate v tem smislu?

V evropskem letu mladih smo sestavili anketni vprašalnik, s katerim ugotavljamo konkretne potrebe in predloge mladih. Spodbujamo jih, naj izrazijo svoje mnenje, saj lahko le z različnimi pristopi k reševanju izpostavljenih problemov dosežemo spremembe. Anketa je objavljena na klubski spletni strani. Evropa nam daje tudi odlično priložnost za nabiranje praktičnih in teoretičnih izkušenj v programih Erasmus+. Tudi na tem področju študente spodbujamo, da se vključujejo vanje. Ker evropsko leto mladih sovпада s super volilnim letom, se nadajamo, da bodo tudi politiki in politične stranke v svoje volilne programe vključili odgovore na težave, s katerimi se srečujemo mladi. Vredno je še poudariti, da imamo mladi trenutno zelo dobra izhodišča za enakopravno soustvarjanje družbe. V času, ko svet postaja vedno bolj digitalen, imamo kot digitalni domorodci, ki so odrasčali s tehnologijo, veliko prednost pred starejšimi generacijami, ki jim rokovanje s tehnološkimi inovacijami ni tako blizu.

V MURSKI SOBOTI je bilo živahno, norčavo in igrivo. Mladinski informativni in kulturni klub Murska Sobota je v sodelovanju z občino organiziral otroško pustovanje, ki je potekalo na grajski ploščadi v mestnem parku. Na pustno soboto so si male in velike pustne maskare najprej ogledale predstavo za otroke gledališča KU-KUC »Pikina velika pustolovščina« in nato skupaj rajale. Maskare so se razveselile balonov ter se posladkale s pustnimi krofi in toplim čajem. Zimo so preganjali klovni, zajčki, miške, kužki, mačke, princeze, pike nogavičke, dinozavri, gusarji in druge pustne šeme, ki so klicale pomlad. | Melita Marič

GLEDE NA TO, da do zadnjega trenutka ni bilo jasno, kako bo s sproščanjem ukrepov v državi, so se v Bakovcih odločili, da tudi letošnji dan žena izpeljejo na enak način kot lansko leto. Dekleta in žene so povabili, da se jim pridružijo na vnaprej določenih postajališčih, vsaka pa je prejela simbolično darilo ter tulipan. Slednje je letos podeljeval Zoran Hoblaj, podžupan Mestne občine Murske Sobotice, ki je pohvalil tokratni projekt, ob tem pa v sproščenih pogovorih z občani in občankami podelil misli ter poglede na različne teme. | Uredništvo, foto: Vinko Lukač

MESTNA OBČINA MURSKA SOBOTA je simbolično obeležila mednarodni dan epilepsije, ene najpogostejših nevroloških bolezni, ki jo pogosto spremljajo čustvene, umske in socialne posledice, s katerimi pa se vse uspešneje spopadamo. Mnoge so nepotrebne in jih preprečujemo s širjenjem znanja in vedenja o epilepsiji ter tako odpravljamo strahove, predsodke in označenost, ki povečujejo breme bolezni. Na pobudo Društva Liga proti epilepsiji Slovenije so tudi v Murski Soboti 14. februarja, z namenom ozaveščanja širše javnosti grad osvetlili z vijoličasto svetlobo. Naslednji dan so na pobudo Društva Junaki 3. nadstropja v obeležitev mednarodnega dneva boja proti otroškemu raku grad osvetlili z zlato barvo. Društvo Junaki 3. nadstropja združuje starše otrok, zdravljenih na hematološko-onkološkem oddelku pediatrične klinike. | Aleš Cipot

Upravljanje večstanovanjskih in poslovnih stavb

MELITA MARIČ

V večstanovanjskih stavbah z več kot dvema etažnima lastnikoma in več kot osmimi posameznimi deli morajo etažni lastniki določiti upravnika.

Upravnik večstanovanjske stavbe skrbi predvsem za izvrševanje pravic in obveznosti iz sklenjenih poslov.

Upravnik večstanovanjske stavbe je pooblaščenec etažnih lastnikov in zastopa etažne lastnike v poslih, ki se nanašajo na upravljanje večstanovanjske stavbe. Skrbi predvsem za izvrševanje pravic in obveznosti iz sklenjenih poslov. Upravnik je lahko pravna ali fizična oseba, ki je registrirana za upravljanje nepremičnin. Upravljanje večstanovanjske stavbe po zakonu je sprejemanje in izvrševanje odločitev ter nastopanje v pravnem prometu in v postopkih pred pristojnimi organi z namenom obratovanja, vzdrževanja in ohranjanja lastnosti večstanovanjske stavbe.

Pri opravljanju upravniških storitev ima upravnik naslednja pooblastila:

- zastopanje etažnega lastnika pred upravnimi organi v zadevah izdaje dovoljenj in soglasij v geodetskih postopkih v zvezi z večstanovanjsko stavbo in zemljiščem,
- izvajanje sklepov, ki jih sprejmejo etažni lastniki,
- skrb za izvedbo rednih vzdrževalnih del manjših vrednosti (redna vzdrževalna dela, zamenjava manjših rezervnih delov in podobno) na skupnih delih stavbe ter skrb za obratovanje večstanovanjske stavbe,
- priprava načrta vzdrževanja stavb s terminskim planom izvedbe in skrb za izvedbo načrta,
- zbiranje ponudb za izvajanje rednih vzdrževalnih del in investicijsko-vzdrževalnih del,
- sklepanje pogodb v imenu etažnih lastnikov z izvajalci del in storitev ter različnimi dobavitelji,
- upravljanje rezervnih skladov in skupnih denarnih sredstev,
- sestavljanje obračuna stroškov stavbe in razdelitev stroškov med etažne lastnike,
- spremljanje plačil etažnih lastnikov na podlagi mesečnega obračuna in pravočasno plačevanje obveznosti iz pogodb, sklenjenih s tretjimi osebami,
- poročanje etažnim lastnikom o delu upravnika ter priprava in izstavljanje mesečnih in letnih obračunov,
- priprava letnega poročila o upravljanju večstanovanjske stavbe,
- skrb za oštevilčenje in označitev stanovanj in drugih prostorov ter zbiranje podatkov, potrebnih za prijavo vpisa registrskih podatkov v kataster stavb,
- izvajanje nadzora nad deli, ki jih opravljajo zunanji izvajalci, ter prevzem del,
- druga dela, ki se štejejo v redno upravljanje večstanovanjskih stavb.

»Komunala v okviru te dejavnosti nastopa kot upravnik v 129 večstanovanjskih stavbah, v sklopu katerih je 2421 posameznih delov oz. enot, od tega 2084 stanovanj in 337 poslovnih prostorov. Smo tudi člani Zbornice za poslovanje z nepremičninami in z njo aktivno sodelujemo, saj tako dobivamo uporabne informacije o dobrih praksah in reševanju različnih problemov na področju upravljanja nepremičnin. V letošnjem letu si bomo prizadevali, da pridobimo certifikat zaupanja vreden upravnik,« pove Tomislav Zrinski, direktor javnega podjetja Komunala Murska Sobota.

Starejšim lajšajo starost

KSENIJA GLAŽAR

Priznanje za naj prostovoljsko društvo 2021 v Mestni občini Murska Sobota je prejelo Društvo upokojencev Murska Sobota.

Društvo upokojencev Murska Sobota deluje že od leta 1947 in trenutno šteje 780 članov. Kot piše v obrazložitvi, so v njem od vsega začetka delovali ljudje z velikimi življenjskimi izkušnjami na socialnem, gospodarskem, zdravstvenem, kulturnem, športnem in humanitarnem področju. Njihov najpomembnejši cilj je, da bi se ljudje po redni zaposlitvi v tretjem življenjskem obdobju povezovali in uveljavljali svoje interese ter reševali probleme in težave na različnih področjih. Med najpomembnejša področja delovanja spadajo socialne dejavnosti, ki zajemajo zlasti skrb za starejše, ki živijo sami. Člani odkrivajo, spremljajo in lajšajo socialne stiske in težave starejših. Občina je hvaležna za neštete predane ure prostovoljskega udejstvovanja članov društva. S priznanjem za naj prostovoljsko društvo 2021 se zahvaljuje tudi vsem tistim, ki so bili v vseh letih zaslužni za uspešno delo društva. Prejetega priznanja so upokojenci veseli, saj pomeni, da so v lokalni skupnosti prepoznali njihovo delo. Hkrati pomeni tudi zahvalo za vse vložene prostovoljske ure in dodatno spodbudo za delo, saj jih obenem obvezuje, da starejšim še dalje lajšajo starost.

Vse delo temelji na prostovoljstvu

Angela Novak, predsednica Društva upokojencev Murska Sobota, pravi, da vse njihovo društveno delo temelji na prostovoljstvu in da noben član društva za delo ne prejema plačila. Prostovoljci so tudi člani organov, vodje sekcij ter skupin za samopomoč in socialo, prav tako so tudi namestniki. Tudi računovodstvo jim vodi prostovoljka, njihova članica.

Prostovoljstvo v društvu temelji na fizični pomoči ali pomoči v obliki prehranskih paketov. Da bi premagali socialno izključenost in zmanjšali samoto, članom omogočajo udejstvo-

vanja na različnih področjih. Na primarni ravni delovanja društva so dejavnosti na področju socialne, ki zajemajo predvsem skrb za starejše, ki živijo sami in osamljeni. Skupaj odkrivajo, spremljajo in lajšajo socialne stiske in težave starejših. Ker obisk na domu od prostovoljcev terja veliko znanja in truda, dajejo veliko pomena izobraževanju prostovoljcev. Že več let delujejo tudi v Splošni bolnišnici Murska Sobota, kjer so v lanskem letu pomagali pri asistenci, in sicer na informacijski točki pri usmerjanju bolnikov in razlagi navodil.

Obiskujejo starejše in po potrebi nudijo laično pomoč. Razvijajo prostovoljstvo in se trudijo pridobiti prostovoljce. V društvu delujeta še skupini za samopomoč, kjer se uporabniki srečujejo enkrat tedensko ali pa se slišijo po telefonu. Skupine vodijo strokovno usposobljeni upokojeni člani. Lani so dvakrat razdelili pakete pomoči Rdečega križa. Člane, ki so dopolnili 85 let, ob božično-novoletnih praznikih skromno obdarilo, v marcu obdarujejo mame in žene, prav tako ne pozabijo na osebna voščila članom ob okroglih jubilejih.

V svetovalnici za starejše, ki deluje na sedežu društva, članom po besedah predsednice nudijo brezplačno administrativno pomoč v obliki brezplačnih fotokopij, izpolnjevanja vlog in obrazcev, svetovanja, pomoči pri pridobivanju različnih pomoči itd. Stanovanjska komisija rešuje stanovanjske težave starejših, in sicer pri posredovanju namenskih najemnih stanovanj Nepremičninskega sklada PIZ. V posameznih primerih, ki jih ne morejo rešiti sami oziroma niso v njihovi pristojnosti, se povezujejo s Centrom za socialno delo.

Tudi kultura, šport, družabne dejavnosti, letovanja ...

Na področju kulture članom omogočajo uresničevanje interesov v literarni sekciji, likovni sekciji, sekciji ročnih del in pevskem zboru. Udejstvovanje omogočamo znotraj društva in v meddruštvenih sodelovanjih ter na pokrajinski in državni ravni.

Članom omogočajo tudi rekreacijo: šah, streljanje, balinanje, športni ribolov, telovadbo in

»Prostovoljstvo nam pomeni zadovoljstvo, da lahko nudimo pomoč tistim starejšim, ki jo potrebujejo,« pravijo v Društvu upokojencev Murska Sobota. | Foto: Aleš Cipot

V društvu so zelo aktivni na različnih področjih. | Foto: Geza Grabar

vrtno kegljanje. V vseh panogah, razen pri telovadbi, članom poleg treningov omogočajo udeležbo na meddruštvenih tekmovanjih, mednarodnih tekmovanjih, v ligi, regijskih tekmovanjih pod okriljem Pomurske pokrajinske zveze društev upokojencev Murska Sobota in glede na dosežene rezultate tudi na državnih tekmovanjih pod okriljem Zveze društev upokojencev Slovenije. V lanskem letu so na področju šaha, streljanja in vrtnega kegljanja moške in ženske ekipe osvojile kar štiri prva mesta. Prav tako so organizirali regijska tekmovanja društev upokojencev v športnem ribolovu in šahu.

Članom omogočajo še letovanje v hotelu Delfin v Izoli, kjer imajo vsako leto rezerviranih 25

sob. Na družabnem področju izvajajo druženja ob glasbi na prireditvah, kot so pustovanje, piknik, martinovanje in silvestrovanje, ter organizirajo izlete.

Najbolj so veseli druženja

Angela Novak pravi, da trenutno člani najbolj pogrešajo družabne aktivnosti oziroma druženje. Veliko povpraševanja je tudi po aktivnostih, ki jih nudi-

jo v okviru informacijske točke oziroma svetovalnice za starejše, kjer starejšim nudijo brezplačno fotokopiranje ter izpolnjevanje obrazcev in vlog (zlasti za Center za socialno delo, kot sta subvencija najemnine in enkratna socialna pomoč). Povprašujejo tudi po paketih prehrane, ki jih dobijo od Rdečega križa in Karitasa. »Vsakogar, ki potrebuje pomoč, vedno sprejmemo v pisarni društva in srečni smo, če mu lahko pomagamo,« še pravi Angela Novak.

Med najpomembnejša področja delovanja spadajo socialne dejavnosti, ki zajemajo zlasti skrb za starejše, ki živijo sami. Člani odkrivajo, spremljajo in lajšajo socialne stiske in težave starejših.

Njihove dejavnosti

so v tem letu začele

potekati v prostorih

soboške Mensane, ki jih

je omogočila Mestna

občina Murska Sobota.

Dravec: Vprašanje digitalizacije zaradi želja EU postaja sistemsko

ALEKSANDRA GRAH

Z direktorjem Ljudske univerze Murska Sobota Dejanom Dravcem smo se dotaknili delovanja zavoda v prihodnosti. Ljudske univerze so z novim zakonom o izobraževanju odraslih doživele sistemske spremembe, ki jim omogočajo stabilnejše delovanje in tudi dostopnost do svetovanja ne glede na starost.

Februarja je program PUM-O – Projektno učenje mlajših odraslih praznoval 22. rojstni dan. Gre za enega prvih razvojnih projektov, ki je nastal pod okriljem Andragoškega centra Slovenije. Kako ocenjujete napredek v teh letih?

PUM-O je trenutno aktualen iz več razlogov. Naj za začetek povem, da je to program šolskih osipnikov, mladine, ki ni pravočasno končala izobraževanja. Nekoč je bil ta projekt pod okriljem šolskega ministrstva, danes je del ministrstva za delo. Dvajseto obletnico smo obeležili bolj na široko, 22. nekoliko manj, v interni obliki. Pomemben napredek programa je, da postajamo mednarodna zasedba, kajti v programu smo imeli tudi že udeležence z drugega konca sveta, recimo iz Paname in Ruande. To je velika referenca za naš program, ki je aktualen tudi zato, ker se njegova izvedba po pogodbi počasi izteka in smo v prehodnem obdobju pričakovanja novih pozivov za oddajo cenovnih ponudb, kjer pričakujemo, da bomo z zgodbo prehodno nadaljevali vsaj za leto dni. Po novi finančni perspektivi, ki se pripravlja, bomo program izvajali tudi v naslednjih letih.

Ljudska univerza na ta način postaja tudi mednarodna?

Opazam, da je v Murski Soboti vse več tujcev. To pomeni, da vprašanje migrantov postaja vse pomembnejše. To vidimo že na ljudski univerzi, kjer konstantno izvajamo tečaje slovenščine za tujce, kar pomeni, da se pri nas nahaja vse več ljudi s tujimi državljanstvi, ki za bivanje v Sloveniji potrebujejo potrdilo oz. dokazilo o znanju slovenščine. Bi pa na tem mestu postavil, da mi ni jasno, zakaj se v pomurski regiji nihče ne more prijaviti na razpis začetne integracije priseljencev. Ugotavljam, da se lahko na ta razpis prijavijo čisto vse regije v Sloveniji, pomurska pa ne. Mogoče bi na tem mestu pozval odgovorne službe, da v Pomurju storijo več za to, da bo razpis dostopen tudi pomurskim javnim zavodom in drugim institucijam, ki bi izpolnjevale pogoje za kandidature. Moramo razumeti, da nam je zaradi tega onemogočen dostop do izvajanja teh vsebin ter pridobiva-

nja sredstev iz Ljubljane in Evrope v Pomurje.

Pripravljate kaj zanimivega v mestni občini?

To vprašanje je postalo aktualno še zlasti po pozivu župana, da naj se zavodi in druge institucije zberemo v prostorih mestnega sveta, da bi v okviru evropskega leta mladih 2022 zbrali predloge za to, kako bi povečali participacijo mladih v družbi. Županov poziv smo vzeli zelo resno, odločili smo se, da se poleg poziva občini približamo tudi vsebinsko. Pravkar smo namreč oddali vlogo za razpis Teden vseživljenjskega učenja 2022, kjer smo si za glavni dogodek zastavili izvedbo okroglega mize na temo evropskega leta mladih, kjer želimo sodelovati z Europe Direct, Klubom prekmurskih študentov, Mikkom in občino. Zadevo želimo izvesti v Expanu, na grajskem dvorišču ali kje drugje. Na tej okrogli mizi oz. javni tribuni želimo zbrati čim več uporabnih predlogov za to, da pridemo naproti interesom in motivom občine, da tudi sami kot ustanova, v sodelovanju z drugimi ustanovami, poskušamo prispevati karkoli koristnega za večje vključevanje mladih v lokalno družbeno življenje.

Trenutno je zelo pomembno vprašanje digitalizacije, ki ji bo EU namenila veliko sredstev. Tudi vi ste že dve leti nazaj začeli z digitalizacijo ljudske univerze. Kako daleč ste s tem?

Vprašanje digitalizacije ravno zaradi želja EU postaja sistemsko. V preteklih letih so se posamezne ustanove digitalizirale same, zdaj zadeva postaja sistemska, ker bo v prihodnji finančni perspektivi, ki je v pripravi, EU investirala več milijard sredstev. Sledove že lahko opazimo tudi v Sloveniji, saj je država v okviru Načrta za okrevanje in odpornost izdala dokument o digitalizaciji. Ljudska univerza je v konstantnem procesu digitalizacije. Posodobili smo že vso opremo, nabavili smo interaktivne table za poučevanje. Zelo pomembna tema za nas, za prihodnje posle in odnose s strankami je zgodba o digitalnih vavčerjih. Sprejet je že zakon o digitalizaciji prebivalstva, tudi koriščenje digitalnih vavčerjev je določeno. Govora je o tem, da bodo

“Ljudske univerze po Sloveniji smo dejansko del šolskega sistema, od države vzpostavljena javna mreža izvajalcev izobraževalnih aktivnosti za odrasle, čeprav smo občinsko ustanovljeni. Ker gre pri tej ciljni skupini starejših za odrasle osebe in ne za najstnike ali otroke, vsekakor pričakujemo, da bomo izobraževalci odraslih pri izvedbi teh izobraževanj prioriteto obravnavani. Zelo podpiram, da je država izobraževanje zastavila precej funkcionalno.

ena ciljnih skupin starejši od 55 let. Bil sem že na javnih dogodkih, ki so naslavljali izvedbo digitalnih vavčerjev, in me je v nekem trenutku zelo zaskrbelo, ker je država bolj razmišljala o uporabi klasičnega šolstva, za katero moram reči, da je bolj primerno za izobraževanje še neodraslih prebivalcev. Ljudske univerze po Sloveniji smo dejansko del šolskega sistema, od države vzpostavljena javna mreža izvajalcev izobraževalnih aktivnosti za odrasle, čeprav smo občinsko ustanovljeni. Ker gre pri tej ciljni skupini starejših za odrasle osebe in ne za najstnike ali otroke, vsekakor pričakujemo, da bomo izobraževalci odraslih pri izvedbi teh izobraževanj prioriteto obravnavani. Zelo podpiram, da je država izobraževanje zastavila precej funkcionalno. Po doslej znanih neuradnih informacijah naj bi zajemalo zlasti funkcionalno pismenost, kot je uporaba različnih portalov, kot so e-davki, e-vem in podobni. Izobraževanja predvidevajo tudi teme o varnosti na spletu. Ker se mi pretežno financiramo iz projektovnih vsebin, bi to morala biti priložnost tudi za nas.

Se morda ljudskim univerzam obetajo sistemske spremembe?

To vprašanje zajema dva odgo-

»Vsakomur priporočam, da stopi do svetovalca in pridobi kakovostne napotke, preden se loti izobraževanja.«

vora. Ena sistemska sprememba se je ljudskim univerzam zgodila z novim zakonom o izobraževanju odraslih, ki je začel veljati v letu 2019 in je z letom 2021 prinesel pomembno spremembo. Na primeru naše institucije to pomeni, da zdaj del dejavnosti izvajamo v javni mreži, kar pomeni, da smo, grobo rečeno, v eni petini obsega delovanja financirani neposredno iz državnega proračuna, kar je prvič v zgodovini. To prinaša varnost ustanovi, ki dejansko v tem trenutku ne more več bankrotirati.

Tudi če se dejavnosti drastično zmanjšajo?

Tako je. To pomeni, da se v nekih zelo kriznih časih lahko obseg dejavnosti zelo zmanjša, ne more pa se ustaviti naše delovanje. Kar bo po mojem mnenju zelo velikega strateškega pomena za mestno občino, še posebno v kontekstu negativnih demografskih sprememb, ki prihajajo. Te institucije bodo zelo pomembne v prihodnjih letih, ko bodo zapolnjevale izobrazbene primanjkljaje ljudi srednjih let, ki se bodo zaradi negativnih demografskih dejavnikov morali prekvalificirati. Druga zadeva na področju sistemskih sprememb je veliko obširnejša. V letu 2022 namreč aktivno prehajamo iz ene evropske finančne perspektive v drugo, v zakulisju pa se na birokratski ravni EU in Slovenije pripravljajo nove projektne usmeritve. Veliko projektov, ki jih nadzoruje država, se bo zaključilo s koncem oktobra 2022, potem pričakujemo nove razpise. To pomeni, da se bova midva o poti, po kateri bo šla ljudska univerza v naslednjih nekaj letih, pogovarjala čez leto dni. V tem trenutku že vemo, da bosta temi prihodnosti digitalizacija in zdravstvo, ob tem bodo še naprej pomembni razvoji neformalnih kompetenc. Pri tem je pomembno, da je bila pri teh razpisih doslej prioriteta ciljna skupina 45+, za prihodnost pa upamo, da bo starostni razpon večji.

Kako je s svetovanjem uporabnikom?

Pri projektni izvedbi dejavnosti svetovanja, kar smo doslej izvajali prek projektov in kar se bo sedaj izvajalo v javni mreži, so določbe EU in države določale, da je prioriteta ciljna skupina 45+, odkar pa izvajamo svetovanje v javni mreži v okviru neposrednega financiranja države, je storitev dostopna za vse odrasle ljudi ne glede na starost. K nam se lahko pridejo posvetovat čisto vsi odrasli, ki imajo kakršnekoli izobraževalne interese zase ali za nekoga drugega.

Kaj odraslim pred vključitvijo v primerna izobraževanja svetovalci najprej svetujejo? Ali morda skupaj pripravite individualne izobraževalne načrte?

V posameznih panogah dela, kot je denimo osnovna šola za odrasle, so taki postopki predvideni in obvezni. Proces svetovanja moramo razumeti na celosten način. Svetovalec se mora odzivati na vse želje, vprašanja in potrebe strank, ki imajo najrazličnejše interese. Ko je nekdo že v procesu vključevanja v uradna izobraževanja, potekajo vnaprej določeni postopki. Proces svetovanja je drugače zelo obširen proces, saj vključuje zelo različne korake – od tega, kar ste me vprašali, do tega, kje je mogoče priskrbiti štipendije, kje dobiti vračilo šolnin, kam se vpisati ... Proces svetovanja v izobraževanju odraslih je za uporabnika pomemben predvsem zato, ker je bil skozi celotno zgodovino izobraževanja odraslih človek vedno prepuščen samemu sebi, v zadnjih dvajsetih letih pa je ta sistem že zelo dobro dodelan. Vsakomur priporočam, da stopi do svetovalca in pridobi kakovostne napotke, preden se loti izobraževanja. Pri nas je mogoče stopiti tudi v proces vrednotenja neformalno pridobljenih znanj in pridobiti potrdilo za potrebe dela v tujini.

V Murski Soboti brezplačen študijski program

MELITA MARIČ

Vlada je Almi Mater Europaea podelila koncesijo za izvajanje študijskih programov prve stopnje na področjih socialne gerontologije in zdravstvene nege.

Alma Mater Europaea – ECM je samostojna visokošolska izobraževalna ustanova, akreditirana po predpisih in merilih institucij Republike Slovenije, specializirana za ponudbo karierno usmerjenega izobraževanja za deficitarne poklice. Deluje od leta 2009, in sicer v Murski Soboti z izvajanjem najbolj zaposljivih študijskih programov zdravstvene

nege in fizioterapije. Pozneje so lokacije odprli tudi v Mariboru, Ljubljani in Kopru. ECM danes izvaja osemnajst študijskih programov na vseh stopnjah študija in ima 1600 samoplačniških študentov. Po številu študentov in študijskih programov so najhitreje rastoča fakulteta v Sloveniji. Študenti različnih regij so bili desetletje deležni neenakomerne obravnave. V Murski Soboti, Ce-

lju in Slovenj Gradcu so bili študenti samoplačniki, medtem ko je študij študentov zdravstva v Ljubljani, Mariboru, Kopru, Novem mestu in na Jesenicah financirala država.

Na to so dolgo čakali

Po trinajstih letih prizadevanj so vendarle dočakali koncesijo za izvajanje rednega študija na prvi

Program zdravstvene nege bo lahko brezplačno obiskovalo 25 študentov.

stopnji študijskih programov socialne gerontologije in zdravstvene nege. Koncesijo so pridobili za trideset brezplačnih študijskih mest socialne gerontologije v Mariboru in 39 brezplačnih študijskih mest zdravstvene

nege, od tega za štirinajst mest v Mariboru in 25 mest v Murski Soboti. S tem bo vsaj nekaj študentom v omenjenih programih omogočen brezplačen študij, medtem ko bodo preostali morali še naprej plačevati šolnino.

Bliža se zadnji dan za vpis v srednje šole

ALEKSANDRA GRAH

Pred devetošolci je zadnji mesec za odločitev o izbiri poklica.

Januarja je izšel razpis za vpis novincev v srednje šole in dijaške domove za šolsko leto 2022/2023. Osnovno šolo v letošnjem šolskem letu po podatkih ministrstva zaključuje 19.881 učenek in učencev (lani 19.191), ki bodo lahko kandidirali za skupno 25.198 (lani 24.140) vpisnih mest na srednjih šolah. V pomurski regiji je za 961 učencev razpisanih kar 1346 mest. Učen-

ci so si izbrane šole že ogledali na virtualnih informativnih dnevih, zdaj pa jih čaka še zadnji korak. Srednje šole bodo prijave za vpis sprejemale do 4. aprila, ki je tudi zadnji rok za oddajo prijavnice, ministrstvo pa bo najpozneje do 8. aprila do 16. ure na spletnih straneh objavilo stanje prijavnice po posameznih programih oziroma šolah. Učenci, ki se bodo prijavili za vpis v roku in bodo iz

kakršnegakoli razloga želeli svojo odločitev spremeniti, lahko svojo prijavo do 25. aprila prenesejo na drugo srednjo šolo oz. v drug program ne glede na število prijavljenih na novo izbrani šoli. Po tem roku šole praviloma ne bodo več sprejemale prenesenih prijavnice, dokler postopek za izbiro kandidatov na šolah, kjer bo vpis omejen, ne bo končan, torej do 30. junija.

Kot na več osnovnih šolah so tudi na OŠ III Murska Sobota gostili potujočo razstavo poklicev, s katero so želeli učence spodbuditi, da bi spoznali čim več poklicev in se tako lažje odločili za nadaljnje šolanje.

Glovo odslej tudi v Murski Soboti

MELITA MARIČ

Mednarodna platforma za dostavo več kategorij izdelkov na dom, je odslej na voljo tudi na področju naše občine.

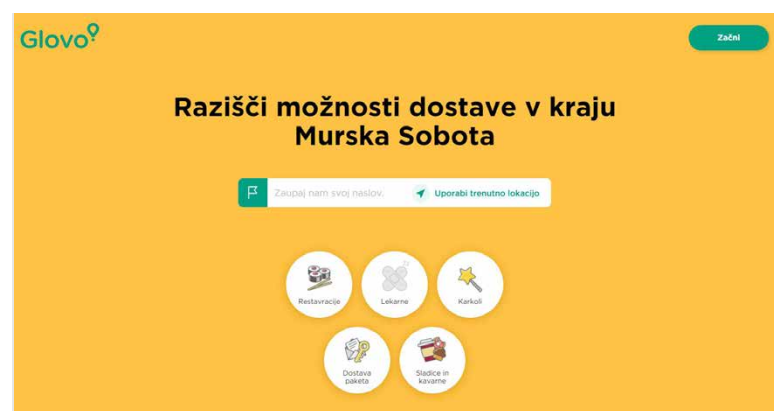
Glovo pomaga, da do izdelkov pridemo le v nekaj minutah. V svojem kraju lahko z aplikacijo nakupujemo ali prejmemo izdelke ter pošiljamo pakete in hitra sporočila. Naročilo lahko načrtujemo in izberemo želeni čas dostave. Preklic naročila je brezplačen. Aplikacijo lahko prenesemo v tablico ali pametni telefon (naprave iOS (App Store) in Android (Play Store)). Z

zemljevida, objavljenega na njihovi spletni strani, je razvidno, da trenutno dostavljajo na območju Murske Sobote ter po naseljih Bakovci, Krog, Satahovci, Pušča, Černelavci, Veščica, Kupšinci, Markišavci, Polana, Nemčavci, Rakičan, Martjanci, Noršinci in Murski Črnci. V Murski Soboti in bližnji okolici je trenutno mogoče naročiti dostavo paketa in hrane določenih ponudnikov; v zavihku »Karkoli«

lahko opišemo svoje želje, Glovo pa jih bo poskusil uresničiti.

Cena dostave, način plačila, obratovalni čas

Cena storitve je optimizirana na podlagi razdalje. Bližje je enako ceneje. V kategorijah »Dostava paketa« in »Karkoli« aplikacija izračuna razdaljo med prevzemnim mestom in naslovom za dostavo ter prikaže izključno strošek dostave. Za naročila »Drugo« ku-

V Murski Soboti in bližnji okolici je trenutno mogoče naročiti dostavo paketa in hrane določenih ponudnikov.

pec celoten strošek storitve izve po tem, ko dostavljavec kupi želeni izdelek. Dostavljavci uporabljajo motorna kolesa ali kolesa. Glovo trenutno posluje z različnimi plačilnimi sredstvi, poleg gotovinskega plačila sprejemajo kreditne in debetne kartice, vključno s karticami Visa, MasterCard in American Express. Aplikacija

omogoča tudi dodeljevanje napitnin. V mnogih krajih je Glovo na voljo kot 24-urna storitev. Kljub temu imajo trgovine, restavracije in drugi poslovni objekti različne delovne čase, tudi če so morda na voljo v Glovu. Odprti ponudniki so zato prikazani z barvnimi slikami, medtem ko so zaprti prikazani v sivi barvi.

Podjetniki, tega ne smete spregledati

MELITA MARIČ

Pomurska gospodarska zbornica išče najboljše inovacije pomurske regije za leto 2022. Objavljen je še javni razpis za sofinanciranje raziskovalno-razvojnih projektov.

Pomurska gospodarska zbornica je tudi letos objavila razpis za zbiranje prijav za podelitev priznanj inovacijam v pomurski regiji za leto 2022. Na razpis se lahko prijavijo vse gospodarske družbe, podjetja, samostojni podjetniki posamezniki, samostojni inovatorji ali druge organizacijske oblike z območja Pomurske gospodarske zbornice. Cilj projekta je uveljavljanje inovacijske dejavnosti kot gibal trajnostnega razvoja gospodarstva in pospeševanja podjetništva. Predlagatelji lahko prijavijo produktne, procesne, trženske, organizacijske ali družbene inovacije. S prijavo na razpis se lahko potegujejo za nagrado tako na regijski kot tudi nacionalni ravni. Pomurska gospodarska zbornica želi s podelitvijo priznanj za inovacije spodbu-

diti konkurenčnost gospodarstva regije, omogočiti predstavitev inovacijskih dosežkov, ki so rezultat domačega znanja, ter hkrati uveljaviti inovacijsko dejavnost kot gibal trajnostnega razvoja gospodarstva in pospeševanja podjetništva. Več informacij in besedilo javnega razpisa je na voljo na spletni strani Pomurske gospodarske zbornice. Prijave zbirajo do 31. marca 2022.

45 milijonov evrov za projekte zelenega prehoda

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo je v sodelovanju izvajalko Javno agencijo Republike Slovenije za spodbujanje podjetništva, internacionalizacije, tujih investicij in tehnologije v Uradnem

Razpisa sta lahko pomembna prelomnica v delovanju vašega podjetja.

listu objavilo javni razpis Spodbude za raziskovalno-razvojne projekte, ki se izvaja v okviru Načrta za okrevanje in odpornost. 45 milijonov evrov sredstev bo namenjenih za sofinanciranje raziskovalno-raz-

vojnih projektov konzorcijev podjetij na področju prehoda na krožno gospodarstvo. Namen javnega razpisa je spodbujanje raziskovalno-razvojnih dejavnosti v konzorcijih podjetij v okviru raziskovalno-

-razvojnih projektov na področju zelenega prehoda za razvoj novih ali izboljšanih izdelkov, procesov ali storitev. Razpis ima dva roka za oddajo vlog. Prvi se izteče 17. maja 2022, drugi pa 3. aprila 2023.

Hotel Diana na novi poti

NATALIJA KREFT
FOTO: ALEŠ CIPOT

Začetek leta je v mesto prinesel vest, da se obuja legendarni hotel v centru mesta.

In res! 18. februarja so se znova odprla vrata, najprej kavarne in slaščičarne, ki je bila od nekdaj priljubljena točka v mestu. Ponudba je podobna, kot se je spomnimo, novi lastniki pa obljublajo tudi sodobnejše sladice. Kot je ob otvoritvi povedal eden od lastnikov, bodo hotel obnavljali po delih, slaščičarno

pa so odprli najprej, ker so mnenja, da to v Murski Soboti najbolj manjka. Z odprtjem slaščičarne so se vrnili tudi nekateri nekdanji zaposleni.

Pripravljajo se na sprejem starostnikov

Načrtov imata lastnika, odvetni-

ka Ronnie Christopher Horvat in Dejan Rituper, veliko. V nekdanji restavraciji Sklejca želijo urediti picerijo, restavracijo z lokalno hrano ter fitnes in velnes. Že te dni se hotelske sobe pripravljajo na sprejem starostnikov iz Doma starejših Rakičan, kjer je predvidena obnova. Starostnikom bodo v času obnove namenili 98 sob hotela. Za na-

Hotel bodo obnavljali po delih, slaščičarno pa so odprli najprej.

jem bo Dom starejših Rakičan plačeval 35 tisoč evrov, kar bo dobra popotnica za obnovo, ko bodo sta-

rotniki hotel zapustili. Lastnika si želita zatem sobe modernizirati in zagnati hotelsko dejavnost.

Novo obdobje za Proconi

GEZA GRABAR

Ob obstoječi proizvodnji naj bi Eta Kamnik vzpostavila razvojni center za celotno skupino.

Podjetje za proizvodnjo gotovih jedi iz Murske Sobotice, znanih pod blagovno znamko Pogrej in pojej, je konec lanskega leta dobilo novega lastnika. Iz rok francoske družbe Fleury Michon je prešlo pod okrilje Ete iz Kamnika.

Vstopili tudi na trg s kisi

Novi lastnik je najbolj znan po vloženi in zamrznjeni zelenjavi in

sadju, gorčici, začimbah in drugih kulinaričnih pripravkih, ki jih ponuja pod blagovno znamko Natureta. Zadnji čas je Eta vstopila tudi na trg s kisi, ki jih ponuja pod blagovnimi znamkami Renški hram, Talis in Salatina. Proconi je z novim obratom na Industrijski ulici v Murski Soboti začel s proizvodnjo pripravljenih jedi leta 2003, v letu 2008 pa so v družbo vstopili Francozi. Dve leti zatem so kot eni največjih proizvajalcev pripravljene

ne hrane v Evropi postali edini lastniki Proconija. Proconi se že nekaj časa otepa likvidnostnih težav. Negativni kapital podjetja je tako po zadnjem objavljenem poslovnem poročilu za leto 2020 znašal 5,3 milijona evrov. Po poslovnem izidu za leto 2020 je ob 7,4 milijona evrov prihodkov družba ustvarila za 0,86 milijona evrov izgube.

Dela je dovolj

Večjih pretresov na področju za-

Novi lastnik za področje gotovih jedi napoveduje nadaljnji razvoj in rast podjetja, prevzel pa je tudi vseh 74 zaposlenih.

poslitev naj ne bi bilo. V Eti Kamnik pravijo, da je dela dovolj na obeh lokacijah, v Murski Soboti pa upoštevajoč opremljenost in kadrovsko strukturo novi lastnik razmišlja tudi o tem, da bi ob obstoje-

či proizvodnji vzpostavil še razvojni center za celotno skupino. Izdelke proizvodnega programa Proconija nameravajo v Eti ohraniti in jih tržiti pod blagovno znamko Natureta, pogrej in pojej.

Krog – načrti in minuli dosežki

NATALIJA KREFT

S prvimi toplimi žarki v naselju Krog že izvajajo načrtovane aktivnosti. A v kraju se lahko pohvalijo tudi s številnimi opaznimi aktivnostmi iz minulih let.

V minulih petih letih je v Krogu prav gotovo izstopala gradnja večnamenskega objekta ob travnatem igrišču, ki bo letos predana v uporabo za potrebe krajevne skupnosti in društev. Ob tem pomembne spremembe v kraju opiše Erika Vogrinčič, predsednica Krajevne skupnosti Krog: »V svetu krajevne skupnosti se trudimo po najboljših močeh, da krajanom zagotovimo čim boljše pogoje za kakovostno življenje v kraju. Skrbeli smo za objekte, se zavzemali za zdravo pitno vodo, zadovoljivo cestno infrastrukturo ter varno in zdravo okolje, nekaj krajanom smo pomagali pri razreševanju socialne problematike. Tako je v minulih letih bilo obnovljenih kar nekaj cest: Vodnikova, Plečnikova, krak Trubarjeve in pločnik na Trubarjevi pri šoli z vso infrastrukturo. V mrliški veži in vaško-kulturnem domu so bili obnovljeni deli prostorov z nabo dodatne opreme, kot so stoli, mize, nove zavese in žaluzije, v vaškem domu smo opremili računalniško učilnico. Pridobili smo javno razsvetljavo ob kolesarski stezi med Krogom in Mursko Soboto ter ulično razsvetljavo na Trubarjevi ulici do pokopališča. Na otroškem igrišču so dodatna igrala in klopi za uporabnike igrišča ter klopi ob kolesarski stezi. V sodelovanju z društvi smo organizirali akcije za zbiranje prostovoljnih prispevkov, ki smo jih namenili v humanitarne namene in za potrebe društev za obnovo objektov, pri tem lahko omenim

Minula leta:

- obnova mostu Krog-brod ob Muri
- obnova Vodnikove ceste
- obnova Plečnikove ceste
- obnova kraka Trubarjeve ceste s pločnikom
- hitrostna cestna ovira na Trubarjevi ulici
- računalniška učilnica v vaškem domu
- javna razsvetljava na kolesarski stezi Krog-Murska Sobota
- klopce z zasaditvijo ob kolesarski stezi Krog-Murska Sobota
- nova igrala in klopi na igrišču v Krogu
- doživljajsko igrišče ob reki Muri (Go in Nature)
- obnova objekta – Kajak kanu klub Mura Krog

pomoč krajanki in Kajak kanu klubu Mura Krog.«

Pogrešali so prireditve

Žal so v zadnjih dveh letih morali opustiti vsakršno misel, da bi organizirali prireditve in druženja, ki so jih bili vajeni pred izbruhom epidemije. Tudi letošnjo pustno povorko. Zato pozdravljajo sproščanje ukrepov in s pozitivnimi mislimi pričakujejo pomlad. »Prvi dogodek, ki ga načrtujemo, je slavnostna prireditev v počastitev praznika žensk in materinskega dneva 27. marca, zatem pa še čistilno akcijo, slovesnost ob predaji večnamenskega objekta in ob izdaji brošure 'Geografsko-zgodovinski oris vasi Krog', bezgov tek, slovesnost ob zaključku del na novih cestah in žarnega zidu ter srečanja starejših krajanov. Sodelovali bomo tudi pri organizacijah prireditev, ki jih bodo organizirala društva.«

Z elanom in optimizmom naprej

In če so v svetu krajevne skupnosti z delovanjem v letu 2021 zadovoljni, imajo za leto 2022 polno načrtov. Med drugim načrtujejo, da bodo v uporabo predali večnamenski prostor, za katerega je krajevna skupnost nakupila tudi opremo, kot so garderobne klopi in kuhinjsko pohištvo. Obenem v letu 2022 načrtujejo nakup in namestitev klimatske naprave v mrliški veži ter zaščitne mreže in spominske table na odbojškem igrišču. Ob tem že načrtujejo izvedbo investicij v letu 2022, za katere sredstva zagotavlja Mestna občina Murska Sobota. Za zaključek gradnje večnamenskega objekta ob nogometnem igrišču je namenjenih 24.630 EUR, ki jih bodo porabili za ureditev okolice objekta (pribl. 200 m²), rekonstrukcijo ploščadi v izmeri pribl. 100 m² na severni strani objekta, izvedbo štirih notranjih vrat v mansardi ter dodatnega držala na stopnišču, za pridobitev projektne dokumentacije PID, izvedbo tehničnega pregleda in pridobitev uporabnega dovoljenja za novi objekt. Potem ko je bila v letu 2021 izdelana projektna dokumentacija, so za leto 2022 v proračunu načrtovana sredstva za izgradnjo žarnega zidu na pokopališču. Izvedena bo obnova/preplastitev dela lokalne ceste Krog-Satahovci-Črnske meje, na odseku

Izvedena bo obnova/preplastitev dela lokalne ceste Krog-Satahovci-Črnske meje.

od priključka za parkirišče pri pokopališču v Krogu do križišča pri pokopališču Satahovci ter od območja izvedenega križišča do meje z Občino Tišina, v skupni dolžini 720 metrov. Vrednost celotne investicije znaša dobrih 110.000 EUR. Gradbena pogodba je bila v okviru skupnega javnega naročila za več cest sklenjena že konec lanskega leta. Končno bosta izvedeni tudi sanacija/obnova in preplastitev Dobelske ulice v dolžini 172 metrov in Rožne ulice v dolžini 150 metrov. V okviru investicijsko-vzdrževalnih del bo v celoti urejena meteorna odvodnja z odvodnjo v potok Dobel. Ocenjena vrednost izvedbe vseh del po pogodbi, sklenjeni konec leta 2021, znaša 80.490,00 EUR. Zagotovljena so tudi sredstva za investicijsko vzdrževanje oz. obnovo broda v Krogu, ki je prevozno sredstvo (plovilo) in mora za varen prevoz izpolnjevati posebne zahteve. V proračunu za leto 2022 so načrtovana sredstva za vsakoletne obnove, da bi brod vzdrževali v dobrem stanju, prav tako pa tudi za registracijo broda in delo brodarja. Za potrebe nove stanovanjske pozidave bo treba izgraditi del sekundarnega vodovoda. V proračunu za leto 2022 so tako načrtovana sredstva za vzpostavi-

Za zaključek gradnje večnamenskega objekta ob nogometnem igrišču je namenjenih 24.630 EUR.

vitev pogojev za komunalne priključke za stanovanjsko gradnjo v naselju Krog, kjer pa bo treba v enem delu obnoviti tudi del javnega vodovoda (pribl. 70 m), da bo nanj mogoče priključiti nove objekte. Poleg navedenih večjih investicij so v občinskem proračunu kot vsako leto tudi letos zagotovljena sredstva za manjša vzdrževanja javnih poti in nekategoriziranih cest, vzdrževanje in dograjevanje javne razsvetljave, izboljšanje prometne varnosti, izboljšanje stanja vodovodnega in kanalizacijske-

ga omrežja itd., vse z namenom zagotavljanja čim boljše kakovosti življenja krajanov v Krogu.

Načrti za leto 2022:

- zaključek gradnje večnamenskega objekta ob nogometnem igrišču, ureditev okolice objekta, rekonstrukcija, nakup notranjih vrat v mansardi (4x) ter dodatnega držala na stopnišču
- izgradnja žarnega zidu na pokopališču
- obnova/preplastitev dela lokalne ceste Krog-Satahovci-Črnske meje
- sanacija/obnova in preplastitev Dobelske ulice
- urejena meteorna odvodnja z odvodnjo v potok Dobel
- sanacija/obnova in preplastitev Rožne ulice
- investicijsko vzdrževanje oz. obnova broda v Krogu
- izgradnja dela sekundarnega vodovoda za potrebe nove stanovanjske pozidave

Za potrebe nove stanovanjske pozidave bo treba

izgraditi del sekundarnega vodovoda. V

proračunu za leto 2022 so tako načrtovana

sredstva za vzpostavitev pogojev za komunalne

priključke za stanovanjsko gradnjo v naselju Krog,

kjer pa bo treba v enem delu obnoviti tudi del

javnega vodovoda (pribl. 70 m), da bo nanj mogoče

priključiti nove objekte.

Prekmursko srce je odprto

KSENIJA GLAŽAR

Konec lanskega leta je izšla knjiga Mateje Gaber z naslovom »Svet, kot iz škatlice vzet«, v kateri avtorica pripoveduje o odrasčanju v Murski Soboti v 70. in začetku 80. let prejšnjega stoletja.

Mateja Gaber se je rodila v družini Škraban leta 1965. Opozori, da še v stari porodnišnici v Soboti, ne v Rakičanu. Do osemnajstega leta je živila v hiši na Trstenjakovi ulici 1, nasproti šolskega igrišča »Drüjge šoule«. Kadar ni prebiral knjig, vadila klavirja ali kuhala in pekla, je popoldneve s sestro Metko in sošolci preživljala na šolskem igrišču. »Imeli smo asfaltno igrišče za roket, košarko in kotalkanje, veliko lipo in pesek za skoke v daljino, travnato igrišče za nogomet in atletsko stezo, ki je bila dolga od Flisarjeve hiše na Trstenjakovi 9. 'Šolsko' je bilo za naju s sestro Metko stalno srečevališče, zasedeno od zore do mraka,« se spominja mladosti v Soboti.

Še danes išče povezave s Prekmurjem

Zgodbe v knjigi so vezane na »Drüjgo šoule«, opisuje pa tudi zgodbe svojih staršev in sosedov. Pozneje se pojavijo še refleksije na mladost v Soboti in opisi dogodkov, ki so se zgodili nedavno. Osrčje vsega je družina – tista prej in ta, ki si jo je ustvarila v Ljubljani. V prestolnici jo je vseč kulturno dogajanje, rada obiskuje gledališke premiere, razstave, balet in koncerte. Težko si predstavlja življenje brez vsega tega, ob tem pa doda: »V vsakem dogodku najdem nekaj prekmurskega in povezava je takoj vzpostavljena: v baletnih predstavah občudujem soboško balerino Laro Flegar, v gledališču Matjaža Fariča in Daria Vargo, ogledam si razstavo Sandija Červeka. Če ne morem tolikokrat v Soboto, poskrbim, da Soboto najdem tu, kjer živim.« Njeno redno delo je povezano z gledališčem in umetnostjo, zaposlena je namreč na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer predava nemški jezik na oddelku za primerjalno književnost in literarno teorijo ter na oddelku za umetnostno zgodovino. Doktorirala je s področja srednjeveške nemške literature.

Mali varaš

Sobota je bila v času njenega odrasčanja »mali varaš«: en kino, ena gledališka dvorana, en razstaveni prostor, en gasilski dom, samo cerkvi sta bili dve – katoliška in evangeličanska. A pripadnost eni ali drugi sploh ni bila pomembna. »Vse smo spravili pod eno streho, nikogar nismo izključevali. Sobota je bila zaradi dokaj slabih povezav daleč stran od dogajanja ne samo v Ljubljani, ampak tudi v Beogradu, ki je bil glavno mesto nekdanje dr-

Mateja Gaber se v knjigi »Svet, kot iz škatlice vzet« spominja odrasčanja v Soboti v 70. in začetku 80. let, ko je bila Sobota »mali varaš«. | Foto: Valeska Gaber

žave. Drugačnost je bila mestoma zelo očitna; ločeval nas je jezik, prekmursko narečje, ločevala nas je tisočletna pretekla zgodovina, ki se je v mnogočem razlikovala od zgodovine preostalega slovenskega etničnega ozemlja. Toda zaradi panonske pokrajine smo bili odprti na vse strani – proti Avstriji, Madžarski, Hrvaški in čez Muro,« dodaja.

V jezikovno izrazito prekmurškem okolju je odrasčala skoraj dvojezično; njena mama je Ljubljanka, oče pa je bil iz Skavce in oba jezika sta ji bila položena v zibelko. »Mami in tati mi nista govorila, kakšna naj bom, ampak sta živela tako, da sta mi bila zgled. Lepo otroštvo je velikanska popotnica za življenje. Vrednote, ki sem jih dobila v mladosti, so ostale: videti dobro v vsem, spoštovati drugačno mnenje, razviti odnos do narave in živali, imeti odnos do lastne in tuje preteklosti. Vrednote, ki sta mi jih vcepila, so moja najpomembnejša dota. To je dota brez denarja, to je dota pravih bogatašev,« pravi. Enake vrednote prenaša

tudi na odrasle hčere Hano, Valesko in Eleno.

Sobota je ista, le ljudje so drugi

O našem mestu danes pravi, da je Sobota ista, le ljudje so drugi. V njihovi hiši na Trstenjakovi 1 manjka njen vitalni del – njen tati, »a so danes v njej druge energije: vnuki, pravnuki, ki prihajajo k moji sestri, ki tam domuje z možem. In seveda mami, ki je zdaj babi in prababi. Na stenah še vedno visijo slike Ludvika Vrečiča, a zraven so tudi IRWIN in Laibach, na mizi sta golaž in paprika, vendar ju namesto tatija skuha sestra Metka«. Na vprašanje, ali je še Sobočanka in Prekmurka, odgovori, da prav zagotovo, in to oboje. Razloži, da to ni tako, kot žensko definira francoska filozofinja Simone de Beauvoir, da se namreč ženska ne rodiš, temveč da ženska postaneš. S Sobočani in Prekmurci je drugače: Prekmurec se lahko samo rodiš, Prekmurec ne postaneš. To pa še daleč ne pomeni, da ne bi kogarkoli sprejeli za svojega. Prekmursko srce je odprto.

Karolinino bralno značko osvojilo 76 bralcev

MELITA MARIČ

Namenjena je bralcem, ki težje berejo oziroma razumejo prebrano.

Bralna ura v VDC Murska Sobota v decembru.

Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota ter Varstveno-delovni center Murska Sobota sta organizirala Karolinino bralno značko, ki je nadgradnja projekta Bralne vezi. Bralno značko, poimenovano po pisateljici Karolini Kolmanič, bralci uspešno zaključijo, ko preberejo dve prozni deli in pesem iz priporočene pesniške zbirke. »Z bralci Karolinine bralne značke sodelujem že nekaj let. Na bralnih urah se pogovarjamo o temah, ki jih zanimajo, debatiramo o prebranih knjigah v lahkem branju in se družimo s pisatelji,« pojasni višja knjižničarka Metka Celec, ki vodi projekt Karolinina bralna značka, ter doda, da je njihov namen informacije in knjižno gradivo približati vsem ciljnim skupinam, izboljšati motivacijo za branje, izmenjati izkušnje med bralci ter dvigniti bralno pismenost. Letos so podelili že četrto Karolinino bralno značko. Osvojilo jo je 76 bralcev. Pri bralni znački so sodelovali bralci iz vseh štirih pomurskih enot varstveno-delovnega centra (Murska Sobota, Gornja Radgona, Lendava in Ljutomer) ter uporabniki VDC Želva, Center Naprej Maribor – delovna enota Murska Sobota, Zavod Sonček in OŠ IV Murska Sobota.

Novost zbornik kratkih zgodb

»Na seznam lahkega branja bomo dodali zbornik kratkih zgodb v lahkem branju 'Jezik pride naproti'. Zbornik ima tri dele z naslovi 'Priateljstvo in ljubezen', 'Zgodbe iz življenja' ter 'Potovanja, pomoč in domišljija', »pove vodja bralne značke. Bralci bodo imeli na voljo še štirinajst proznih del in šest pesniških zbirk, med drugim dela »Romeo in Julija« Williama Shakespeara, »Visoška kronika« Ivana Tavčarja, »Pod svobodnim soncem« Frana Saleškega Finžgarja, »Molitvenik« Stanka Gerjolja ter »Cvetje in ogenj« Aksinije Kermauner, ene redkih slovenskih pisateljic, ki se ukvarjajo s pisanjem lahkkih knjig.

Pri bralni znački so sodelovali bralci iz vseh

štirih pomurskih enot varstveno-delovnega

centra (Murska Sobota, Gornja Radgona,

Lendava in Ljutomer) ter uporabniki VDC

Želva, Center Naprej Maribor – delovna enota

Murska Sobota, Zavod Sonček in OŠ IV

Murska Sobota.

Kakšna je prehranska dediščina Pomurja

MELITA MARIČ

Pomurski muzej Murska Sobota je izdal publikacijo Zbornik soboškega muzeja 27.

» Zbornik je naša pomembna publikacija, saj neprekinjeno izhaja že 32 let,« ob predstavitvi pove etnologinja Pomurskega muzeja Murska Sobota Jelka Pšajd. »Tokratna publikacija zajema devet člankov desetih avtorjev in je v celoti namenjena prehranski dediščini. Prispevki se nanašajo tudi na arheološke najdbe, etnologijo, umetnostno zgodovino in arhitekturo v Pomurju. Trije prispevki so umetnostnozgodovinski. Irma Brodnjak Firbas se je ukvarjala z motiviko prehranske dediščine v likovnih delih stalne zbirke Galerije Murska Sobota. Atila Pisnjak je v prispevku predstavil motiv Lendavskih gor in vinogradnikov v delih stalne zbirke galerije in mu-

zeja v Lendavi. Bogato opremo grajske kuhinje dvorca v Murski Soboti je podrobneje opisala Tamara Andrejek. Gordana Šovegeš Lipovšek je v zgodovinskem prispevku izpisala obrtnike in dejavnosti v okraju Murska Sobota med letoma 1898 in 1945, povezane s prehransko dediščino,« še pojasni in izpostavi zanimiv podatek, da je v tistem obdobju imela Murska Sobota po številu največ obrtnikov in eden izmed njih je bil tudi čistilec črev.

Tudi o razvoju soboške tržnice

Jurij Štesl je pisal o gostinski obrti in prehrani v soboških gostilnah v obdobju 1945–1966. Takrat so

največ postregli svinjskega mesa, redno sta bili na jedilnikih tudi teletina in govedina, medtem ko je bila perutnina dražja in je med redno ponudbo ni bilo zaslediti. Tadeja Andrejek je pregledala gospodinske tečaje in njihov pomen za podeželska dekleta v Prekmurju med obema svetovnima vojnama. Mateja Huber je v prispevku predstavila razvoj soboške tržnice in njeno ponudbo. Po njenem mnenju lahko tržnica spet pridobi večji pomen, če ponudbo preusmeri v lokalno pridelane pridelke oz. izdelke. Vsebinsko in pomen ledenic sta v prispevku predstavila Borut Juvanec in Andreja Benko, ki sta omenila ledenice v Gornji Radgoni in Lendavi ter grajsko ledenico v Beltincih. Samo Sanko-

Zbornik, ki je izšel v 500 izvodih, so predstavile direktorica muzeja Metka Fujs, etnologinja in urednica zbornika Jelka Pšajd ter Tamara Andrejek, višja kustosinja v muzeju.

vič se je ukvarjal s prehranjevanjem v arheoloških obdobjih (»Dokazi s pomurskih najdišč«).

Prenovljena spletna stran

Pomurski muzej je med projek-

tom prehranske dediščine Pomurja in Porabja izdal prenovljeno spletno stran, kjer med drugim ponujajo informacije o aktualnih razstavah, na ogled pa nudijo tudi krajše filme o pripravi izbranih jedi, značilnih za Pomurje.

Murska Sobota skozi čas na platnu

GEZA GRABAR

V murskosoboškem društvu upokojencev in KUD Štefan Kovač Murska Sobota so ponosni na člane, ki se ukvarjajo z ljubiteljskim slikanjem.

Že desetletja na platno s čopičem in barvami prenašajo raznovrstne podobe. Zelo dobro pa tudi sodelujejo. Danes je v likovno sekcijo Likos, ki deluje pod okriljem kulturno-umetniškega društva, vključenih 25 članov, v

likovno sekcijo društva upokojencev Mavrica pa sedemnajst članov. Slikarsko kolonijo so družno pripravili tudi konec lanskega leta. Naslovili so jo »Moja Sobota nekoč in danes«. Slikarski navdušenci so nekaj časa ustvarjali ob Soboškem

jezeru pri Expanu, v hladnih dneh pa so slikarsko kolonijo sklenili v predprostoru Gledališča Park. Pred začetkom kolonije so ljubiteljski slikarji poskrbeli za črno bele in barvne fotografije ter tudi iz slik črpali navdih za ustvarjanje. V za-

Ker se je mesto skozi zgodovino v marsičem spremenilo, so želeli slikarji s svojimi deli stare podobe ohraniti za poznejše rodove.

četku letošnjega leta so dela postavili na ogled v razstavnem prostoru Pokrajinske in študijske knjižnice

Murska Sobota. Gre za zanimiv opus slikarskih del, kjer je mogoče videti mesto nekoč in danes.

Premierno predstavili Urbana

ALEKSANDRA GRAH

Na spominski dan Ustanove dr. Šiftarjeva fundacija in rojstni dan dr. Antona Vratuše so v murskosoboški knjižnici premierno predstavili knjigo »Trojno poslanstvo profesorja Urbana«.

Ustanova dr. Šiftarjeva fundacija je letošnji spominski dan obeležila skupaj z založbo Beletrina in murskosoboško knjižnico. Že na prejšnjem spominskem dnevu so iz ustanove sporočili, da se potovanje profesorja Urbana nadaljuje zagnano in predano. Knjigo »Trojno poslanstvo profesorja Urbana« dr. Antona Vratuše in zgodovinarja Sandija Volka, ki je njegovo delo dokončal, je založila založba Beletrina. Kot je povedal direktor založbe Mitja Čander, pri založbi spremljajo vsa potencialna pričevanja iz zgodovi-

ne, saj je prepričan, da osebna pričevanja povedo več kot zgodovinska znanost – povedo, kar ostane znanstveni resnici skrito.

Moralna zaveza dr. Vratuši

Pri Urbanu gre za posebno posthumno izdajo avtentičnih zapisov in spominov rojaka, politika, znanstvenika in člana SAZU, diplomata, publicista, borca NOB dr. Antona Vratuše (1915–2017) o njegovi trojni misliji v imenu slovenskega partizanskega gibanja pri

italijanskem antifašističnem gibanju v letih 1943 in 1944, ki sta jo v knjižnici premierno predstavila dr. Sandi Volk in zgodovinar dr. Martin Premk. Podpredsednik uprave Ustanove dr. Šiftarjeva fundacija Marjan Šiftar se je v nagovoru spominjal dogodkov iz Vratuševega življenja. O njem je povedal, da je bil trdno odločen, da bo delo ob vsem drugem tudi dokončal: »Samo dve poglavji moram opisati, je večkrat omenjal v zadnjem letu svojega življenja. Še v bolnišnici smo se kdaj pošalili, da mora čim prej domov in končati delo. Naša ustanova je

Ustanova dr. Šiftarjeva fundacija je letošnji spominski dan obeležila skupaj z založbo Beletrina in murskosoboško knjižnico.

bila močno in vsestransko angažirana, saj smo s tem na svoj najboljši način izpolnjevali tudi moralno zavezo, ki smo jo dali akademiku Vratuši, častnemu članu in neumornemu sodelavcu. Z izidom

knjige je bil izpolnjen tudi tretji dogovor, tretja poslovilna obljuba, s katero je bil sklenjen krog ter zaključena dolga pot tudi najinega poznanstva in sodelovanja.«

To so najboljše ekipe v občini

ALEŠ CIPOT

Najboljše moške športne ekipe med kolektivnimi športi v Mestni občini Murska Sobota v letu 2021 so Društvo Nogometna šola Mura, Odbojarski klub Pomurje deset in Rokometni klub Pomurje.

Zupan dr. Aleksander Jevšek in predsednik Športne zveze Murska Sobota Andrej Gomboši sta najboljšim športnicam in športnikom ter športnim kolektivom v mestni občini v začetku februarja na slovesnosti v Gledališču Park podelila nagrade za lansko leto.

Najuspešnejše leto v zgodovini Mure

Nogometna šola Mura je v preteklem letu zabeležila največje uspehe v zgodovini kluba. Muraši so 22. maja z zmago s 3:1 v mariborskem Ljudskem vrtu prvič postali državni prvaki. Mura je nastopala v konferenčni ligi in postala drugi slovenski klub, ki je igral v skupinskem delu evropskih tekmovanj. Šest tekem so odigrali proti klubom Tottenham Hotspur iz Londona, Stade Rennais iz francoskega Rennesa ter Vitesse iz nizozemskega Arnhema. Za piko na i so muraši v petem krogu konferenčne lige z 2:1 premagali sloviti Tottenham.

V klubu dajejo velik poudarek delu z mlajšimi selekcijami, saj so trenajni proces uspeli dvigniti na višjo raven. Prepričani so, da bodo z zastavljenim strokovnim delom v nogometni šoli vzgojili kader tudi za člansko moštvo, kar je njihov osnovni cilj. V Nogometni šoli Mura imajo trenutno enajst mlajših selekcij, različne programe pa izvajajo tudi v vrtcih in osnovnih šolah. Skupaj je v aktivnosti nogometne šole vključenih približno 400 nogometašev.

Izjava kluba: »V Nogometni šoli Mura smo izredno ponosni na to, da smo postali najšportni kolektiv občine. To je še dokaz več, da gredo naše delo in naša prizadevanja v pravo smer. Seveda je to tudi obveza, da ne zaspimo na lovorikah in da nadaljujemo z dobrim delom. Lanska sezona je bila zgodovinska, saj je klub prvič v zgodovini postal državni prvak Slovenije, v letošnji sezoni pa smo se kot drugi klub iz Slovenije predstavili v skupinskem delu enega izmed evropskih tekmovanj. Ker se zavedamo svoje vloge tako v lokalnem okolju kot širše, se bomo še naprej trudili, da bomo vzor dobrega delovanja, in to tako v članski ekipi kot v mlajših selekcijah, kjer stremimo k temu, da delo z bodočimi nogometaši še nadgradimo.«

Odbojarski klub Pomurje deset predstavnik pomurske odbojke

Z dolgoletno tradicijo in proaktivnim delovanjem je Odbojarski klub Pomurje deset gonilna sila moške odbojke v

Pomurju, saj uspešno utrjuje tradicijo tega športa v pokrajini ob Muri. Članska ekipa Panvite Pomgrada nastopa v prvi državni odbojarski ligi, v kateri tradicionalno zaseda visoka mesta. V tekmovalni sezoni 2020/21 se je prva ekipa v 1.A državni odbojarski ligi uvrstila na šesto mesto, v pokalnem tekmovanju pa obstala v četrtfinalu. V klubu je v sezoni 2020/21 poleg članske ekipe delovala tudi druga ekipa, ki je tekmovala v drugi državni odbojarski ligi, zanjo pa so nastopali odbojkarji mladinske in kadetske selekcije. Mladinci Panvite Pomgrada so sezono 2020/21 končali na petem mestu v državi, preostala tekmovanja pa so bila v letu 2021 zaradi epidemioloških razmer okrnjena. V klubu se lahko pohvalijo tudi z reprezentanti v mlajših selekcijah. Mladinska reprezentanta sta Dino Vinkovič in Niko Kovačič. Pri kadetih so si s slovensko izbrano vrsto naslov evropskega prvaka prigrabili Vid Suhadolnik, Urban Rajnar in Nik Legen.

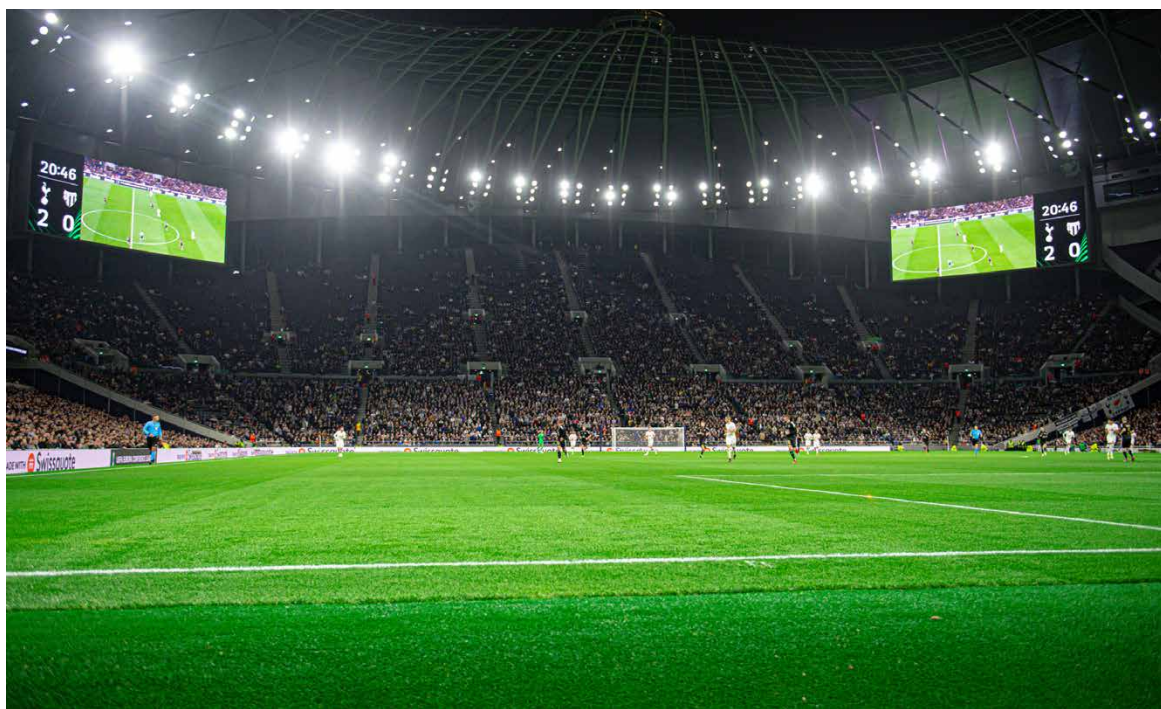
Izjava kluba: »Priznanje športne zveze in mestne občine nam potrjuje, da organizacija kluba in delo z vsemi selekcijami potekata v pravi smeri. V klubu se trudimo, da bi bila odbojka v naši občini prepozna kot šport, ki ima tukaj dolgo tradicijo in je v preteklosti dal tudi izvrstne športnike, ki so posegali celo po medaljah na evropskih prvenstvih. Dobiti tako priznanje je hkrati obveza, da ostanemo zavzeti, zlasti pri delu z mlajšimi selekcijami. V zadnjih letih nam to uspeva, saj so naši člani Vid Suhadolnik, Nik Legen in Urban Rajnar v letu 2021 na evropskem prvenstvu U17 postali evropski prvaki. Tak dosežek pomeni, da bomo v prihodnje lahko gradili na lastnem igralskem kadru tudi v članskem moštvu. Želja kluba je, da bi v občini v prihodnje začeli intenzivneje vlagati tudi v dvoransko infrastrukturo in ne samo v športne objekte za zunanje športe, saj so kapacitete športnih dvoran v občini premajhne in klubi, ki treniramo v športnih dvoranah, le s težavo usklajujemo vse potrebe. Le dobra infrastruktura bo garancija, da se bodo mladi želeli ukvarjati s športom in bodo dosegali rezultate, ki bodo v ponos nam in celotni občini.«

Nov zagon z mladimi domačimi rokometarji

Rokometni klub Pomurje nadaljuje 65-letno tradicijo igranja rokometu v Pomurju. V okviru interesnih dejavnosti delujejo tudi na nekaterih šolah v Murski Soboti in bližnji okolici. V sezoni 2020/21 članska ekipa zaradi epidemioloških omejitev

Za muraši je najuspešnejše leto v celotni zgodovini. Težko ga bo ponoviti.

Tekma Mure in Tottenhamu na Tottenham Hotspur Stadiumu v Londonu.

Z dolgoletno tradicijo in proaktivnim delovanjem je Odbojarski klub Pomurje deset gonilna sila moške odbojke v Pomurju.

ni igrala, aktivne pa so bile mlajše selekcije. Po prvem delu sezone 2021/22 članska ekipa, ki so se ji priključili mladi domači igralci, zaseda sedmo mesto v drugi državni rokometni ligi, med mlajšimi selekcijami pa velja izpostaviti starejše dečke, ki so dosegli tretje mesto na vzhodu.

Izjava kluba: »Rokometni klub Pomurje je zelo ponosen, da je v družbi uspešnih klubov NŠ Mura in OK Panvita Pomgrad iz mestne občine osvojil nagrado za najboljši športni kolektiv. V aktualni sezoni so se članski ekipi pridružili mlajši domači igralci, od katerih nekateri v ekipi že prevzemajo vidnejše vloge. Že v naslednji sezoni se bodo lahko pridružili novi domači igralci, ki zdaj pridno nabirajo izkušnje v kadetski konkurenci. Najbolj ponosni smo na najmlajše, ki s svojimi igrami kažejo vedno večji napredek in premagujejo sovratnike iz bolj znanih rokometnih središč, kot sta Slovenj Gradec in Maribor. V letu 2021 so dosegli tretje mesto na vzhodu države v selekciji starejših dečkov. V desetletnem obdobju 'novega' upravnega odbora je priznanje mestne občine spodbuda za še bolj uspešno in motivirano delo z najmlajšimi. Ravno delo z najmlajšimi se je izkazalo kot zadetek v polno. Otrok iz zadnje triade osnovne šole je vedno več, ravno v zadnjem času pa smo uspeli vzpostaviti še selekcijo najmlajših od drugega do šestega razreda, zato vabimo starše, da otroke pripeljejo na vadbo rokometu, ki ima v Pomurju dolgo in uspešno tradicijo. Mlajšim selekcijam bo letos prilagojen tradicionalni in letos jubilejni 10. rokometni turnir oz. Žikijev memorial 2022, ki se bo odvijal 26. marca 2022. Nastopile bodo mlajše selekcije, kadeti bodo odigrali prvenstveni turnir z vrstniki Cerklj in Železnikov, ob 16. uri bo pomurski rokometni derbi med Pomurjem in Arcontom Radgona. Žikijev memorial se bo zaključil z veteransko tekmo.«

V Odbojškarskem klubu Pomurje deset poudarjajo, da priznanje potrjuje, da klub »vozi« po pravi poti.

V lanske sezoni članska ekipa RK Pomurje zaradi epidemioloških omejitev ni igrala.

V naslednji sezoni se bodo članski ekipi pridružili novi domači igralci iz kadetskih vrst.

Zakaj je dobro, da športniki berejo ...

ALEŠ CIPOT

Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota je gostila okroglo mizo z naslovom Športajmo in berimo.

Športajmo in berimo je ime vladnega programa za spodbujanje branja med mladimi športniki in športnicami. V Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota so se nacionalnemu projektu prvič pridružili lani. Letošnji gostje okrogle mize so bili Tadeja Brankovič, Luka Žvižej in Damir Čontala. Pogovor je vodil Mario Čep, ki je goste spraševal o začetkih športne poti, vrhuncih športne kariere in o tem, kaj počnejo danes. Goste sta v Murski Soboti pozdravili direktorica knjižnice Klaudiva Šek Škafar in koordinatorica projekta v mariborski knjižnici Sabina Fras Popovič. Okrogle mize so se udeležili devetošolci Osnovne šole II Murska Sobota in učenci športnega oddelka murskosoboške gimnazije.

Damir Čontala daje prednost izobrazbi

Tadeja Brankovič je nekdanja biatlonka. Je ena najboljših slovenskih biatlonk in je štirikrat nastopila na olimpijskih igrah ter šestkrat stala na zmagovalnem odru tekem za svetovni pokal. Luka Žvižej je nekdanji igralec rokometu,

sedanji trener Rokometnega kluba Maribor in eden glavnih akterjev v uspešni zgodovini slovenskega rokometu. Nastopil je na poletnih olimpijskih igrah 2004 v Atenah. S 702 zadetki je še vedno najuspešnejši igralec slovenske rokometne reprezentance. Damir Čontala je novi trener NŠ Mura, ki nastopa v prvi državni ligi in lovi nastope v evropskih kvalifikacijah. Damirja Čontalo smo gostili v športnem intervjuju v februarški številki Soboških novin.

Damir Čontala je bil pred več kot dvajsetimi leti dijak prve generacije športnega oddelka Gimnazije Murska Sobota. Govoril je o svoji nogometni poti in o tem, da je pomembno dati prednost izobraževanju. Za profesionalno športno pot se lahko mladi športniki še vedno odločijo, če vidijo v tem perspektivo. Kot trener starostne selekcije kadetov v Muri je izobraževanju in uspehu v šoli mladih nogometašev posvečal precej pozornosti. Govoril je tudi o ciljih Mure v nadaljevanju sezone in o tem, kako se spopada s pritiskom javnosti. Tadeja Brankovič se je spomnila svojih štirih nastopov na olimpijskih igrah in spregovorila o knjigi »Peta olimpijada«. V njej med drugim opisuje tudi boj z rakom. Luka Žvižej je

V življenju mladih moških in žensk ima pomembno mesto šport, takoj za tem ima pomembno mesto tudi branje, življenje te generacije pa močno zaznamujejo še internet, družabna omrežja in spletna komunikacija.

govoril o svojih uspehih v slovenski rokometni reprezentanci in o časih, ko je igral za špansko Barcelono.

Za mladino pomembna tako šport kot branje

Ciljna skupina pri izvedbi nacionalnega programa za spodbujanje

branja med mladimi športniki so mladostniki med petnajstim in devetnajstim letom starosti, ki večino prostega časa namenijo športu. Po javno dostopnih podatkih o kategoriziranih športnikih v Sloveniji predstavlja ta ciljna skupina več kot polovico vseh kategoriziranih športnikov. Vseh kategorizira-

nih športnikov je 7084, od tega jih v to starostno skupino sodi 4036. Med vsemi registriranimi športniki jih skoraj 40 % sodi v ciljno skupino mladostnikov tega starostnega obdobja. Podatki o življenju mladih Evropejcev, ki so dostopni na spletni strani Statističnega urada RS, nam izrišejo sliko te generacije.

»Velikih stvari ne naredimo z močjo, temveč z vztrajnostjo«

ALEŠ CIPOT

Zoran Kos je predsednik Judo kluba Murska Sobota in prejemnik Bloudkovega priznanja. Rodil se je leta 1972. Opravlja številne funkcije, ki jih je v celoti na tem mestu nemogoče zajeti. V judu je dosegel stopnjo mojstrskega pasu 3. DAN.

Priznanja Stanka Bloudka so najvišja državna priznanja na področju športa v Republiki Sloveniji, ki jih podeljujejo za delo in dosežke na področju športa. Podeljujejo jih od leta 1965. Zoran Kos je prejel Bloudkovo plaketo za leto 2021 za pomemben prispevek k razvoju slovenskega športa.

Izhajate iz znane murskosoboške športne družine. Kdo je najbolj zaslužen, da ste kot rdečo nit svojega življenja izbrali šport in da ste posledično prejemnik Bloudkovega priznanja?

Prav gotovo moj oče. Ampak športnik je bil že dedek Josip, ki je bil v tridesetih letih prejšnjega stoletja vratar pri Muri. Oče je prav tako igral nogomet, vendar se je pozneje zaradi boleznih oči poslovil od treniranja nogometa in se osredotočil na judo. V začetku je bil tekmovalac in pozneje funkcionar. Očeta kot aktivnega športnika in pozneje kot športnega funkcionarja sem spremljal že kot otrok.

Oče Anton Tonček Kos vas je že v otroštvu vključil tudi v svet prilagojene športne rekreacije slepih in slabovidnih oseb. Kateri so vrhunci vašega ukvarjanja s športnimi disciplinami slepih in slabovidnih?

Z nekaterimi športnimi disciplinami slepih in slabovidnih oseb sem se ukvarjal res poglobljeno. V showdownu, namiznem tenisu za slepe in slabovidne osebe, sem bil sodnik. Najbolj sem se poglobil v goalball oziroma v igro z zvonečim žogo, kjer sem bil selektor mladinske reprezentance, nato pomočnik selektorja članske in nato tudi selektor članske reprezentance. Kot pomočnik selektorja sem sodeloval na paralimpijskih igrah

“ Pomembno je, da otroke opolnomočimo v vseh razsežnostih življenja, saj je življenje lepo in prijetno, če ga znaš vzeti s prave strani.

leta 2004 v Atenah. Kot selektor članske reprezentance sem poskrbel, da se je reprezentanca uvrstila na paralimpijske igre v Peking leta 2008. Sam nisem odpotoval v Peking, ker sem se odločil za drugo življenjsko pot, ustvaril sem si namreč družino.

V judu izstopajo vaši tekmovalni dosežki in trenersko delo v različnih kategorijah. A vrniva se na začetek vaše poti v judu, na začetek osemdesetih let. Lahko primerjate treniranje juda takrat in danes?

Judo se je spremenil v načinu treniranja, pravilih in pogojih. Nekoč smo trenirali zelo enolično, danes je trening na vrhunski strokovni ravni, pravila so popolnoma drugačna. Tehnika učenja po Kodokanu (judo šola na Japonskem, op. a.) je ostala enaka. Ta tehnika se ne spreminja, spreminja se pristop v učenju. V Sloveniji imamo 75 registriranih judo klubov in nekaj tisoč tekmovalcev. Judo je danes zelo razširjen šport. Pogoji za treniranje v Murski Soboti so malenkost boljši, kot so bili v 80. letih prejšnjega stoletja, ampak istočasno ne morem trditi, da so idealni in današnjemu času primerni. Na tem področju lahko naredimo še ogromno. Močno pogrešamo možnost, da bi lahko v klubu deloval profesionalni trener.

Koliko so vrste Judo kluba Murska Sobota oklestile izredne razmere zaradi koronavirusa?

Klub trenutno šteje 109 članov. Izredne razmere so opazno oklestile tudi naše vrste. Približno petina judoistov se je prenehala ukvarjati s tem športom. Upad je opazen in verjetno je pri drugih športih podobno. Imamo 77 mladih tekmovalcev, ki trenirajo v štirih starostnih skupinah, imamo sedem usposobljenih trenerjev z vsemi potrebnimi licencami, kar je zelo pomembno. Je pa že pred pojavom koronavirusa treniranje do starostne skupine kadetov, torej približno do polnoletnosti judoistov, potekalo uspešno in nemoteno – tako kot pri večini drugih klubov pri nas. Potem pa se začne ustavljati zlasti zaradi pomanjkanja profesionalnega kadra in odhoda mladostnikov na študij.

Bili ste pobudnik in ustanovni predsednik Judo kluba Štorkljice, danes ste predsednik

in trener Judo kluba Murska Sobota. Do kam bi v rezultatih segel morebiten enotni klub?

Konkretno više. Skupna pot bi bila gotovo lažja in rezultatsko uspešnejša.

V preteklosti ste opravljali številne funkcije v Judo zvezi Slovenije, nekatere opravljate še danes. Ste tudi profesor športne vzgoje na Osnovni šoli Beltinci. Je bila pot v pedagoške vode logična posledica udejstvovanja v judu?

V bistvu ne. Najprej sem želel študirati kemijo. Izbira pedagoškega poklica je bila naključje. Oče mi je še kot otroku dejal, da bom nekoč odličen učitelj športa. In imel je prav, čeprav takrat v to nisem verjel. Študij na Fakulteti za šport je bil ena mojih najboljših odločitev v življenju. Študijske obveznosti sem opravil z lahkoto. Uspevalo mi je tudi na tekmovalnem področju. Bil sem mladinski državni prvak in udeleženec mladinskega evropskega prvenstva v judu leta 1992 v Jeruzalemu. V tretjem letniku študija sem se namesto za profesionalno športno pot odločil za učiteljski poklic. Zagotovo se od športnih rezultatov v judu ne da živeti, tudi zato sem izbral pedagoško delo. Menim, da sem izbral več kot odličen poklic.

Od leta 2005 ste koordinator nacionalnega programa Naučimo se plavati v Področnem centru Pomurje. Kakšna je plavalna pismenost naših otrok?

Menim, da je znanje plavanja pomembno za bogatitev življenjskih izkušenj na športnorekreacijskem področju, izrednega pomena pa je za varnost pri obisku različnih vodnih površin. Od leta 2005 smo z delom in koordinacijo vseh pedagoških delavcev zvišali znanje plavalne pismenosti in ozaveščenost vseh deležnikov o znanju plavanja. Moja želja je bila, da se plavalna pismenost v celotnem Pomurju pri osnovnošolski mladini dvigne z nekdanjih 83 na 95 odstotkov. To je znanje plavanja, ki poveča kakovost življenja. Danes smo pri približno 91 odstotkih znanja plavanja. Če ne bi bilo koronskih zgodb, bi bili na 93 odstotkih. Zgodba se sicer popravlja, tako po kakovosti kot po številu, in tega sem zelo vesel.

Zoran Kos je prejel Bloudkovo plaketo za leto 2021 za pomemben prispevek k razvoju slovenskega športa.

Delujete tudi v lokalni politiki. Ste mestni svetnik v Murski Soboti v drugem mandatu in predsednik komisije za družbene dejavnosti, ki je neposredno povezana z delovanjem in organiziranostjo športa v občini. Kakšna je politika v lokalnem okolju? Sodelovalna ali razdvajajoča kot na državni ravni?

V mestni občini smo po mojem mnenju sodelovalni. Kolikor opažam, se ljudi ne izključuje; kdor želi delati in je pozitivno nastrojen, se najde v vseh zgodbah. To je moje videenje, seveda pa dopuščam drugačna mnenja.

Kje uspete najti dovolj prostega časa za vse funkcije in aktivnosti?

Prostega časa je zelo veliko, pomembno pa ga je znati pravilno razporediti in organizirati. Danes ves prosti čas namenim družini, ženi Klaudiji in hčerki Maši. Na skupno zadovoljstvo ju vključujem v svoje aktivnosti, tako da pogosto skupaj potujemo in tako skupaj preživimo dosti časa. Na ta način obveznosti opraviš še lažje, ne nazadnje se hčerka na ta način uči življenja. Pomembno je namreč, da otroke opolnomočimo v vseh razsežnostih življenja, saj je življenje lepo in prijetno, če ga znaš vzeti s prave strani.

“ Pogoji za treniranje v Murski Soboti so malenkost boljši, kot so bili v 80. letih prejšnjega stoletja, ampak istočasno ne morem trditi, da so idealni in današnjemu času primerni. Na tem področju lahko naredimo še ogromno. Močno pogrešamo možnost, da bi lahko v klubu deloval profesionalni trener.

Šport je vaš način življenja. Radi poudarite, da velikih stvari ne naredite z močjo, temveč z vztrajnostjo.

To je dejstvo. Kakšna stvar v življenju ne gre v prvo. Mogoče bo šla šele v četrto. Tudi hčerko poskušam učiti, da v življenju slediš sanjam. Če gre, gre, če ne gre, pač ne gre. Vse, kar dosežemo s trdom in vztrajnostjo, ima večjo težo kot vse tisto, kar nam je podarjeno.

EKIPA ŠPORTNEGA STRELSKEGA DRUŠTVA MURSKA SOBOTA je v petem krogu prve državne lige gostovala pri SD Jezero Dobrovnik in zmagala s 1843,3 proti 1800,3 kroga. V posamični konkurenci so osvojili Jure Sočič prvo mesto, Katarina Fevžer četrto mesto in Patrik Farkaš deseto mesto. V državni mladinski ligi je Mišo Hari med kadeti zasedel šestnajsto mesto, med mladinci Jure Sočič drugo mesto, Tessa Timar osmo mesto in Patrik Farkaš deseto mesto. Ekipnih 1816,8 kroga je bilo dovolj za prvo mesto. V skupni razvrstitvi mladinci ekipno vodijo, na prvem mestu je trenutno tudi Jure Sočič. V Murski Soboti so izvedli področno šolsko tekmovanje za severovzhodno regijo. Neo Forjanič je v kategoriji dečkov osvojil drugo mesto, v kategoriji starejših dečkov je Tim Kovač osvojil drugo, Tobias Bitenc pa tretje mesto. Med dijaki je zmagal Patrik Farkaš, med dijakinjami je bila druga Tessa Timar. Med dijaki s serijsko puško je zmagal Blaž Makari, drugi je bil Mišo Hari. | Aleš Cipot

MLADA TEKMOVALCA ROKOBORSKEGA DRUŠTVA SOBOTA Mitja Cener in Peter Pavlinjek sta se konec februarja pod vodstvom trenerja Stanislava Šerneka udeležila mednarodnega kadetskega rokoborskega turnirja v Beogradu. Na turnirju je nastopilo 148 tekmovalcev iz 25 klubov iz desetih držav. Med 23 tekmovalci je Mitja Cener osvojil peto mesto, Peter Pavlinjek pa osmo mesto. Nastopila sta v najštevilčnejši, kadetski kategoriji do 65 kg, in to kot najmlajša tekmovalca. Mitja je v štirih dvobojih dosegel dve zmagi, Peter pa v treh dvobojih eno zmago. Pokazala sta ogromno borbenosti in znanja, še posebno v tehniki in metih, in tako dosegla odličen rezultat. Slabše sta se izkazala v parterju, kjer je do izraza prišla telesna moč nasprotnikov, a je to bilo pričakovano, saj je bila večina tekmovalcev dve leti starejših in telesno močnejših. Mitja in Peter sta na odlični poti, da bosta v bližnji prihodnosti odlična tekmovalca. | Aleš Cipot

ROKOMETNI KLUB POMURJE že tradicionalno organizira Žikijev memorial, turnir v spomin na dolgoletnega pomurskega rokometnega delavca Vlada Roškarja - Žikija. Vodstvo kluba je bilo konec januarja prisiljeno že deseti mednarodni rokometni turnir zaradi takratnih epidemioloških razmer prestaviti. Turnir bodo v nekoliko drugačni izvedbi organizirali konec marca. Sicer pa Rokometni klub Pomurje letos tekmuje v drugi državni rokometni ligi. Vodstvo kluba je v letošnji sezoni sodelovanje z ekipo Maribora še poglobilo in tako članska ekipa nastopa s popolnoma prenovljeno ekipo, saj več igralcev izhaja iz mladinske ekipe Maribora. Trenutno zasedajo predzadnje mesto na lestvici. Precej več si obetajo od naslednjih sezon, ko bodo člansko ekipo okrepili mladi rokometarji iz lastne mladinske šole. | Aleš Cipot

V NOGOMETNI ŠOLI MURA so veseli novice, da so odpravljeni ukrepi za zaježitev okužb s koronavirusom, ki smo jih poznali približno dve leti. Za ogled tekme tako ni več treba izpolnjevati pogoja PCT, tudi omejitve kapacitet ni več. Iz Uefe je prišla novica, da je Mestni stadion Fazanerija upoštevač vse posodobitve v zadnjih dveh letih – zadnja je bila namestitev vrtiljakov na vseh vhodih – uvrščen v tretjo kategorijo stadionov, ki poleg izpolnjevanja številnih infrastrukturnih kriterijev zahteva še minimalno kapaciteto 4500 sedežev. V višji kategoriji sta v Sloveniji samo stadiona Ljudski vrt in Stožice. Tako bodo muraši ob morebitni uvrstitvi v tekmovanje Uefe praktično vse domače tekme, razen tekem v skupinskem delu tekmovanja in playoffa lige prvakov, igrali na domačem igrišču. | Aleš Cipot

JUDOISTI JUDO KLUBA MURSKA SOBOTA so tekmovali na 14. mednarodnem turnirju Guštanj Open na Ravnah na Koroškem. Sodelovalo je 237 tekmovalk in tekmovalcev iz 34 klubov iz petih držav: Slovenije, Hrvaške, Avstrije, Bosne in Hercegovine ter Ukrajine. V starostni kategoriji mlajših deklic in dečkov U12 so mladi judoisti prikazali odlične borbe in z ekipnim duhom dosegli odlične uvrstitve. Pri mlajših deklicah je v kategoriji do 44 kilogramov zmagala Lana Kardoš, pri mlajših dečkih pa so tretja mesta zasedli Ben Kokol (35 kg), Urban Klarič (46 kg) in Mitja Korošak (nad 60 kg). Luka Smodiš je bil v kategoriji do 35 kilogramov peti. Mladi judoisti uspešno nadaljujejo z delom in so na pravi poti učenja juda po zaprtju športa zaradi epidemije. V klubu so na njih in rezultate, ki jih dosegajo, zelo ponosni. | Aleš Cipot

V OKVIRU ZAVODA ZA KULTURO, TURIZEM IN ŠPORT MURSKA SOBOTA so v zimskih počitnicah organizirali aktivne zimske počitnice za otroke med sedmim in desetim letom starosti. V športni dvorani Osnovne šole III Murska Sobota so v zimskih šolskih počitnicah med 28. februarjem in 4. marcem brezplačne športne aktivnosti za otroke organizirali že sedmo leto zapored, ponovno skupaj z mentorji iz številnih lokalnih športnih društev. Aktivnosti so začeli z jutranjim razgibavanjem in ogrevanjem skozi igro, nato so sledile predstavitve različnih športnih panog: rokomet, hokeja na travi, plesa, atletike in rokoborbe. V športno obarvanih zimskih počitnicah je sodelovalo 33 otrok. Koordinator aktivnih zimskih počitnic je Stanislav Šernek iz Rokoborskega društva Sobota, ki poudarja, da so otroci uživali, kar je potrjevalo tudi veliko veselje na obrazih otrok. | Aleš Cipot

Rakičan kmalu s sodobno športno infrastrukturo

ALEŠ CIPOT

Državni sekretar na ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport dr. Mitja Slavinec je županu dr. Aleksandru Jevšku v podpis predložil pogodbo o brezplačnem prenosu državnega premoženja.

Tako so v last Mestne občine Murska Sobota prešle nepremičnine športnega igrišča v Rakičanu v vrednosti 272.306,25 EUR, ki so bile doslej v upravljanju Biotehniške šole Rakičan. Skladno z načrtovanimi projekti bo občina v prihodnjih štirih letih na tem območju uredila Športni center Rakičan. Projekti poleg obnove nogometnega igrišča na travnati površini ter ureditve obstoječih objektov in okolice zajemajo še izgradnjo igrišča za košarko na tlakovani ali asfaltni površini in izgradnjo igrišča za odbojko na mivki z vso potrebno športno opremo. Občina se je za prenos lastništva odločila, ker je na svojem celotnem območju prepoznala potrebo po tovrstni športni infrastrukturi, in to tako za namen kolektivnih kot posameznih športov, ki se izvajajo organizirano v društvih oziroma klubih in tudi posamezno. Zlasti velika je potreba po uporabi športnih površin za nogomet. Ker pa nepremičnine, ki predstavljajo območje Športnega centra Rakičan, niso bile v lasti občine, ta ni imela možnosti za vlaganje v razvoj centra. Postopek prenosa površin je potekal v skladu z 29. členom zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja prek ministrstva za gospodarski razvoj in tehnolo-

gijo. Pred tem je mestna občina na podlagi vloge dobila pozitivno soglasje za prenos ministrstva za izobraževanje, znanost in šport. Gre za prenos nepremičnega premoženja države v last občine na podlagi zakona, in sicer v razvojne namene, za kar je občina morala predhodno izvesti določene aktivnosti in pogodbeno prevzeti obveznosti v zvezi z dokončno ureditvijo oziroma izvedbo investicije v prenovi nepremičnin.

Kandidirali bodo lahko za sredstva

»V začetku je igrišče bilo v manjšem obsegu in je vsebovalo tudi delno atletsko stezo, ki so jo v 90. letih odstranili, igrišče pa povečali na sedanjo velikost, poleg tega so zgradili še manjše betonske tribune in okoli igrišča postavili ograjo. Vso investicijo je opravila krajevna skupnost skupaj s klubom. Objekt s slačilnicami je v začetku bil le manjši objekt z garderobama in manjšo pisarno. V letih 2005–2008 sta krajevna skupnost in klub objekt povečala in posodobila s komunalno opremo, torej z vodovodom, kanalizacijo, telekomunikacijami in plinovodom. Klub v vseh teh letih ni mogel kandidirati na razpisih panožnih zvez in drugih, saj je bil vedno pogoj

Projekti poleg obnove nogometnega igrišča na travnati površini ter ureditve obstoječih objektov in okolice zajemajo še izgradnjo igrišča za košarko na tlakovani ali asfaltni površini in izgradnjo igrišča za odbojko na mivki z vso potrebno športno opremo.

lastnina objekta. To pomeni, da bomo lahko zdaj kandidirali za sredstva, ki bodo omogočala nadgradnjo športnega centra v sodoben center za igranje nogometa, recimo tudi s tribunami, prav tako

pa za izgradnjo infrastrukture za igranje ulične košarke, odbojke na mivki, malega nogometa in drugega. Izgradnja te infrastrukture ne bo samo omogočala lažjega treniranja nogometa v Rakičanu in za-

gotavljanja pogojev vsem selekcijam, ki jih imamo v klubu, ampak tudi športno udejstvovanje mladih v Rakičanu,« je o zgodovini in načrtih povedal Borut Vouri, predsednik NK Rakičan.

PGD Murska Sobota z novim vozilom

GEZA GRABAR

Leto 2022 je jubilejno, saj bo društvo praznovalo 140. obletnico delovanja.

Konec lanskega leta so v garažo postavili večnamensko tehnično gasilsko vozilo znamke Scania. Nanj je nameščena 18-metrška dvizna roka ali dvigalo. Gasilci so veseli nove pridobitve, ki jim veliko pomeni, saj bodo zdaj še lažje, hitreje in učinkoviteje opravljali poslanstvo. Vozilo je opremljeno z vso opremo po tipizaciji Gasilske zveze Slovenije, in sicer za tehnične intervencije ter za nesreče v prometu, na tiri in drugod. Gasilci so veseli tudi osemnajstmetrskega dvigala, ki jim bo v veliki meri olajšalo delo pri reševanju. Na vrh dvigala lahko namestijo košaro

ali paletne vilice. V novem vozilu so še gozdarske klešče, s katerimi bodo lahko gasilci varno in strokovno prijeli podrta debela dreves in jih varno odstranili. Vozilo je med drugim namenjeno tudi reševanju ob poplavih, neurjih, vetrolomu, žledolomu in podobnih vremenskih nevarnostih. V njem je še drugo orodje za tehnično reševanje, med drugim škarje, dvizna in potezna naprava, različne cevi, hidravlični cilindri, črpalka za nevarne snovi ter vrвна tehnika za reševanje iz višin in globin.

Pri nakupu novega vozila so moči združili mestna občina, Gasilska zveza Mestne občine Murska Sobota in PGD Murska Sobota.

13 novih operativnih gasilcev

GEZA GRABAR

Leto bo pestro s številnimi izobraževanji – od najmlajših do operativnih članov.

»Prostovoljna gasilska društva so ustanovljena za opravljanje nalog varstva pred požari ter pred naravnimi in drugimi nesrečami ter nalog na področju preventive, za nudenje pomoči občanom ter za opravljanje drugih nalog v zvezi z organizacijo in razvojem gasilstva,« poudarja Marko Ružič, predsednik komisije za izobraževanje v Gasilski zvezi Mestne občine Murska Sobota. Zelo pomembno je področje vzgoje in izobraževanja – od gasilske mladine in starejših gasilcev, poudarja sogovornik. »Tega se v gasilski zvezi zelo dobro zavedamo, zato si skupina inštruktorjev in predavateljev v okviru komisije za izobraževanje prizadeva prenašati znanje in izkušnje na mlajše, ki želijo postati del operativne sile.« S številnimi obnovitvenimi tečaji obnavljajo znanje starejših članov.

Izobraževanje gasilcev se nikoli ne konča

Poleg nekaterih drugih izobraževanj so tik pred koncem lanskega leta v zvezi končali še tečaj za gasilca operativca. Kot je povedal Ružič, se je 149-urnega tečaja po smernicah Gasilske zveze Slovenije udeležilo trinajst gasilskih pripravnikov iz društev Bakovci, Krog, Pušča, Černelavci, Rakičan in Murska Sobota. »V letošnjem letu za mlade načrtujemo tečaj za gasilca pripravnika, ki je pogoj za opravljanje tečaja za gasilca operativca,« poudarja Ružič in dodaja, da se izobraževanje v gasilstvu nikoli ne konča. Zato letos za operativne člane vseh dvanajstih društev v zvezi načrtujejo obnovitvena izobraževanja za strojnike in uporabnike mobilnih radijskih postaj. Prav tako bi radi opravili še izobraževanje za nezgode oz. požare na sistemih

Letos za operativne člane vseh dvanajstih društev v zvezi načrtujejo obnovitvena izobraževanja za strojnike in uporabnike mobilnih radijskih postaj.

fotovoltaike, pa trening komunikacije ob večjih intervencijah ter vajo posredovanja ob večjih naravnih in drugih nesrečah. S strokovnim osebjem Zdravstvenega doma Murska Sobota želijo izve-

sti obnovitveni tečaj prve pomoči. Ružič zagotavlja, da na to temo načrtujejo tudi ozaveščanja gasilcev in občanov. »Seveda v gasilski zvezi stremimo k vzgoji gasilske mladine. Po temeljnem progra-

mu usposabljanja mladih gasilcev, ki ga je predpisal mladinski svet GZS na podlagi Pravil gasilske službe prostovoljnih gasilcev, letos načrtujemo tudi izvedbo tečaja pionir I in pionir II.«

Številka 112 je stara 25 let

GEZA GRABAR

Lani so v murskosoboškem centru naštel 22.172 telefonskih klicev ter prejeli 269 sporočil SMS in 97 e-klicev.

Med trinajstimi regijskimi centri za obveščanje za klice v sili na številko 112 je eden tudi v Murski Soboti. Za območje pokrajine ob Muri deluje neprekinjeno 24 ur na dan in vse dni v letu. Za sprejemanje klicev in aktiviranje pomoči (medicinska pomoč, gasilci, veterinarji in drugi reševalci), alarmiranje in obveščanje skrbi deset operaterjev. Povprečen odzivni čas na odgovorjene klice je približno tri sekunde.

Dobro poznana

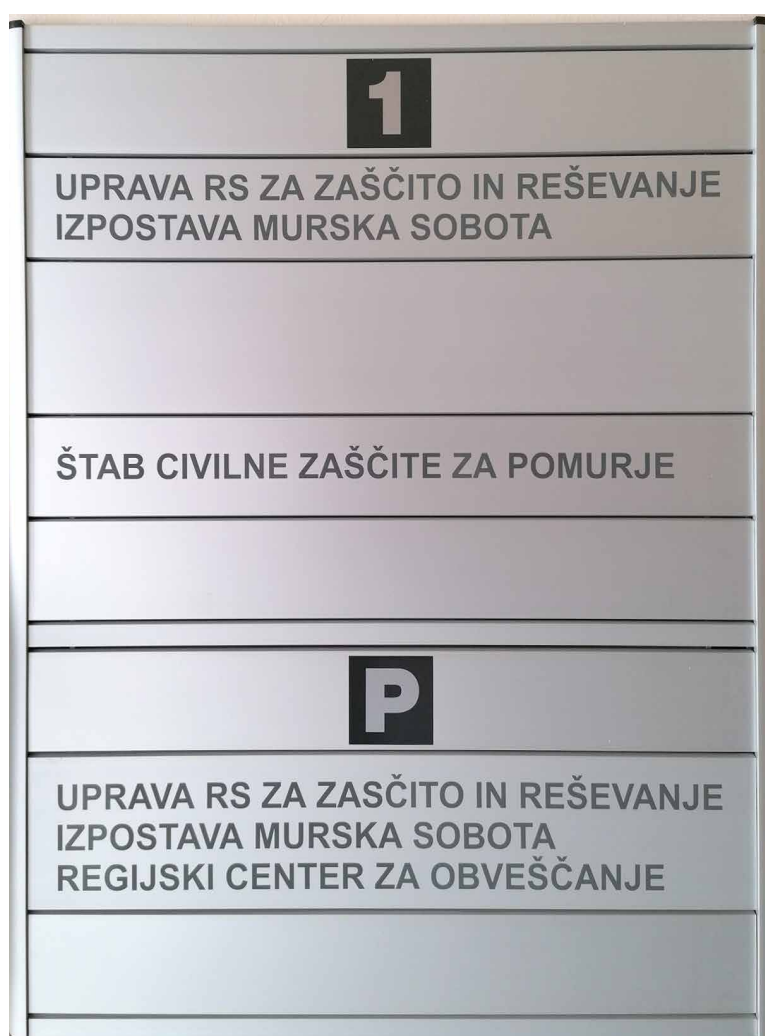
Številka 112 je bila v Sloveniji kot drugi državi v Evropi uvedena že leta 1997. »S tem je bil zaključen projekt združevanja dotedanjih števil 93 za gasilce, 94 za nujno medicinsko pomoč in 985 za center za obveščanje v enotno številko 112,« je pojasnil vodja tukajšnjega centra

Primož Senčar. Center deluje v okviru Uprave za zaščito in reševanje, izpostava pa je v murskosoboškem gasilskem domu. »Tako pri nas kot v drugih državah je številka za klic v sili 112 brezplačna, nanjo lahko za pomoč pokličemo s stacionarnim ali mobilnim telefonom oziroma pošljemo sporočilo SMS. V zadnjem obdobju je zaživel tudi tako imenovani e-klic, ki omogoča samodejno pošiljanje podatkov o nesreči iz avtomobila na številko 112.« Njen mednarodni dan je 11. februar (11. 2.). Dobimo jo namreč tudi tako, da številčnemu zapisu datuma izbrisemo ločilo.

Lani več kot 22 tisoč klicev

V letu 2021 so v centru za obveščanje v Murski Soboti zabeležili 22.172 dohodnih klicev, 269

pogovorov SMS in 97 e-pogovorov. V povprečju na dan opravi okrog šestdeset dohodnih klicev. Največ klicev v letu 2021 je bilo 15. avgusta, ko so jih naštel 154; ta dan je na širšem območju Pomurja močan veter podiral drevesa in ljudem povzročal mnoge nevšečnosti. Tudi lani je bilo največ telefonskih klicev zaradi potrebe po nujenju nujne medicinske pomoči (6796 ali v povprečju 18 na dan). Iz natančne evidence tukajšnjega regijskega centra je še razvidno, da je bilo lani izrednih dogodkov, v katere so bili poleg drugih reševalcev vključeni tudi gasilci (ali pa izključno oni), 812 ali 2,3 na dan. Pri njih so aktivirali 1102 gasilski enoti. Glavnina je bila iz prostovoljnih gasilskih društev, 27 pa iz industrijskega. Največ dogodkov gasilcev je bilo povezanih z nujenjem tehnične in druge pomoči (390), požari in eksplozijami (174), nesrečami v cestnem prometu (94) in naravnimi nesrečami (53). Med 27 pomurskimi občinami je bilo največ dogodkov, v katere so bili vključeni gasilci, prav na območju Mestne občine Murska Sobota, in sicer kar 150.

Ob nesreči je najpomembnejša hitra pomoč.

V Murski Soboti so tri dispečerska delovna mesta. Operaterji imajo na voljo podporne aplikacije, v centru so tudi sistem radijskih zvez, sistem tihega alarmiranja in sistem javnega alarmiranja.

EREBUS - fgrški bog mraka, Erebus
RADICS - madžarska prevajalka
ELAM - stara azijska država

ISSN št.: C501-4166

*Uredništvo medija ne odgovarja
za kvaliteto in slovnično
pravičnost izdelanih oglasov,
poslanih s strani organizatorjev
dogodkov.*

PRIREDITVE IN DOGODKI		
torek, 15. 3. 2022, ob 18.15	predstavitve programa Montessori za starše obvezna prijava na barbara@malicudo.si	igralnica Mali ČuDo
četrtek, 17. 3. 2022, ob 18.00	literarni večer Sobota in Panonska melanholija Bea Baboš Logar (Založba Buča in PIŠK MS)	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
četrtek, 17. 3. 2022, ob 10.00 in 17.00	javno strokovno vodstvo po razstavi Dušan Kirbiš: »Predmeti in podobe« po razstavi bo vodil kustos razstave dr. Robert Inhof	Galerija Murska Sobota
petek, 18. 3. 2022, ob 19.00	nočno ustvarjanje Noč v objemu ljudskega izročila: Jožef Horvat in KUD Gornji Petrovci (PIŠK MS in OŠ II MS)	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
petek, 18. 3. 2022, ob 19.00	literarni večer Splet besed	Mikkov klubski prostor
sobota, 19. 3. 2022, ob 10.00	predstavitve nočnega ustvarjanja za starše in uporabnike knjižnice predstavitve programa Noč v objemu ljudskega izročila (PIŠK MS in OŠ II MS)	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
sobota, 19. 3. 2022, ob 10.00	javno strokovno vodstvo po razstavi Dušan Kirbiš: »Predmeti in podobe« po razstavi bo vodil avtor Dušan Kirbiš	Galerija Murska Sobota
torek, 22. 3. 2022, ob 18.00	predstavitve knjige »Franc Rihtarič: od resnice do mita« (ddr. Ivan Rihtarič, PAZU in PIŠK MS)	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
sobota, 26. 3. 2022, ob 20.00	Mikkove karaoke	Mikkov klubski prostor
sobota, 2. 4. 2022, ob 10.00	predstavitve dejavnosti Andersenove noči (PIŠK MS in OŠ I MS)	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
ponedeljek, 4. 4. 2022, ob 18.00	baletna produkcija »PRAVLJICA ZA LAHKO NOČ« (Glasbena šola Murska Sobota)	Gledališče Park v Murski Soboti
sreda, 6. 4. 2022, ob 18.00	predstavitve knjige »Iz Bele krajine v El Chaco« Daniel Brunscole (Združenje Slovenska izseljenska matica in PIŠK MS)	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
petek, 8. 4. 2022, ob 18.00	osrednja kulturna prireditev ob mednarodnem dnevu Romov	Gledališče Park v Murski Soboti
torek, 12. 4. 2022, ob 19.00	literarni večer »Ptice Dronovke« Norma Bale (Argo, Društvo za humanistična vprašanja in PIŠK MS)	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota

GLEDALIŠKE PREDSTAVE		
sreda, 30. 3. 2022, ob 19.00	stand-up komedija »MAJHNI OTROCI, VELIKI PROBLEMI« »Majhni otroci, majhni problemi, veliki otroci, veliki problemi!« je pogovor, ki ga je slišal že vsak starš. Pa je resničen? (organizator: Jabka)	Gledališče Park v Murski Soboti
torek, 12. 4. 2022, ob 19.00	predstava SNG Maribor Tennessee Williams: »MAČKA NA VROČI PLOČEVINASTI STREHI« Kultna ameriška drama Tennesseeja Williamsa »Mačka na vroči pločevinasti strehi« (1955), za katero je prejel Pulitzerjevo nagrado, velja za eno najboljših dram 20. stoletja. Predstavo je režiral Jan Krmelj, eden vidnejših predstavnikov najmlajše generacije režiserjev.	Gledališče Park v Murski Soboti
DOGODKI ZA OTROKE		
torek, 15. 3. 2022, dopoldan (za lutkovno-filmski abonma)	»POTEPANJE PAPIRNATEGA ZMAJA« kratki animirani filmi različnih avtorjev	Gledališče Park v Murski Soboti
vsak ponedeljek in torek med 16.30 in 18.00	Montessori urice za malčke	igralnica Mali ČuDo
vsako sredo in četrtek med 16.30 in 18.00	Montessori urice za dojenčke	igralnica Mali ČuDo
sobota, 26. 3. in 2. 4. 2022, med 9.00 in 11.00	Montessori urice za malčke	igralnica Mali ČuDo
petek, 1. 4. 2022, ob 19.00	noč z Andersenom branje Andersenovih pravljic in delavnica (PIŠK MS in OŠ I MS)	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota

FILMI		
četrtek, 17. 3., sobota, 19. 3., in nedelja, 20. 3. 2022, ob 19.00	»NAJBOLJ GROZEN ČLOVEK NA SVETU« (»Verdens verste menneske«), Norveška, Švedska, Danska, Francija Portret mladenke v dvanajstih poglavjih, s prologom in epilogom – film Joachimja Trierja je očarljiva, igriva in duhovita drama o ljubezni v našem času ter o tem, kako lahko imaš v življenju vse, pa se še vedno počutiš kot največja zguba na svetu. (nominacija za oskarja; nagrada v Cannesu 2021)	Gledališče Park v Murski Soboti
četrtek, 24. 3., sobota, 26. 3., in nedelja, 27. 3. 2022, ob 19.00	»KUPE ŠT. 6« (»Hytti nro 6«), Finska, Estonija, Rusija, Nemčija Finski režiser Juho Kuosmanen z arktičnim filmom ceste – ali bolje: železniške proge – popelje skozi zasneženo Rusijo devetdesetih let, da bi povedal toplo, nostalgično zgodbo o tem, kaj nas povezuje kot človeška bitja. (nominacija za oskarja)	Gledališče Park v Murski Soboti
torek, 29. 3. 2022, ob 19.00	dokumentarni film ter pogovor s scenaristom Ivanom Krambergerjem ml. in režiserko/scenaristko Majo Weiss »BELI BOJEVNIK V ČRNI OBLEKI« , Slovenija Film, dvojni portret Ivana Krambergerja, sina in očeta, v žanru raziskovalnega dosjeja raziskuje vpliv in vlogo Ivana Krambergerja (očeta) na osamosvojitvene procese v Sloveniji, ki jih Ivan Kramberger (sin) raziskuje pred kamero za magistrsko nalogo z intervjuji in ogledovanjem bogatega arhivskega gradiva	Gledališče Park v Murski Soboti
četrtek, 31. 3. 2022, ob 19.00	»PRASICA, slabšalni izraz za žensko« Alter komedija o obdobju življenja, ko se preprosto zatakneš in ne veš, kako naprej. Filmski prvenec Tijane Zinajić je s Festivala slovenskega filma odnesel kar sedem vesen, tudi za najboljši celovečerec in najboljši film po izboru občinstva. Projekciji sledi pogovor z ustvarjalci filma.	Gledališče Park v Murski Soboti
sobota, 2. 4., in nedelja, 3. 4. 2022, ob 19.00	»PRASICA, slabšalni izraz za žensko«	Gledališče Park v Murski Soboti

KONCERTI		
petek, 18. 3. 2022, ob 19.00	koncert HAMO & TRIBUTE 2 LOVE	Gledališče Park v Murski Soboti
sobota, 19. 3. 2022, ob 21.00	alternativna godba: Portron Portron + Showdare	Mikkov klubski prostor
petek, 25. 3. 2022, ob 21.00	Metal Klavnica LVI	Mikkov klubski prostor
petek, 25. 3. 2022, ob 19.00	koncert Mešani pevski zbor Štefana Kovača Murska Sobota	Gledališče Park v Murski Soboti
petek, 1. 4. 2022, ob 19.00	akustični koncert 1NA1: ŠTRAS (MRFY) & BOJAN CVJETIČANIN (JOKER OUT)	Gledališče Park v Murski Soboti

sobota, 2. 4. 2022, ob 19.30	koncert Mešani pevski zbor Štefana Kovača Murska Sobota in Komorni zbor Orfej iz Ljutomera	stolna cerkev sv. Nikolaja v Murski Soboti
------------------------------	---	--

PREDAVANJA		
sreda, 16. 3. 2022, ob 19.00	motivacijsko predavanje ALJOŠA BAGOLA – KAKO BITI V REDU (organizator: Špas Teater)	Gledališče Park v Murski Soboti

RAZSTAVE		
do 31. 3. 2022	ELA PEROCI razstava ob 100-letnici rojstva pisateljice	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
do 31. 3. 2022	Slovenske knjige tiskarne Wellisch v Monostru , predstavitev izsledkov raziskovalnega dela	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
torek, 15. 3. 2022, na ogled do 31. 3. 2022	razstava unikatnih ročno izdelanih izdelkov Centra Naprej – center za osebe s pridobljeno možgansko poškodbo (Center Naprej Maribor – delovna enota Murska Sobota in PIŠK MS)	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
sreda, 6. 4. 2022, ob 19.00, na ogled do 22. 4. 2022	... že od leta 1951 (Združenje Slovenska izseljenska matica in PIŠK MS)	dvorana Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
petek, 8. 4. 2022, ob 18.00, na ogled do 18. 6. 2022	odprtje razstave: Gustav Gnamuš: »Slike«	Galerija Murska Sobota
ponedeljek, 11. 4. 2022, ob 18.00, na ogled do 23. 4. 2022	ŽIVALSKI SVET (Fotoklub MS in PIŠK MS)	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota

DELAVNICE		
sobota, 19. 3. 2022, ob 15.00	LEGO robotika	Mikkova predavalnica
sobota, 26. 3. 2022, ob 10.00	MIKK Likovna delavnica	Mikkova predavalnica

ŠPORT		
sobota, 19. 3., 26. 3., 2. 4., in 9. 4. 2022, ob 9.30	Trim – Mix program rekreacije za občane v organizaciji ZKTŠ M. Sobota z vaditeljico Tadejo Markoja Zečevič	Rekreacijski park Fazanerijski
sobota, 9. 4. 2022, ob 11.30	atletsko državno prvenstvo Slovenije v krosu	Soboško jezero pri Expanu

DOGODKI (dogajanje) V HIŠI SADEŽI DRUŽBE

DOGODKI		
ponedeljek, 4. 4. 2022, od 9.00 do 10.00	merjenje krvnega tlaka (Milena Stropnik, Ivanka Vučak)	Hiša Sadeži družbe
PREDAVANJA		
vsak četrtek ob 17.00 (razen v četrtek, 7.4. in 14. 4. 2022)	Okrepimo imunski sistem na naravni način (Petra Jovanovska)	po Skypu
sreda, 23. 3. 2022, ob 17.00	potopisno predavanje Panama in Kostarika (Neja Drožina)	Hiša Sadeži družbe
petek, 25. 3. 2022, ob 17.00	Ortopedija prihodnosti (Ludvik Bojnec)	Hiša Sadeži družbe
ponedeljek, 11. 4. 2022, ob 18.00	Užitne instrupene gobe (Milan Kelhar)	Hiša Sadeži družbe

DELAVNICE		
vsak torek ob 20.00	taoistična meditacija za sodoben način življenja (Jean Frumen)	po Skypu
četrtek, 17. 3. 2022, ob 10.00	Romska kultura skozi kulinariko (Monika Sandreli)	Hiša Sadeži družbe
četrtek, 17. 3. 2022, ob 16.30	poslikava s kano (Sara Titan)	Hiša Sadeži družbe
četrtek, 17. 3. 2022, ob 17.00	Rdeči šotor – druženje v varnem objemu ženske energije (Jelka Tkalec Vučina)	Hiša Sadeži družbe
vsak četrtek ob 18.00	chi gong tigra in zmaja (Jean Frumen)	Hiša Sadeži družbe
četrtek, 17. 3. in 31. 3. 2022, od 20.00 do 22.00	Sporočila angelske ljubezni – branje kart za osebnostno rast (Stane Perkič)	po Zoomu
petek, 18. 3. 2022, ob 18.00 in četrtek, 31. 3. 2022, ob 16.30	OM CHANTING (Mihaela Žilavec)	Hiša Sadeži družbe
vsak ponedeljek ob 18.00	transmisijska meditacija (Matejka Ošlaj)	Hiša Sadeži družbe
ponedeljek, 21. 3. in 4. 4. 2022, ob 18.00	soočanje s težavami alkoholizma (Milan Osterc); za pomoč v stiski na voljo kadarkoli – kontaktna številka 031 538 586	Hiša Sadeži družbe
torek, 22. 3. 2022, ob 10.00	priprava in peka domačih retšov (Albina Hajdinjak)	Hiša Sadeži družbe
četrtek, 24. 3. 2022, ob 17.00	Dnevni kino (Dominik Golob)	Hiša Sadeži družbe
četrtek, 24. 3. 2022, od 20.00 do 22.00	Zmajevski orakelj – branje kart za osebnostno rast (Stane Perkič)	po Zoomu
petek, 25. 3. 2022, ob 18.00	Čuječnost za krepitev zdravja (Dean Horvat)	Hiša Sadeži družbe
sreda, 13. 4. 2022, ob 9.30	glasbena delavnica – ljudska pesem (Marijana Škrilec)	Hiša Sadeži družbe

ŠPORT IN DRUŽABNE IGRE		
vsako sredo ob 17.00	BRIDGE (Romeo Varga)	Hiša Sadeži družbe
vsak ponedeljek ob 17.00	BRIDGE (Romeo Varga)	po spletu
vsak petek ob 14.00	TAROK – vabljeni ljubitelji igre tarok (Darij Seršen)	Hiša Sadeži družbe
vsak petek ob 19.00 (razen v petek, 18. 3. 2022, ob 21.00)	PING PONG – igranje namiznega tenisa (Dean Horvat)	Hiša Sadeži družbe
četrtek, 7. 4. in 14. 4. 2022, ob 17.00	DRUŽABNE IGRE (Dominik Golob)	Hiša Sadeži družbe

Za objavo dogodkov in koordinacijo terminov dogodkov se obrnite na TIC Murska Sobota, tel: 02/534 11 30, e-pošta: tic.ms@zfts-ms.si

Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota je zadolžen tudi za koordinacijo prireditev v Mestni občini Murska Sobota. Organizatorje kulturnih, turističnih in športnih prireditev vabimo, da v naši turistični pisarni (Turistično-informacijski center Murska Sobota) preverijo, kateri dnevi so že zasedeni z dogodki.